

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ
กรุงเทพมหานคร

ปริญญาานิพนธ์
ของ
พระมหาเดชจำลอง พุฒหอม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2550

FACTORS AFFECTING ON LEARNING PROBLEMS OF THE FOURTH
LEVEL, SECONDARY GRADES 4-6 STUDENTS OF
WATNUANNORADIT SCHOOL IN
PHASICHAROEN DISTRICT, BANGKOK

A THESIS
BY
PHRAMAHADEJCHAMLONG PHUDHOM

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University
May 2007

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ
กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ
ของ
พระมหาเดชจำลอง พุฒหอม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2550

พระมหาเดชจำลอง พุฒหอม. (2550). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร*. ปริญญาโท กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : รองศาสตราจารย์เวชนี กรีทอง, อาจารย์นันท์วิทย์ เป้ามหานาคะ.

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปัจจัยที่ศึกษาแบ่งเป็น 3 ปัจจัย คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ และนิสัยทางการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 327 คน เป็นนักเรียนชาย 188 คน และนักเรียนหญิง 139 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้ระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata) เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ แบบสอบถาม ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย (X_1)

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : หญิง (X_2) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย ได้แก่ นิสัยทางการเรียน (X_9) การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง (X_{10}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13})

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร มี 6 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_3) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_4) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_5) ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_7) บุคลิกภาพ (X_8) และลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_{11})

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ นิสัยทางการเรียน (X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง (X_{10}) และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_7) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 42.70

5. สมการพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มีดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 4.894 - .406X_9 - .257X_{13} + .089X_{10} - .016X_7$$

5.2 สมการพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = -.499X_9 - .403X_{13} + .158X_{10} - .115X_7$$

FACTORS AFFECTING ON LEARNING PROBLEMS OF THE FOURTH
LEVEL, SECONDARY GRADES 4-6 STUDENTS OF
WATNUANNORADIT SCHOOL IN
PHASICHAROEN DISTRICT, BANGKOK

AN ABSTRACT

BY

PHRAMAHADEJCHAMLONG PHUDHOM

Presented in Partial Fulfillment of the Requirements for the
Master of Education Degree in Educational Psychology
at Srinakharinwirot University

May 2007

Phramahadejchamlong Phudhom. (2007). *Factors Affecting on Learning Problems of the Fourth Level, Secondary Grades 4-6 Students of Watnuannoradit School in Phasicharoen District, Bangkok*. Master thesis, M.Ed. (Educational Psychology). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University. Advisor Committee : Assoc. Prof. Waythane Greethong, Inst. Nuntavit Paomahanaka.

The purposes of this research were to study the factors affecting on learning problems of the fourth level, secondary grades 4-6 students of Watnuannoradit School in Phasicharoen District, Bangkok. The factors were divided into 3 dimensions, first of them was personal factor : gender, class level, learning achievement, personality and learning habits, second of them was family factor : guardians' economic level and guardians' learning support, and third of them was learning environmental factor : physical learning environment, interpersonal relationship between students and their teachers and interpersonal relationship between students and their peer groups.

The 327 samples : 188 males and 139 females were the fourth level, secondary grades 4-6 students of Watnuannoradit School in Phasicharoen District, Bangkok in academic year 2006. These students were stratified randomly from population with strata of class and gender. The instrument was a questionnaires of affecting on learning problems of the fourth level, secondary grades 4-6 students of Watnuannoradit School in Phasicharoen District, Bangkok. The data was analyzed by The Pearson Product Moment Correlation Coefficient and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results were as follows :

1. There were significantly positive correlation among learning problems of the fourth level, secondary grades 4-6 students of Watnuannoradit School in Phasicharoen District, Bangkok and 1 factor : gender : male (X_1) at .05 level.

2. There were significantly negative correlation among learning problems of the fourth level, secondary grades 4-6 students of Watnuannoradit School in Phasicharoen District, Bangkok and 2 factors : gender : female (X_2) and learning achievement (X_6) at .05 level, there were significantly negative correlation among learning problems of the fourth level, secondary grades 4-6 students of Watnuannoradit School in Phasicharoen District, Bangkok and 4 factors : learning habits (X_9), guardians' learning support (X_{10}), interpersonal relationship between students and their teachers (X_{12}) and interpersonal relationship between students and their peer groups (X_{13}) at .01 level.

3. There were no significantly correlation among learning problems of the fourth level, secondary grades 4-6 students of Watnuannoradit School in Phasicharoen District, Bangkok and 6 factors : class level : matthayom sukka IV (X_3), class level : matthayom sukka V (X_4), class level : matthayom sukka VI (X_5), guardians' economic level (X_7), personality (X_8) and physical learning environment (X_{11}).

4. There were 4 factors got significantly affecting on learning problems of the fourth level, secondary grades 4-6 students of Watnuannoradit School in Phasicharoen District, Bangkok raking from the most affecter to the least affecter were learning habits (X_9), interpersonal relationship between students and their peer groups (X_{13}), guardians' learning support (X_{10}) and guardians' economic level (X_7) at .01 level. These 4 factors could predicted learning problems of the fourth level, secondary grades 4-6 students of Watnuannoradit School in Phasicharoen District, Bangkok about percentage of 42.70.

5. The predicted equation of learning problems of the fourth level, secondary grades 4-6 students of Watnuannoradit School in Phasicharoen District, Bangkok at .01 level were as follows :

5.1 In terms of raw scores were :

$$\hat{Y} = 4.894 - .406X_9 - .257X_{13} + .089X_{10} - .016X_7$$

5.2 In terms of standard scores were :

$$Z = -.499X_9 - .403X_{13} + .158X_{10} - .115X_7$$

ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ
กรุงเทพมหานคร

ปริญญานิพนธ์
ของ
พระมหาเดชจำลอง พุฒหอม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา
พฤษภาคม 2550
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง จากรองศาสตราจารย์เวชนี้กรีทอง ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์นันทวิทย์ ผ่ามหนาคะ กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์ อาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ประธานกรรมการในการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ ดร.อารี พันธุ์มณี กรรมการที่ได้รับแต่งตั้งเพิ่มเติมในการสอบปากเปล่าปริญญานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำปรึกษา ให้แนวคิด ข้อเสนอแนะ ตลอดจนตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ อันเป็นประโยชน์ในการศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่ง จนกระทั่งปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง เรียบร้อยสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอเจริญพรขอบคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอเจริญพรขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรรณรัตน์ พลอยเลื่อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ที่กรุณาให้คำแนะนำและเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือในการศึกษาวิจัยครั้งนี้

ขอเจริญพรขอบคุณ อาจารย์ ดร.พาสนา จุรัตน์ อาจารย์ที่ปรึกษาประจำรุ่นที่ 19 และคณาจารย์ในภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ชีวิตด้านการศึกษาแก่ผู้วิจัย

ขอเจริญพรขอบคุณ นายประเสริฐ ถาวรชัยสิทธิ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ ที่ได้อนุญาตให้ทำการเก็บข้อมูลในการทำวิจัย อาจารย์ละมุล ทวีวรรณ หัวหน้าหมวดสังคมศึกษา ที่ได้ให้โอกาสเข้าไปสอนวิชาพระพุทธศาสนา อาจารย์พรวิภา สุดสาย อาจารย์ประจำหมวดสังคมศึกษา ที่ได้ช่วยเหลือในการเก็บรวบรวมข้อมูล และขอขอบใจนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ ทุกคน ที่ได้ให้ความร่วมมือในการทำวิจัยครั้งนี้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ พระครูสุขุมธรรมโมภาส พระอุปัชฌาย์ในการบรรพชา ผู้ได้มอบโอกาสด้านการศึกษาสนับสนุนและให้กำลังใจในการศึกษาตลอดมา

ขอขอบคุณเพื่อน ๆ จิตวิทยาการศึกษา รุ่นที่ 19 ทุกคน สำหรับกำลังใจและความช่วยเหลือที่มีให้กันอย่างต่อเนื่องเปี่ยมเสมอมา

ท้ายที่สุดนี้ ขอเจริญพรขอบคุณโยมพ่อพรมมา โยมแม่อำไพ พุฒหอม พี่ น้อง และญาติมิตร ที่ให้ความห่วงใยและเป็นกำลังใจมาตลอด

คุณค่าของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบเป็นเครื่องบูชาคุณพระศรีรัตนตรัยซึ่งเป็นบ่อเกิดแห่งคุณความดีทั้งมวล และแด่บูรพาจารย์ทุกท่านผู้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และอบรมสั่งสอนผู้วิจัยมาจนถึงปัจจุบัน

พระมหาเดชจำลอง พุฒหอม

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า.....	3
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	4
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	4
ตัวแปรที่ศึกษา.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ	5
กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า.....	8
สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า.....	9
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	10
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเรียน	11
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเรียน.....	11
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเรียน.....	16
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	17
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพศ.....	17
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ.....	18
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น.....	20
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น.....	20
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	21
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน.....	22
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	24
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ.....	29
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน.....	30
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน.....	33
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง.....	34
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง.....	35
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง.....	36
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
2 (ต่อ)	
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของการเรียน.....	38
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของการเรียน.....	41
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	42
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู.....	45
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	46
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน.....	48
เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร....	49
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	51
การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	51
ประชากร.....	51
กลุ่มตัวอย่าง.....	51
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	52
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	52
การหาคุนภาพเครื่องมือ	62
การเก็บรวบรวมข้อมูล	64
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	64
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	73
สังเขปความมุ่งหมาย สมมติฐาน และวิธีการศึกษาค้นคว้า.....	73
สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า.....	76

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
5 (ต่อ)	
ข้อเสนอแนะ.....	87
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	87
ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป.....	88
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	100
ภาคผนวก ก หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	101
ภาคผนวก ข แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	105
ภาคผนวก ค คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น.....	122
ประวัติย่อผู้วิจัย.....	130

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นและเพศ.....	52
2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียน.....	68
3 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน และปัญหาในการเรียนของนักเรียน.....	69
4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรกับปัญหาในการเรียน.....	70
5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาในการเรียน.....	71
6 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียน.....	72
7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ.....	123
8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน.....	124
9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการสนับสนุนด้าน การเรียนของผู้ปกครอง.....	125
10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพ ของการเรียน.....	126
11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับครู.....	127
12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่าง นักเรียนกับเพื่อน.....	128
13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามปัญหาในการเรียน.....	129

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แผนที่ตั้งโรงเรียนวัดนวลนรดิศ.....	50
---	------------------------------------	----

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่กำลังก้าวเข้าสู่การเปลี่ยนแปลงตามกระบวนการแห่งการเปลี่ยนแปลงของโลกที่เรียกว่า โลกาภิวัตน์ (Globalization) อย่างรวดเร็ว เนื่องจากการเปิดรับการเปลี่ยนแปลงของสิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโลกอย่างเต็มที ก่อให้เกิดการพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งด้านเทคโนโลยีเป็นอย่างมาก จนได้รับการยอมรับนับถือจากนานาประเทศ จากการเปลี่ยนแปลงและการพัฒนาดังกล่าวนั้นเอง ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการปรับปรุงและพัฒนาในด้านการศึกษาเพื่อการสร้างและส่งเสริมทรัพยากรบุคคลในสังคมให้มีศักยภาพ มีความสามารถที่จะช่วยกันพัฒนาประเทศและพร้อมที่จะแข่งขันกับประเทศอื่น ๆ เพราะหากไม่ปรับปรุงและพัฒนาด้านการศึกษากำกวมกลางการเปลี่ยนแปลงของโลกเช่นนี้ ความเสื่อมหรือความหายนะของสังคมก็ย่อมเกิดขึ้นได้ ดังที่ เอช จี เวลส์ และอาร์โนลด์ ทอยน์บี นักประวัติศาสตร์ชาวอังกฤษได้เคยกล่าวไว้ว่า ประวัติศาสตร์ของมวลมนุษยชาตินั้น เป็นกระบวนการวิ่งไล่กวาดระหว่างความหายนะกับการศึกษา หากการศึกษาก้าวไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลงของสังคมและโลก ความหายนะก็คงมาถึงมวลมนุษย์ในที่สุด (วิชัย ตันศิริ. 2542 : 135)

ดังนั้น ประเทศไทยจึงได้มีการปฏิรูปการศึกษาจนเกิดมีพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติฉบับนี้มีจุดเน้นเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่การยึดผู้เรียนสำคัญที่สุดในกระบวนการจัดการเรียนการสอน จากเป้าหมายดังกล่าวได้นำไปสู่การปรับปรุงเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับโครงสร้างการจัดการศึกษา มีแนวทางการจัดการศึกษา มีมาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ทำให้ครูอาจารย์ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาตื่นตัวที่จะเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาในรูปแบบใหม่ เปลี่ยนวิธีคิดเปลี่ยนวัฒนธรรมการเรียนรู้ เน้นคุณภาพที่ผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อพัฒนาคุณลักษณะของผู้เรียนให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข (วิชัย วงษ์ใหญ่. 2543 : 69)

เมื่อโครงสร้างและกระบวนการทางการศึกษาเปลี่ยนแปลงไปและมีการกำหนดเป้าหมายแห่งคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนไว้เช่นนี้ ทำให้เกิดผลกระทบต่อผู้เรียนเป็นอย่างมาก จนกลายเป็นปัญหาที่นักเรียนต้องเผชิญในช่วงชีวิตของการเรียน ดังที่ ยูวดี เทียรชมประสิทธิ์ (2536 : 134) ได้จำแนกปัญหาที่นักเรียนต้องเผชิญจากมากไปหาน้อยโดยอันดับแรก ได้แก่ ปัญหาการปรับตัวให้เข้ากับการเรียน ปัญหาการศึกษาต่อ ปัญหาด้านอาชีพ ปัญหาการเข้าสังคม ปัญหาการเงิน ปัญหาการทำงานและปัญหาด้านหลักสูตรและการสอนของครู เนื่องจากผู้เรียนต้องพยายามปรับตัวในด้านต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นด้านกระบวนการเรียนที่แตกต่างไปจากเดิม ด้านการทำงานร่วมกับเพื่อนซึ่งจะมีมากขึ้น ด้านการสอบในแต่ละครั้ง รวมทั้งการปรับตัวเพื่อเตรียมความ

พร้อมในการเรียนต่อในระดับต่อไป ซึ่งปัญหาต่าง ๆ ดังกล่าวนี้อาจเกิดจากความไม่พร้อมของผู้เรียนเองด้วย และเกิดจากการจัดการศึกษาที่ไม่มีประสิทธิภาพและไม่เหมาะสมกับผู้เรียนอีกด้วย ดังที่ วิทยากร เชียงกุล (2542 : 73) กล่าวว่า นอกจากเรื่องปัญหาสภาพแวดล้อมทางสังคม รวมทั้งปัญหาทางครอบครัวแล้ว เราต้องมองในแง่ที่ว่า เป็นเพราะโรงเรียนไม่มีความยืดหยุ่น และไม่มีความสามารถที่จะจัดการศึกษาที่หลากหลายให้กับเด็กที่มีความถนัด มีปัญหาต่าง ๆ กันให้สามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากพอ เด็กส่วนใหญ่ไม่ได้ตั้งใจหรือสมองที่บิดเบี้ยวแต่กำเนิด เพียงแต่เขาไม่สามารถจะปรับตัวให้เข้ากับระบบเรียนรู้ที่มีลักษณะเป็นสูตรสำเร็จตายตัวไม่ยืดหยุ่นเท่านั้น

การศึกษาระดับมัธยมศึกษา จัดเป็นระดับการศึกษาที่มีความสำคัญในการวางพื้นฐานด้านการศึกษากับบุคคลในสังคม ซึ่งจะช่วยให้บุคคลมีความสามารถ มีความพร้อมในการพัฒนาตนเอง และสังคมในอนาคต ดังที่ ขวัญเรือน อาชีวบูลโยบล (2527 : 67) กล่าวไว้ว่า การศึกษาระดับมัธยมศึกษา มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าระดับอื่น ๆ และเป็นหัวเลี้ยวหัวต่อ เป็นตัวเชื่อมที่สำคัญที่จะทำให้มาตรฐานการศึกษาของทรัพยากรมนุษย์มีประสิทธิภาพได้มากน้อยเพียงใด เพราะนักเรียนมัธยมเป็นวัยรุ่นที่มีความเชื่อ ศรัทธาและหลงใหลในสิ่งที่ยึดมั่นและถูกปลูกฝัง นอกจากนี้ การมัธยมศึกษา เป็นการศึกษาที่มีความสำคัญระดับหนึ่งโดยเฉพาะ เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานในการเรียนระดับสูงขึ้นไป และนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาระดับนี้จัดได้ว่าเป็นคนระดับกลางที่มีประสิทธิภาพและเป็นกำลังสำคัญของชาติ ในการแก้ปัญหาการขาดแคลนด้านต่าง ๆ ของประเทศในปัจจุบันด้วย

โรงเรียนวัดนवलนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เดิมเป็นโรงเรียนที่จัดการศึกษาประเภทนักเรียนชายล้วน จนกระทั่งปี พ.ศ. 2538 ได้เปลี่ยนมาจัดการศึกษาเป็นแบบสหศึกษา ปัจจุบันสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 กระทรวงศึกษาธิการ จากการที่ผู้วิจัยได้เคยเข้าไปสอนวิชาพระพุทธศาสนาที่โรงเรียนวัดนवलนรดิศ ในระดับช่วงชั้นที่ 4 ได้สังเกตและพูดคุยเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียนทำให้ได้รับรู้ถึงปัญหาของนักเรียน เช่น การไม่สนใจเข้าเรียน ความรู้สึกอึดอัดจากการเรียน ตลอดจนความวิตกกังวลเกี่ยวกับการสอบ เป็นต้น

ดังนั้นผู้วิจัยจึงได้สำรวจปัญหาเบื้องต้นของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนवलนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำนวน 150 คน โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด คำถามในการสำรวจมีดังนี้

คำถามข้อที่ 1 ถามว่า ขณะนี้นักเรียนคิดว่า นักเรียนมีปัญหากับเรื่องใดบ้าง

ผลการสำรวจพบว่า นักเรียนตอบว่าตนเองมีปัญหามากน้อย 127 คน คำตอบที่พบมากที่สุด คือ มีปัญหาด้านการเรียน ได้แก่ เรียนไม่เข้าใจ เรียนไม่รู้เรื่อง เรียนไม่ทันเพื่อน เรียนมากเกินไป คิดว่าพื้นฐานการเรียนของตนไม่ดี จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 73.22 อันดับที่สองคือ ปัญหาด้านส่วนตัว ได้แก่ มีเงินไม่พอใช้จ่าย มีความวิตกกังวลเกี่ยวกับการเรียนและการสอบพักผ่อนไม่เพียงพอ เข้ากับเพื่อนไม่ได้ จำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 19.69 อันดับที่สาม คือ

ปัญหาด้านการทำงาน ได้แก่ ทำงานกลุ่มไม่ได้ เพื่อน ๆ ไม่ช่วยกันทำงาน งานมอบหมายเยอะเกินไป จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 7.08

คำถามข้อที่ 2 ถามว่า ปัญหาในข้อ 1 นักเรียนคิดว่าเกิดจากสาเหตุใดบ้าง

ผลการสำรวจพบว่า ปัญหาด้านการเรียนมีสาเหตุมาจาก ไม่ตั้งใจเรียน ไม่ทบทวนบทเรียน อาจารย์สอนเร็วเกินไป รู้สึกไม่ชอบวิชาที่เรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน แบ่งเวลาไม่ได้ ปัญหาด้านส่วนตัวมีสาเหตุมาจาก ใช้จ่ายฟุ่มเฟือย ได้เงินจากผู้ปกครองน้อย ขาดการวางแผนในการใช้จ่าย อ่านหนังสือดึก ทางบ้านมีปัญหา ส่วนปัญหาด้านการทำงานมีสาเหตุมาจาก ความคิดเห็นไม่ตรงกัน ขาดความสามัคคี ไม่จัดสรรเวลาในการทำงาน

จากการสำรวจปัญหาเบื้องต้นของนักเรียนพบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร มีปัญหาด้านการเรียน คือเรียนไม่รู้เรื่องไม่เข้าใจในสิ่งที่เรียน ซึ่งเกิดจากการไม่ตั้งใจเรียน ไม่สนใจที่จะทบทวนบทเรียน มีความรู้สึกไม่ชอบวิชาที่เรียน ไม่มีสมาธิในการเรียน ดังที่ วิชัย วงษ์ใหญ่ (2526 : 13) ได้กล่าวไว้ว่า สภาพการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายปัจจุบัน ครูพบว่าผู้เรียนมีพฤติกรรมที่มีผลรบกวนต่อการเรียน ได้แก่ ไม่ตั้งใจฟังครู คุยเล่นกันระหว่างที่ครูสอน มีความเอาใจใส่ในการเรียนน้อย หยิบงานอื่นขึ้นมาทำไม่ทำงานตามที่ครูมอบหมาย ไม่ถามคำถามหรือเมื่อถามแล้วก็ไม่สนใจฟังคำตอบ และไม่ตอบคำถามเมื่อครูถาม มีการแสดงความคิดเห็นน้อย มีความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรมน้อย และบางครั้งก็หนีเรียน ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวเป็นปัญหารบกวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน และสภาพการเรียนการสอนในชั้นเรียน นั่นก็คือ ในด้านตัวผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนไม่สามารถเข้าใจเนื้อหาของบทเรียนที่ครูอธิบายได้ชัดเจน ติดตามบทเรียนไม่ทัน เกิดความเบื่อหน่ายในการเรียน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ และยังเกิดปัญหาตามมาอีกประการหนึ่งคือ การจัดการศึกษาไม่เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่วางไว้ และอาจส่งผลให้เยาวชนของชาติเป็นบุคคลที่ไม่มีคุณภาพ ไม่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นั่นคือ เก่ง ดี และมีความสุข ดังที่ พระธรรมปิฎก (2536 : 51) กล่าวไว้ว่า นักเรียนที่มีโมหจริตด้านการเรียนมาก จะเป็นคนที่ไม่ค่อยสนใจเรียน ไม่ตั้งใจเรียน ไม่คำนึงถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของตน ต่อไปในอนาคตก็จะส่งผลถึงการดำเนินชีวิตที่เป็นไปอย่างไร ประสิทธิภาพ และก่อให้เกิดปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย

ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียนที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ของปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลของการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ สามารถใช้เป็นข้อมูลของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา ตลอดจนผู้ปกครองและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดการเรียนการสอน ได้ใช้เป็นแนวทางในการวางนโยบายป้องกันและช่วยเหลือนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ที่มีปัญหาในการเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันจะส่งผลต่อความสำเร็จในการเรียนและในการดำเนินชีวิตต่อไปในอนาคต

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,311 คน โดยแบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 456 คน เป็นนักเรียนชาย 249 คน และเป็นนักเรียนหญิง 207 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 407 คน เป็นนักเรียนชาย 214 คน และเป็นนักเรียนหญิง 193 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 448 คน เป็นนักเรียนชาย 290 คน และเป็นนักเรียนหญิง 158 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 327 คน แบ่งเป็นนักเรียนชาย 188 คน และนักเรียนหญิง 139 คน ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane, 1970 : 80-81) โดยใช้ระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata)

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มีดังนี้

1. ตัวแปรต้น ได้แก่

1.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่

1.1.1 เพศ

- 1.1.2 ระดับชั้น
- 1.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
- 1.1.4 บุคลิกภาพ
- 1.1.5 นิสัยทางการเรียน
- 1.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่
 - 1.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
 - 1.2.2 การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง
- 1.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ได้แก่
 - 1.3.1 ลักษณะทางกายภาพของการเรียน
 - 1.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
 - 1.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- 2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ปัญหาในการเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ปัญหาในการเรียน หมายถึง สิ่งที่ทำให้นักเรียนรู้สึกไม่สบายใจและเป็นอุปสรรคต่อการเรียน จำแนกเป็นปัญหาภาคทฤษฎีและปัญหาภาคปฏิบัติ ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้
 - 1.1 ปัญหาภาคทฤษฎี ได้แก่ เรียนไม่ทันเพื่อน เรียนไม่เข้าใจ ไม่ชอบวิธีค้นคว้าด้วยตนเอง ไม่ได้วางแผนการเรียนล่วงหน้า เปื่อหน่ายการเรียนวิชาบางวิชา วิชาบางวิชายากเกินไป รู้สึกท้อถอยในการเรียน อาจารย์ให้งานมากเกินไป อาจารย์สั่งงานซ้ำซ้อน ไม่เข้าใจงานที่อาจารย์ให้ทำ กลัวอาจารย์ ไม่กล้าถามเมื่อเรียนไม่เข้าใจ และกลัวสอบตก
 - 1.2 ปัญหาภาคปฏิบัติ ได้แก่ ไม่เข้าใจวิธีการปฏิบัติงาน ไม่กล้าถามอาจารย์เกี่ยวกับงานที่อาจารย์ให้ทำ ส่งงานล่าช้าไม่ตรงตามกำหนด ถูกอาจารย์ผู้สอนตำหนิเกี่ยวกับงานที่ทำ งานที่ทำบางชิ้นยากเกินไป ไม่ชอบอาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับงานภาคปฏิบัติบางคน และรู้สึกเหนื่อยมากในการทำงานภาคปฏิบัติบางชิ้น
2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียน หมายถึง ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

- 2.1 ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่
 - 2.1.1 เพศ ได้แก่ เพศชายและเพศหญิง
 - 2.1.2 ระดับชั้น ได้แก่
 - 2.1.2.1 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
 - 2.1.2.2 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
 - 2.1.2.3 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

2.1.3 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความรู้ความสามารถของนักเรียน ซึ่งเป็นผลจากการเรียนรู้หรือประสบการณ์ต่าง ๆ โดยวัดจากผลการเรียนที่เป็นระดับคะแนนเฉลี่ยสะสม (Grade Point Average) ของทุกรายวิชาตั้งแต่เริ่มเรียนในภาคเรียนที่ 1 ของชั้นปีที่ 4 จนถึงสิ้นสุดภาคเรียนที่

1

ปีการศึกษา

2549

2.1.4 บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะของนักเรียนที่สะท้อนถึงความรู้สึกนึกคิด และพฤติกรรมการแสดงออกของนักเรียนเพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่ง ซึ่งทำให้เกิดเป็นลักษณะเฉพาะตัวของนักเรียน บุคลิกภาพในการวิจัยครั้งนี้แบ่งตามแบบสำรวจการกระทำกิจกรรมของเจนกินส์ (Jenkins' Activity Survey) ซึ่งจำแนกเป็น 2 แบบ คือ

2.1.4.1 บุคลิกภาพแบบ เอ ได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่รักความก้าวหน้า ชอบฟันฝ่าอุปสรรค โกรธง่าย ชอบทำงานให้ประสบความสำเร็จ ทำงานด้วยความรวดเร็ว และไม่ชอบการรอคอย

2.1.4.2 บุคลิกภาพแบบ บี ได้แก่ ลักษณะบุคลิกภาพของนักเรียนที่ค่อนข้างเฉื่อยชา จิตใจเยือกเย็น ทำงานไปเรื่อย ๆ ไม่หวังผลสำเร็จในการทำงาน ไม่ชอบฟันฝ่าอุปสรรค และอดทนรอคอยได้

2.1.5 นิสัยทางการเรียน หมายถึง การกระทำของนักเรียนที่ทำเป็นประจำเกี่ยวกับการเรียน ได้แก่ การวางแผนในการเรียน การแบ่งเวลาในการเรียน ความตั้งใจเรียน การทบทวนบทเรียน การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม และการทำงานที่ได้รับมอบหมาย

2.2 ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง มีรายละเอียดดังนี้

2.2.1 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง หมายถึง ระดับฐานะของบิดามารดาหรือผู้ปกครองของนักเรียน ซึ่งเป็นรายได้ประจำเดือนของบิดามารดา รวมกัน หรือเป็นรายได้ของผู้ปกครองที่ดูแลนักเรียนอยู่

2.2.2 การสนับสนุนทางการเรียนของผู้ปกครอง หมายถึง การรับรู้ของนักเรียนที่มีต่อผู้ปกครองภายในครอบครัวในการให้การสนับสนุนทางการเรียนของนักเรียน ได้แก่ ความสนใจ ซักถาม แนะนำ ให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการทำกิจกรรมการเรียน ให้เงินและทุนทรัพย์ในการใช้จ่าย ให้เวลานักเรียนในการทำกิจกรรมการเรียนด้วยการช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งมีผลต่อการเรียนของนักเรียน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน ดังนี้

2.2.2.1 การสนับสนุนทางด้านวัตถุ ได้แก่ การจัดหาอุปกรณ์การเรียน เครื่องแต่งกายและเงิน ให้แก่นักเรียนอย่างเพียงพอตามความจำเป็นทางการเรียนของนักเรียน

2.2.2.2 การสนับสนุนทางด้านวาจา ได้แก่ การให้ความสนใจและเอาใจใส่ให้คำปรึกษาและชี้แนะทางด้านการเรียนแก่นักเรียน

2.3 ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน หมายถึง สภาพการณ์ทางการเรียนทั้งในและนอกห้องเรียนที่มีผลต่อนักเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.1 ลักษณะทางกายภาพของการเรียน หมายถึง สิ่งแวดล้อมทางการเรียนที่ช่วยให้นักเรียนเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้แก่ สถานที่เรียนและสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอน มีรายละเอียดดังนี้

2.3.1.1 สถานที่เรียน ได้แก่ ความเป็นระเบียบเรียบร้อยในห้องเรียน ขนาดของห้องเรียนที่เหมาะสมเมื่อเทียบกับจำนวนของนักเรียน บริเวณห้องเรียนปราศจากสิ่งรบกวนต่าง ๆ เช่น เสียงดัง กลิ่นที่ไม่พึงประสงค์ เป็นต้น ห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้ดี และมีแสงสว่างเพียงพอ

2.3.1.2 สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน ได้แก่ ปริมาณของสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนมีจำนวนเพียงพอเมื่อเทียบกับปริมาณของนักเรียน มีความทันสมัยและมีคุณภาพเหมาะสมแก่การใช้งาน

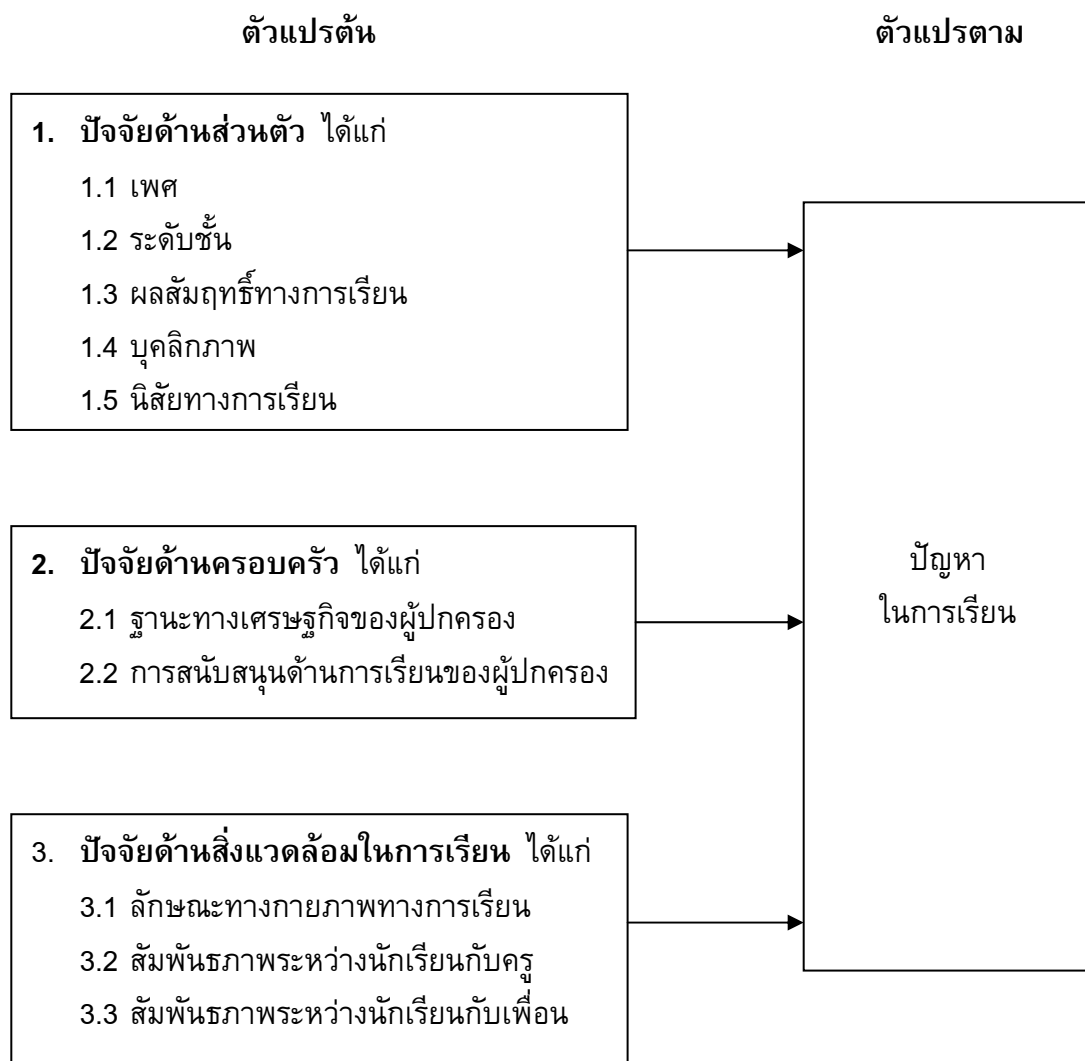
2.3.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู และการปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนเพื่อทำให้เกิดความสัมพันธที่ดีต่อกัน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.3.2.1 การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู ได้แก่ การตั้งใจเรียน การขอคำแนะนำ การซักถามเมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน การให้ความเคารพเชื่อฟัง และการปฏิบัติตนตามคำสั่งสอนของครู

2.3.2.2 การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน ได้แก่ การให้ความรัก ความอบอุ่น การเอาใจใส่ ตั้งใจอบรมสั่งสอนนักเรียน ยอมรับฟังความคิดเห็น ให้ความเป็นกันเอง และดูแลให้คำปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาขึ้นกับนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความเต็มใจ

2.3.3 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน หมายถึง การปฏิบัติตนของนักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกันทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เพื่อทำให้เกิดความสัมพันธที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันกับกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน และมีความรักความสามัคคีต่อกัน

กรอบแนวคิดในการศึกษาค้นคว้า

ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เกิดจากปัจจัย 3 ด้าน คือ ปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ และนิสัยทางการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ผู้วิจัยจึงขอตั้งสมมติฐานดังนี้

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ปัจจัยด้านครอบครัว และปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมในการเรียน ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีความมุ่งหมายที่จะศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเรียน
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเรียน
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเรียน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า
 - 2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ
 - 2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพศ
 - 2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ
 - 2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น
 - 2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น
 - 2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น
 - 2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
 - 2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
 - 2.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
 - 2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ
 - 2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน
 - 2.5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน
 - 2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน
 - 2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
 - 2.6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
 - 2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
 - 2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง
 - 2.7.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง
 - 2.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง
 - 2.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของการเรียน

- 2.8.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของการเรียน
- 2.8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของการเรียน
- 2.9 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
 - 2.9.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
 - 2.9.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
- 2.10 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
 - 2.10.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
 - 2.10.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
- 3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเรียน

1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับปัญหาในการเรียน

ประชุม อาชาบารุง (2522 : 315 – 316) ได้กล่าวถึงรายงานการประชุมสัมมนาอาจารย์ใหญ่ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยว่า ปัญหาเกี่ยวกับห้องสมุดคือมีหนังสือไม่เพียงพอทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะตำราเรียนวิชาต่าง ๆ ที่เป็นภาษาไทยมีน้อยมาก ทำให้ทั้งอาจารย์และนิสิตต้องเสียเวลาไปชุกชุมและจดไปชุกชุมมาก นอกจากนี้ยังพบว่า นิสิตมีปัญหาการเรียนคือ

1. ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับสิ่งแวดล้อมใหม่ได้ทันเวลา ทำให้การเรียนของนิสิตไม่ดีเท่าที่ควร
2. มีปัญหาส่วนตัวทางด้านครอบครัวและการเงิน
3. ไม่รู้วิธีศึกษาค้นคว้าและการทำงานด้วยตนเอง
4. ให้ความสนใจการเรียนไม่เท่ากันทุกวิชา
5. ไม่เข้าใจเรื่องการจัดกิจกรรมนอกหลักสูตรอย่างถูกต้อง โดยเฉพาะนิสิตใหม่ต้องถูกบังคับให้เข้าร่วมกิจกรรม
6. มีปัญหาเกี่ยวกับสติปัญญา
7. มีปัญหาเกี่ยวกับการเลือกวิชาเรียนที่ไม่ตรงกับความสามารถของตน
8. มีความเลื่อมใสในตัวอาจารย์ต่างกัน

สแตรง (พวงสร้อย วรกุล. 2522 : 14 ; อ้างอิงจาก Strang. 1958) กล่าวถึงปัญหาด้านวิชาการว่าวัยรุ่นแสดงความกลัวในเรื่องการทดสอบ การพูดหน้าชั้น การประสบความล้มเหลวในการเรียน วัยรุ่นมีความกังวลในเรื่องการสอบที่ได้คะแนนน้อยกว่าเพื่อน นอกจากนี้ยังประสบปัญหาด้านการขาดความสนใจบางวิชา ต้องเรียนวิชาที่ตนไม่ชอบ ห้องเรียนไม่กระตุ้นให้เกิดความอยากเรียน การสอนไม่ดี มีเสรีภาพน้อยเกินไปในห้อง สภาพในห้องวุ่นวาย เวลาที่ใช้ในการอภิปรายในห้องเรียนไม่พอเพียง และปัญหาความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เป็นต้น

บัวทอง สว่างโสภาค (2524 : 10) กล่าวว่า ปัญหาของนักศึกษาซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นตอนปลาย ได้แก่

1. ปัญหาเกี่ยวกับการเรียน เช่น อยากรีบวิธีเรียนที่ดีขึ้นกว่าเดิม การไม่เข้าใจบทเรียน วิธีการแสดงออกในชั้นเรียนอย่างเหมาะสม เป็นต้น
2. ปัญหาเกี่ยวกับรูปร่างและสุขภาพ เช่น น้ำหนักมากเกินไป รูปร่าง ท่าทาง การพูดจา เป็นต้น
3. ปัญหาเกี่ยวกับสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น เช่น การคบเพื่อนใหม่ วิธีการแสดงออกให้เพื่อนชอบ เป็นต้น
4. ปัญหาสภาพอารมณ์และจิตใจ เช่น การกระทำในสิ่งที่ก่อให้เกิดความเสียใจภายหลัง การแสดงอารมณ์ที่ไม่เหมาะสม ความรู้สึกสะเทือนใจง่าย ความรู้สึกเลอายต่อการทำผิด เป็นต้น

ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2524 : 47 – 49) กล่าวว่า ปัญหาการเรียนของนิสิตนักศึกษาในประเทศไทยที่กำลังพัฒนาโดยเฉพาะประเทศไทยได้รับความสนใจน้อยเมื่อเทียบกับปัญหาอื่น ๆ เพราะเชื่อว่าปัญหาการเรียนเป็นปัญหาส่วนตัวของผู้เรียน การเรียนรู้อาจเกิดขึ้นได้ดีเพียงใดนั้นเป็นเรื่องของผู้เรียนเพียงประการเดียว ผู้สอนไม่เกี่ยวข้อง แม้ผู้สอนจะบรรยายไม่ดี สอนไม่รู้เรื่อง ไม่เตรียมการสอนหรือไม่เอื้ออำนวยประกอบ ผู้เรียนมีหน้าที่ต้องแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ความเข้าใจดังกล่าวมีส่วนถูกอยู่บ้างที่ความรับผิดชอบในการเรียนเป็นหน้าที่ของผู้เรียน แต่ขณะเดียวกันผู้สอนก็ต้องมีความรับผิดชอบอยู่เหมือนกัน เพราะผู้สอนเป็นคนกำหนดเงื่อนไขต่าง ๆ ในการเรียนรู้อีก

พงษ์พันธ์ พงษ์โสภาค (2525 : 75 – 169) กล่าวถึงนิสิตผู้มีปัญหา มักเกิดความรู้สึกลังเลและไม่แน่ใจตนเอง เช่น ไม่รู้ว่าตนเองถนัดอะไร สนใจอะไร ไม่รู้ว่าจะเลือกแนวทางในการศึกษาและการทำงานอย่างไรดี ตลอดจนไม่แน่ใจว่าตนเองได้ใช้ความสามารถที่มีอยู่ไปในทางที่ถูกที่ควรและเหมาะสมกับตนเองมากน้อยเพียงใด

สมชาย ธีรชนกุล (2526 : 86 – 88) ได้กล่าวถึงลักษณะของปัญหาที่สำคัญของวัยรุ่นเกี่ยวกับโรงเรียน พอสรุปได้ดังนี้ คือ

1. ปัญหาการปรับตัวไม่ได้ในโรงเรียน เป็นปัญหาที่พบบ่อยมากในโรงเรียนเพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ทั้งภายในร่างกายของตนเองและสถานการณ์สิ่งแวดล้อมใหม่ ๆ ภายในโรงเรียนที่ตนเองไม่เคยพบเห็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็กวัยรุ่นที่ต้องย้ายโรงเรียนใหม่ เช่น จบมัธยมชั้นปีที่ 3 จากโรงเรียนหนึ่งแล้วไปต่อมัธยมศึกษาปีที่ 4 อีกโรงเรียนหนึ่ง

2. ปัญหาด้านวิชาการ เด็กวัยรุ่นประสบปัญหานี้ในชั้นเรียน ยิ่งเรียนในชั้นที่สูงขึ้นความยากของวิชาต่าง ๆ ย่อมเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วย เด็กที่มีสติปัญญาต่ำกว่าเกณฑ์ปกติจะประสบปัญหานี้มากกว่าเด็กที่มีสติปัญญาสูงกว่า ปัญหาด้านวิชาการนี้มีมากมายหลายประการ เช่น ปัญหาการเลือกวิชาเรียน ปัญหาการสอบตกบางวิชา ปัญหาการสร้างนิสัยในการเรียน ปัญหาการพูดหน้าชั้น ปัญหาการเรียนวิชาไม่เข้าใจ ปัญหาเกี่ยวกับแหล่งที่ศึกษาค้นคว้า เป็นต้น

3. ปัญหาการออกจากโรงเรียนกลางคัน เป็นปัญหาที่โรงเรียนต้องคำนึงถึงให้มาก เพราะเด็กวัยรุ่นเหล่านี้ไม่ถึงวัยที่จะทำงานได้ วัยของเขา คือ การศึกษาหาความรู้เพื่อนำไปประกอบอาชีพ

ในภายหน้า เมื่อออกจากโรงเรียนกลางคันไปแล้วและไม่มีความทำ เด็กอาจจะรวมกันเป็นกลุ่มก่อเหตุทางอาชญากรรมขึ้นมาได้ ดังที่มีปัญหามากมายเนื่องจากวัยรุ่นก่อเหตุในปัจจุบันนี้

4. ปัญหาความประพฤติและการก่อการวิวาทกัน ปัญหานี้จะพบมากในหมู่ของวัยรุ่น เนื่องจากวัยรุ่นที่คึกคะนอง ชอบเด่นดัง อาจสร้างปัญหาขึ้นเพียงเล็กน้อยจนถึงขั้นทะเลาะวิวาทกันขึ้นได้ เช่น การมีกิริยามารยาทไม่เรียบร้อย แต่งกายผิดระเบียบของโรงเรียน ชอบลักขโมยทำร้ายร่างกาย ขว้างปาระเบิด เป็นต้น

5. ปัญหาในการคบเพื่อน มีทั้งในการคบเพื่อนเพศเดียวกันและการคบเพื่อนต่างเพศ เพราะวัยรุ่นบางคนไม่ทราบว่าตนเองควรจะปฏิบัติตนอย่างไรต่อเพื่อนทั้งเพศเดียวกันและต่างเพศ บางคนจึงอาจประสบปัญหาได้

6. ปัญหายาเสพติดให้โทษ ซึ่งพบมากขึ้นในหมู่นักเรียนวัยรุ่นในปัจจุบัน ปัญหานี้เป็นปัญหาระดับชาติที่จะต้องอาศัยความร่วมมือหลายฝ่ายในการป้องกันปราบปราม และแก้ไข

ประยูรค์ วัชรดิษฐ์ (2526 : 29) และสถิต วงศ์สุวรรณ (2527 : 1 – 6) ได้กล่าวถึงปัญหาของนักศึกษาไว้หลายประการ คือ

1. ปัญหาการเรียนของเด็ก อาจเกิดจากความผิดปกติของร่างกายและสมอง ได้แก่ พวกเรียนช้า เด็กเรียนเร็ว เรียนอ่อน ตลอดจนจนถึงการที่เด็กไม่สนใจเรียนหรือเลิกเรียนวิชาที่ไม่ตรงกับความสามารถ ความสนใจ อันเป็นสาเหตุให้เกิดการสอบตกซ้ำชั้น หรือขาดอุปกรณ์การเรียน การไม่ชอบครู ไม่ชอบโรงเรียน ไม่รู้จักแบ่งเวลาเรียน เป็นต้น

2. ปัญหาทางเศรษฐกิจ ได้แก่ สภาพที่รายได้ไม่พอกับรายจ่าย การแก่งแย่งกันทำมาหากิน สินค้าเครื่องอุปโภคบริโภคมีราคาสูงขึ้น ค่าของเงินลดลง เหล่านี้ทำให้การเงินของแต่ละครอบครัวส่วนใหญ่เดือดร้อน หัวหน้าครอบครัวต้องขวนขวายในการหาเงินมาจุนเจือครอบครัวเพิ่มขึ้น ทำให้ไม่มีเวลาในการอบรมดูแลสมาชิกในครอบครัว เด็กถูกชักนำไปในทางที่ชั่ว หรือตัวหัวหน้าครอบครัวเกิดความรู้สึกไม่สามารถแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจได้ จึงหันไปหาอบายมุข โดยคิดว่าอาจจะมีโชคบ้างก็ได้ ในทำนองเดียวกันกับพวกที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลาง แต่ไม่รู้จักการใช้จ่าย ลุ่มหลงอบายมุข ทำให้ใช้จ่ายเงินเกินขอบเขต หรือแม้กระทั่งครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีมาก เด็ก ๆ ได้รับการเอาอกเอาใจใช้จ่ายเงินฟุ่มเฟือย ทำให้สนใจสิ่งอื่นมากกว่าการเรียน

3. ปัญหาทางสังคม เนื่องจากความเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา รวมทั้งอารยธรรมวัฒนธรรมจากต่างประเทศล้นไหลเข้ามาไม่ขาดสาย ทั้งในด้านขนบธรรมเนียมประเพณีและวัฒนธรรม ทำให้เกิดปัญหาในด้านการปรับตัวกับสภาพแวดล้อม ซึ่งบางครั้งทำให้ถูกชักชวนไปในทางที่ไม่ถูกไม่ควร รวมไปถึงการคบเพื่อน หรือกิริยาท่าทางไม่เหมาะสมขาดพื้นฐานทางศีลธรรม ไม่มีความรับผิดชอบในฐานะเป็นหัวหน้าหรือเป็นสมาชิกของกลุ่มในสังคม

4. ปัญหาที่เกิดจากการเพิ่มของประชากร จากการที่ประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วทำให้ความเป็นอยู่ในครอบครัวเกิดการแออัดยัดเยียด ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลในครอบครัวไม่มั่นคงเหมือนแต่ก่อน ก่อให้เกิดปัญหาในด้านจิตใจตามมา

5. ปัญหาการว่างงาน สืบเนื่องจากการเพิ่มขึ้นของประชากรอย่างรวดเร็วทำให้ผู้จบการศึกษาเพิ่มจำนวนมากขึ้น เมื่อจบออกมาแล้วก็ไม่สามารถหางานทำได้ หรือไม่สามารถสอบเข้าเรียนต่อในสถาบันชั้นสูงต่อไปได้ ทำให้เกิดสภาพการใช้เวลาว่างไปในทางที่ผิด รวมไปถึงปัญหาของผู้ที่ไม่สามารถเลือกอาชีพตามที่ตนถนัดหรือสนใจ ทำให้การปฏิบัติงานต่าง ๆ ไม่เจริญก้าวหน้าเท่าที่ควร

6. ปัญหาด้านสุขภาพ อันได้แก่ การอ้วนเกินไป ผอมเกินไป สูงหรือเตี้ยจนเกินขนาดปกติ รวมไปถึงการบกพร่องของร่างกายอื่น ๆ เช่น การมีโรคประจำตัว สุขภาพไม่ปกติ มีความวิตกกังวล หรือการแสดงออกทางอารมณ์ต่าง ๆ เกินระดับปกติ

7. จำนวนนักเรียนในโรงเรียนแต่ละแห่งเพิ่มมากขึ้น อัตราส่วนระหว่างครูกับนักเรียนไม่สมดุลกัน ครูจึงไม่สามารถดูแลนักเรียนได้อย่างใกล้ชิด จึงจำเป็นต้องมีบริการแนะแนวขึ้นช่วยเหลือนักเรียน ป้องกัน แก้ไขปัญหา และส่งเสริมพัฒนาการให้แต่ละคนได้พัฒนาตนเองจนถึงขีดสุด

8. วิทยาการใหม่ ๆ มีเพิ่มมากขึ้นทุกทีจนตามไม่ทัน จึงไม่ทราบข้อมูลเพียงพอ การเลือกศึกษาต่อจึงเป็นปัญหาและมีอาชีพใหม่ ๆ เพิ่มมากขึ้น นักเรียนควรจะทราบข้อมูลเกี่ยวกับอาชีพนั้น ๆ อย่างแจ่มกระจ่าง เพื่อสามารถวิเคราะห์และวางแผนการประกอบอาชีพสำหรับตนเองได้อย่างเหมาะสม จึงควรมีบริการแนะแนวในโรงเรียนเพื่อตอบสนองความต้องการนี้

9. จำนวนคนที่ทำงานมีมากกว่าหน่วยงานมาก ความไม่สมดุลอันนี้ทำให้มีการแข่งขันกันสูง เพราะหน่วยงานมีโอกาสดัดเลือกมาก เฉพาะอย่างยิ่งต้องจ้างในอัตราค่าจ้างสูงตามกฎหมายกำหนด จึงต้องเลือกคนที่มีความสามารถ มีประสบการณ์ เคยอบรมหรือฝึกงานนั้น ๆ มาเพื่อให้คุ้มค่าจ้าง บริการแนะแนวจึงมีบทบาทช่วยแนะให้ได้รับการศึกษาและฝึกงานอาชีพที่เหมาะสมกับแต่ละบุคคล เพื่อให้มีโอกาสเข้าทำงานและรุ่งเรืองในหน้าที่

10. พ่อแม่นิยมส่งลูกไปศึกษาในเมืองหลวงหรือเมืองใหญ่ ๆ เพราะการศึกษาในท้องถิ่นยังไม่เจริญทัดเทียมกัน เมื่อเด็กอยู่ห่างไกลพ่อแม่มักจะเกิดปัญหาด้านพฤติกรรม จึงต้องมีบริการแนะแนวให้ความช่วยเหลือ

11. เนื่องจากการเห็นความสำคัญของความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นไปอย่างกว้างขวาง และความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นเหตุให้คนมีปัญหาดังต่าง ๆ กัน การปรับตัวก็ต่าง ๆ กัน จึงต้องการคำปรึกษาและการแนะแนว

12. ค่านิยมของคนไทยถือว่าการรับราชการเป็นอาชีพที่มีเกียรติ ฉะนั้นก็มักจะมุ่งเรียนเพื่อเข้ารับราชการและมีทัศนคติไม่ดีต่ออาชีพศึกษา ส่วนใหญ่มุ่งศึกษาในระดับอุดมศึกษาซึ่งหลายคนไม่ประสบผลสำเร็จ กลายเป็นปัญหาสังคม และทำให้ประเทศชาติขาดบุคลากรทางวิชาช่างฝีมือ บริการแนะแนวจึงต้องให้ข้อมูลที่เขาคัดตัดสินใจได้ถูกต้อง

ฉวีวรรณ สุขพันธ์ไพฑาราม (2527 : 141 – 146) ได้กล่าวถึงปัญหานักเรียนวัยรุ่นนพอสรูปไว้ดังนี้

1. ปัญหาด้านการเรียน นักเรียนทุกคนมีความคาดหวังที่จะสำเร็จการศึกษา ผู้ที่มีผลการเรียนอ่อนย่อมขาดความสุข ขาดความเชื่อถือ และขาดความภาคภูมิใจในตนเอง ปัญหาการเรียนที่พบคือ ไม่เข้าใจบทเรียน วางแผนเลือกวิชาเรียนไม่เหมาะสมกับความสามารถและความถนัด

2. ปัญหาส่วนตัวและพฤติกรรมที่แสดงออกที่เป็นปัญหาคือ ความก้าวร้าว ชอบความรุนแรง ชอบทำลายข้าวของ ทำลายความสงบ ชอบทะเลาะวิวาท การแต่งกายไม่เป็นระเบียบ

3. ปัญหาบิบบคั้นทางด้านจิตใจ แสดงพฤติกรรมออกทางด้านประสาท เช่น การเป็นคนควบคุมอารมณ์ไม่ได้ มีอารมณ์ที่รุนแรง โกรธง่าย เหม่อลอย ปล่อยเวลาเฉย ๆ ลักษณะแสดงอาการที่ไม่มั่นใจในตนเองด้วยการย้ำคิดย้ำทำ

4. ปัญหาด้านบุคลิกภาพ จะกังวลใจเรื่องบุคลิกภาพของตนเอง จะเป็นคนขี้อาย ไม่แสดงออก แสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมกับเพศและวัย

สุชา จันทน์เอม (2528 : 142) ได้กล่าวถึงสิ่งที่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนของนักเรียนว่ามีอยู่ 4 ประการ ดังนี้คือ

1. ปัญหาเกี่ยวกับตัวเด็กและสิ่งแวดล้อมที่บ้าน ได้แก่
 - 1.1 เด็กมีความผิดปกติเฉพาะอย่าง เด็กเรียนช้า หรือปัญญาอ่อน
 - 1.2 เด็กที่มีปัญหาทางด้านอารมณ์
 - 1.3 เด็กที่มีสุขภาพไม่สมบูรณ์
 - 1.4 เด็กมีปัญหาเกี่ยวกับครอบครัวและผู้ปกครอง
2. ปัญหาที่เกิดจากโรงเรียนและสิ่งแวดล้อมทางโรงเรียน ได้แก่
 - 2.1 ขาดการยอมรับจากเพื่อนฝูง
 - 2.2 ปรับตัวให้เข้ากับเพื่อนที่โรงเรียนและครูไม่ได้
 - 2.3 เปลี่ยนโรงเรียนบ่อย ๆ ทำให้ปรับตัวเข้ากับโรงเรียนไม่ได้
 - 2.4 วินัยที่เคร่งครัดของโรงเรียน หรือการแข่งขันเรื่องการเรียนมากเกินไป
 - 2.5 สภาพของโรงเรียนไม่ชักจูงให้เด็กสนใจการเรียน
3. ปัญหาเกี่ยวกับตัวครู ได้แก่
 - 3.1 ครูลำเอียง รักเด็กไม่เท่ากัน
 - 3.2 ครูไม่เอาใจใส่การสอน ขาดเทคนิคและวิธีการสอนที่ดี
 - 3.3 ทักษะคติของครูที่มีต่อชั้นเรียนหรือตัวนักเรียนไม่ดี
 - 3.4 ครูขาดลักษณะที่ดีของการเป็นครู
 - 3.5 ครูไม่เข้าใจหลักสูตร
4. ปัญหาเกี่ยวกับเวลาเรียน ได้แก่
 - 4.1 การเรียนและการสอนไม่เป็นไปตามหลักสูตร
 - 4.2 โรงเรียนมีกิจกรรมอื่น ๆ มากเกินไป
 - 4.3 ขบวนการเรียนไม่ติดต่อกัน เช่น บางโรงเรียนปิดนานเกินไปหรือดเรียนบ่อย ๆ
 - 4.4 การจัดตารางสอน จัดวิชาต่าง ๆ อยู่ในคาบเวลาที่ไม่เหมาะสม

จากเอกสารดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ปัญหาในช่วงวัยรุ่นหรือที่เรียกว่าวัยรุ่นนั้นมีความซับซ้อนมาก ส่วนหนึ่งเป็นเพราะช่วงวัยรุ่นอยู่ระหว่างการก้าวจากความเป็นเด็กเข้าสู่ความเป็นผู้ใหญ่ และอยู่ในช่วงที่ต้องศึกษาเล่าเรียน ทำให้วัยรุ่นโดยมากต้องเผชิญกับการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ เกิดเป็นปัญหาในช่วงวัยรุ่น ไม่ว่าจะปัญหาการปรับตัวต่อสภาพสังคมที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาทั้งสภาพสังคมที่บ้านและสภาพสังคมในโรงเรียน ปัญหาด้านบุคลิกภาพ และปัญหาด้านสัมพันธภาพระหว่างบุคคลต่าง ๆ ที่ต้องเกี่ยวข้องเป็นต้น สาเหตุเหล่านี้มักส่งผลให้นักเรียนต้องประสบกับปัญหาในการเรียนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ จึงมีความจำเป็นที่ผู้เกี่ยวข้องจะต้องศึกษาเรียนรู้ถึงปัญหาในการเรียนของนักเรียน เพื่อจะได้ช่วยกันค้นหาสาเหตุของปัญหาและร่วมกันแสวงหาวิธีการแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องในอนาคต

1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับปัญหาในการเรียน

1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เรย์โนลด์ (Reynolds. 1970 : 4879 – A) ได้ทำการวิจัยเรื่องการสอนสังคมศึกษาในโรงเรียนมัธยมศึกษาในรัฐเทนเนสซีตะวันออก ผลการวิจัยพบว่า ด้านตัวผู้สอนมีอุปสรรคที่ทำให้ผู้สอนไม่สามารถปรับปรุงการเรียนการสอนได้ นั่นก็คือ ไม่มีเวลาเพียงพอ ด้านวิธีสอน อาจารย์ผู้สอนมุ่งสอนให้นักเรียนจำเนื้อหา มีอาจารย์ส่วนน้อยที่ใช้วิธีสืบสวนสอบสวน การศึกษารายกรณี การใช้อุปกรณ์การสอน หนังสืออ่านประกอบมีน้อยมาก การเลือกหนังสือเป็นตำราเรียน ความพอใจของอาจารย์ส่วนมากต้องการให้มีการอบรมวิธีสอนสังคมศึกษาใหม่ ๆ

1.2.1 งานวิจัยในประเทศ

พัชรินทร์ สมหมาย (2549 : 112) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า องค์ประกอบที่สามารถพยากรณ์ปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 5 องค์ประกอบ โดยเรียงลำดับจากองค์ประกอบที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปหาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด ได้แก่ สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู การสนับสนุนทางการเรียนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง ลักษณะมุ่งอนาคตทางการเรียน นิสัยในการเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า นักเรียนประสบปัญหาในการเรียนมากมาย ทั้งปัญหาที่เกิดจากปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอก ซึ่งได้แก่ ปัญหาที่เกิดจากการที่ครูไม่สามารถปรับปรุงวิธีการสอนที่เหมาะสม ปัญหาการขาดสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอนที่เหมาะสมกับรายวิชาที่เรียน ปัญหาด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ปัญหาด้านสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับ

เพื่อน รวมทั้งปัญหาด้านการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองที่ไม่เพียงพอและเหมาะสม ทำให้นักเรียนไม่สามารถที่จะเรียนได้เต็มตามศักยภาพ

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

2.1 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ

2.1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเพศ

บัวทอง สว่างโสภากุล (2524 : 167) กล่าวว่า ชายและหญิงมีความแตกต่างกันทาง สรีระและจิตวิทยา เช่น โครงสร้างทางร่างกายและการตอบสนองทางอารมณ์ เป็นต้น สังคมและวัฒนธรรมมีส่วนอย่างมากในการกำหนดบทบาทและการแสดงออกซึ่งพฤติกรรมต่าง ๆ ของชายและหญิง

กันยา สุวรรณแสง (2532 : 161) กล่าวว่า ความแตกต่างในเรื่องเพศเป็นสาเหตุให้คนเราแตกต่างกันในเรื่องการเรียนรู้ ทักษะ เจตคติ ทักษะคิด ความสนใจ และการแสดงพฤติกรรม และจากการค้นคว้า ปรากฏว่า เพศหญิงหรือเพศชายสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ทัดเทียมกัน แต่เพศชายและเพศหญิงจะมีทัศนคติหรือความสนใจที่แตกต่างกัน

พรพิมล เจียมนาครินทร์ (2539 : 122) กล่าวว่า เมื่อช่วงวัยรุ่น วัยรุ่นชายและหญิงเริ่มมีความสนใจในอาชีพและเริ่มวางแผนเกี่ยวกับอาชีพในอนาคต วัยรุ่นหญิงจะวางแผนเกี่ยวกับอาชีพน้อยกว่าวัยรุ่นชาย เพราะคิดว่าหลังจากแต่งงานมีครอบครัวแล้ว วิถีชีวิตความเป็นอยู่อาจจะเปลี่ยนไปรวมทั้งอาชีพของตนด้วย ในขณะที่วัยรุ่นชายคิดว่าอาชีพของเขาจะถูกขัดขวางจากการแต่งงาน

อารี พันธุ์มณี (2544 : 33) กล่าวไว้ว่า ความแตกต่างทางเพศ หมายถึง ความแตกต่างในเรื่องต่าง ๆ ทางเพศชายและเพศหญิง ซึ่งเป็นวัฒนธรรมส่วนสำคัญในการกำหนดบทบาทของหญิงและชายให้แตกต่างกัน เช่น บางวัฒนธรรมถือว่า ชายเป็นช้างเท้าหน้า หญิงเป็นช้างเท้าหลัง หรือชายเป็นผู้นำ หญิงเป็นผู้ตาม เป็นต้น หรือในบางวัฒนธรรมเชื่อว่าผู้ชายต้องเข้มแข็งอดทนอ่อนแอไม่ได้ ผู้หญิงเป็นผู้ที่อ่อนแอกว่า หรือผู้ชายมีโอกาสก้าวหน้าในหน้าที่การงานมากกว่าผู้หญิง เพราะในบางตำแหน่งไม่เปิดให้ผู้หญิงทำงานในตำแหน่งหน้าที่การงานสูงกว่า ซึ่งสิ่งเหล่านี้เป็นการแสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างเพศ โดยมีเรื่องของวัฒนธรรมเข้ามาเกี่ยวข้อง

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า ตัวแปรเพศเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อปัญหาด้านการเรียนของนักเรียน เพราะเพศที่แตกต่างกันทำให้นักเรียนมีทัศนคติต่อการเรียนแตกต่างกัน โดยเฉพาะเกี่ยวกับการวางแผนการเรียนรวมถึงเป้าหมายที่ต้องการเป็นในอนาคต ดังนั้นผู้วิจัยจึงเชื่อว่า ตัวแปรเพศนั้นน่าจะทำให้เกิดปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

2.1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเพศ

2.1.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

คอนเกอร์ (Conger. 1973 : 468 – 469) ได้ศึกษาพบว่าเด็กหญิงมักจะกังวลเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงทางกายมากกว่าเด็กชาย เพราะเด็กหญิงส่วนใหญ่ต้องการการกอดและการยอมรับในเรื่องรูปร่างมากกว่าความต้องการความสำเร็จ ซึ่งต่างจากเด็กชายที่ต้องการการยอมรับหรือยกย่องในเรื่องความสำเร็จมากกว่าอย่างอื่น

ปอร์เทียส (Porteous. 1985 : 465 – 478) ได้สำรวจปัญหาในวัยรุ่นเปรียบเทียบวัยรุ่นในอังกฤษและวัยรุ่นในไอร์แลนด์ พบว่าเด็กชายมีวุฒิภาวะน้อยกว่าเด็กหญิงในประสบการณ์ที่เป็นปัญหาเดียวกันและมีความวิตกกังวลเกี่ยวกับความเป็นตัวของตัวเอง ความคิดของตัวเอง มีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา เด็กหญิงมีความกังวลเกี่ยวกับบุคลิกภาพและอารมณ์ ทั้งสองเพศมีความกังวลเกี่ยวกับความไม่เป็นอิสระ และรู้สึกไม่เป็นตัวของตัวเองเมื่อเทียบกับอายุ วัยรุ่นในอังกฤษมีปัญหาด้านวุฒิภาวะน้อยกว่าวัยรุ่นในไอร์แลนด์ แต่มีความวิตกกังวลเหมือน ๆ กัน วัฒนธรรมที่ต่างกันเป็นเครื่องชี้ให้เห็นถึงประสบการณ์ที่เป็นปัญหาของวัยรุ่นแตกต่างกัน

มังคส์ (Nurmi. 1991 : 21; citing Monks. 1968) ได้ศึกษาการมองอนาคตของนักศึกษาชาวเดนมาร์ก จำนวน 1,424 คน ที่มีอายุระหว่าง 14 – 21 ปี ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นมีความสนใจในเรื่องการเรียน การประกอบอาชีพ และอนาคตของครอบครัวที่อาศัยอยู่มาก โดยเด็กชายสนใจในเรื่องการเรียนและการประกอบอาชีพมาก ในขณะที่เด็กหญิงสนใจเกี่ยวกับอนาคตของครอบครัวและการแต่งงานมาก และเด็กชายยังมีความสนใจเกี่ยวกับนโยบายและความเปลี่ยนแปลงทางสังคมอีกด้วย

ไรท์และรอสต์ (Nurmi. 1991 : 26; citing Wright & Ruaste. 1977) ได้ศึกษาเกี่ยวกับอนาคตของวัยรุ่นชาวฟินแลนด์ จำนวน 209 คน ที่มีอายุระหว่าง 17 – 18 ปี ผลการศึกษาพบว่า เด็กชายสนใจในอนาคตยาวไกลกว่าเด็กหญิง และเด็กหญิงสนใจในเรื่องการเรียนและการประกอบอาชีพมากเมื่อเปรียบเทียบกับเด็กชาย

คาร์ตรอน และเลวี (Nurmi. 1991 : 18; citing Cartron Guerin & Levy. 1980) ได้ศึกษาการมองอนาคตด้านครอบครัวและอาชีพของวัยรุ่นชาวฝรั่งเศส จำนวน 80 คน ที่มีอายุระหว่าง 12 – 15 ปี ผลการศึกษาพบว่า วัยรุ่นที่มีอายุมากกว่ามีการวางแผนอนาคตยาวไกลกว่าวัยรุ่นที่มีอายุน้อยกว่า วัยรุ่นชายมีการวางแผนอนาคตยาวไกลกว่าวัยรุ่นหญิง วัยรุ่นที่มีอายุมากกว่าให้ความสำคัญกับอนาคตของครอบครัวมากกว่าวัยรุ่นที่มีอายุน้อยกว่า และวัยรุ่นหญิงให้ความสำคัญกับอนาคตของครอบครัวมากกว่าวัยรุ่นชาย

2.1.2.2 งานวิจัยในประเทศ

เมธี โพธิ์พัฒน์ (2523 : 75) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความซื่อสัตย์ โดยใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 และ

4 จำนวนรวม 886 คน ซึ่งเป็นนักเรียนในเขตกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

กุลวรรณ วิทยาวงศรุจิ (2526 : 57 – 58) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัวของนักเรียนชั้น ม.ศ. 1 – ม.ศ. 5 สังกัดกรมสามัญศึกษา พบว่า วัยรุ่นหญิงมีสัมพันธภาพในครอบครัวสูงกว่าวัยรุ่นชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่มีการปรับตัวไม่แตกต่างกัน

เปรมสุริย์ เชื่อมทอง (2526 : 58) ได้ศึกษาเปรียบเทียบสุขภาพจิตของเด็กวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์กับวัยรุ่นในโรงเรียน พบว่า เด็กวัยรุ่นชายในโรงเรียนมีสุขภาพจิตดีกว่าเด็กวัยรุ่นหญิงในโรงเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ในด้านไม่ชอบติดต่อกับคนอื่น ซึมเศร้า วิตกกังวล และกลัวโดยไม่มีเหตุผล และดีกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในด้านหวาดระแวงสำหรับด้านย่ำคิดย่ำทำ ก้าวร้าว และโรคจิตนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ถนอมศรี อินทนนท์ (2530 : 82) ได้ศึกษาสุขภาพจิตและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของวัยรุ่นที่อยู่ในสภาพแวดล้อมต่างกัน ได้แก่วัยรุ่นในโรงเรียน ในสถานสงเคราะห์ และในวัดสระแก้ว พบว่า วัยรุ่นหญิงมีสุขภาพจิตดีกว่าวัยรุ่นชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

นิลวรรณ ศิริอังกุล (2535 : 110) ได้ศึกษาสุขภาพจิตของนักเรียนในชุมชนแออัดเขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สุขภาพจิตของนักเรียนชายและหญิงไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในแต่ละด้าน พบว่า สุขภาพจิตด้านการปรับตัวทางอารมณ์และความสามารถในการดำเนินชีวิตของนักเรียนชายและหญิงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนักเรียนชายมีการปรับตัวทางอารมณ์ดีกว่านักเรียนหญิง และนักเรียนหญิงมีความรับผิดชอบควบคุมอารมณ์การแสดงออกของตนเอง และมีความอดทนมากกว่านักเรียนชาย

พาสนา ฝโลศีลปี (2535 : 102) ได้สำรวจปัญหาการปรับตัวในวัยรุ่นกรุงเทพมหานคร พบว่า วัยรุ่นตอนต้นเพศชายมีปัญหาการปรับตัวมากที่สุด 4 อันดับแรก และเกินกว่าร้อยละ 70 ของกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ด้านโรงเรียน ความสัมพันธ์กับผู้อื่น ด้านการเงิน การงานและอนาคต และอันดับที่ 4 ด้านความกังวลเกี่ยวกับตนเอง ส่วนด้านที่มีปัญหาน้อยที่สุด คือด้านบ้านและครอบครัว ส่วนวัยรุ่นตอนต้นกลุ่มตัวอย่าง โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือด้านโรงเรียน ด้านการเงิน การงานและอนาคต ด้านความวิตกกังวลเกี่ยวกับตนเอง และอันดับที่ 4 ด้านความสัมพันธ์กับผู้อื่นโดยทั่วไป ส่วนด้านที่เป็นปัญหาน้อยที่สุด คือด้านสุขภาพและพัฒนาการทางร่างกาย

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า เพศที่แตกต่างกันทำให้บุคคลประสบปัญหาในการดำเนินชีวิตแตกต่างกัน โดยเฉพาะช่วงวัยรุ่นซึ่งเป็นช่วงวัยที่มีการเปลี่ยนแปลงมาก ทำให้วัยรุ่นที่กำลังศึกษาเล่าเรียนมักประสบปัญหาต่าง ๆ มากมาย เช่น การปรับตัวด้านการเรียน การสร้างสัมพันธภาพกับบุคคลอื่น และสุขภาพจิตเป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงคิดว่า เพศน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ให้นักเรียนมีปัญหาในการเรียน

2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น

2.2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น

โจนส์ (Jones. 1970 : 42 – 48) ได้ศึกษาความเปลี่ยนแปลงความรู้สึกรับผิดชอบของเด็กตามอายุ พบว่า เด็กอายุ 9 – 11 ปี มีความรู้สึกรับผิดชอบน้อยและมีช่วงความรับผิดชอบไม่แตกต่างกันเลย อายุ 13 ปีขึ้นไปจะมีความรับผิดชอบสูงขึ้นเรื่อย ๆ จนถึง 16 – 17 ปี จะคงที่อีกครั้ง

พรณี ช. เจนจิต (2538 : 264) ได้สรุปลักษณะทั่วไปของวัยรุ่นระดับมัธยมศึกษาไว้ว่า เมื่ออยู่ในชั้นมัธยมเด็กส่วนใหญ่จะอยู่ในช่วงวัยรุ่น จะมีลักษณะการเปลี่ยนแปลงทั้งทางด้านร่างกาย ทางด้านชีววิทยา และทางด้านการปรับสภาพจิตใจ เด็กจะเริ่มสนใจเกี่ยวกับรูปร่าง หน้าตา และสรีระของตัวเองอย่างมาก เป็นวัยที่ถือว่ามีความสัมพันธ์กับพ่อแม่มากที่สุด แต่สิ่งนี้จะถือเป็นกฎเกณฑ์คงไม่ได้ เพราะในปัจจุบันพ่อแม่ส่วนใหญ่ได้มีการเปลี่ยนแปลงความคิดของตนและพร้อมที่จะทำความเข้าใจกับวัยรุ่นมากขึ้น

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า ระดับชั้นที่กำลังศึกษา มีผลทำให้นักเรียนมีความแตกต่างกันในด้านต่าง ๆ เช่น ระดับความรับผิดชอบ ความสามารถในการปรับตัว รวมถึงทัศนคติต่อเรื่องต่าง ๆ ดังนั้นผู้วิจัยจึงเชื่อว่า ระดับชั้นจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียน

2.2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระดับชั้น

2.2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

นัท (Nutt. 1972 : 650 – A) ได้ทำการศึกษาปัญหาของเด็กวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนเกรด 7 – 12 จำนวน 607 คน พบว่า นักเรียนประสบปัญหาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร การปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมและสันตนาการ นอกจากนี้ยังพบว่า เพศ และระดับชั้นมีอิทธิพลต่อลำดับความสำคัญของปัญหาของนักเรียนอีกด้วย

2.2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

จิตรียา ไชยศรพรหม (2527 : 84) ได้ศึกษาลักษณะบุคลิกภาพการปรับตัวของนักเรียนมัธยมศึกษา (ม. 1 – ม. 6) แต่ละระดับชั้นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยเรียงคะแนนจากน้อยไปหามาก ตามระดับชั้นดังต่อไปนี้ ม. 2 ม. 1 ม. 6 ม. 4 ม. 3 และ ม. 5 โดยพบว่าเด็กนักเรียนทุกชั้นสูงกว่าเด็ก ม. 2 และ ม. 5 สูงกว่าเด็กทุกชั้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่า เด็ก ม. 2 มีคะแนนปรับตัวทางสังคมต่ำสุด เช่นเดียวกับการปรับตัวเอง

จากงานวิจัยกล่าวสรุปได้ว่า ระดับชั้นปีที่ศึกษาแตกต่างกัน มีผลต่อการประสบปัญหาด้านการเรียนของนักเรียนแตกต่างกัน ทั้งปัญหาการปรับตัวด้านการเรียน การปรับตัวด้านการสร้างสัมพันธภาพกับเพื่อนหรือกับครูผู้สอน โดยนักเรียนที่มีระดับชั้นที่สูงกว่ามีแนวโน้มจะปรับตัวได้ดีกว่าและสามารถแก้ปัญหาเมื่อเกิดปัญหาขึ้นได้ดีกว่าระดับชั้นที่ต่ำกว่า ดังนั้นผู้วิจัยจึงเชื่อว่า ระดับชั้นจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่จะส่งผลกระทบต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียน

2.3 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาสนใจองค์ประกอบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และยอมรับว่า การที่บุคคลมีระดับสติปัญญาเท่ากันมิได้หมายความว่า จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่ากัน เพราะการที่บุคคลจะประสบผลสำเร็จทางการเรียนได้ดีเพียงใดขึ้นอยู่กับองค์ประกอบทางด้านสติปัญญา (Intellectual Factor) และองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา (Non-intellectual Factor) ดังที่ ฮาร์วิกเฮอ์สท (Harvighurst. 1963 : 506) ได้กล่าวถึงข้อสรุปของเทอร์แมน (Terman) ว่า ความแตกต่างของความสำเร็จของแต่ละบุคคลที่มีระดับสติปัญญาเท่ากันส่วนใหญ่เนื่องมาจากองค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญา องค์ประกอบที่ไม่ใช่สติปัญญานี้ นักการศึกษา นักจิตวิทยา และนักแนะแนว พยายามที่จะศึกษาค้นคว้าวิจัยดูว่ามีอะไรบ้างที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเท่าที่ปรากฏขณะนี้ ผลการวิจัยส่วนมาก พบว่า องค์ประกอบที่นอกเหนือไปจากสติปัญญา มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจริง และมีเพียงส่วนน้อยที่การวิจัยพบว่า ไม่มีผลต่อการเรียน

กล่าวโดยทั่วไป ผลสัมฤทธิ์ (Achievement) หมายถึง ขนาดของความสำเร็จที่ได้รับจากการทำงานที่ต้องใช้ความพยายามจำนวนหนึ่ง ซึ่งอาจเป็นผลมาจากการกระทำที่อาศัยความสามารถทางร่างกายหรือสมอง ดังนั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนจึงเป็นขนาดของความสำเร็จที่ได้จากการเรียน โดยอาศัยความสามารถเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล ตัวที่บ่งชี้ถึงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอาจได้มาจากกระบวนการที่ไม่ต้องอาศัยการทดสอบ (Nontesting Procedures) เช่น จากการสังเกต หรือการตรวจการบ้าน หรืออาจอยู่ในรูปของเกรดที่ได้ โรงเรียนต้องอาศัยกรรมวิธีที่ซับซ้อนและช่วงเวลาในการประเมินอันยาวนาน หรืออีกวิธีหนึ่งอาจวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่วไป (Published Achievement Tests) อาจจะพบว่าการวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่นิยมใช้กันทั่วไป มักอยู่ในรูปของเกรดที่ได้จากโรงเรียนเนื่องจากให้ผลที่เชื่อถือได้มากกว่า อย่างน้อยก่อนการประเมินการเรียนของนักเรียน ครูจะต้องพิจารณาองค์ประกอบอื่น ๆ อีกหลาย ๆ ด้าน จึงยอมดีกว่าการแสดงขนาดความล้มเหลว หรือความสำเร็จทางการเรียน จากการทดสอบนักเรียนด้วยแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทั่ว ๆ ไป เพียงครั้งเดียว (อัจฉรา สุขารมณ และอรพินทร์ ชูชม. 2530 : 10)

ไพศาล หวังพานิช (2523 : 89) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไว้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง คุณลักษณะและความสามารถของบุคคลอันเกิดจากการเรียนการสอน เป็นการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและประสบการณ์การเรียนรู้ที่เกิดจากการฝึกฝนอบรมหรือจากการสอน การวัดผลสัมฤทธิ์จึงเป็นการตรวจสอบระดับความสามารถหรือความสัมฤทธิ์ผล (Level of Accomplishment) ของบุคคลว่าเรียนแล้วรู้เท่าไร มีความสามารถชนิดใด

ไพฑูรย์ สีนลารัตน์ (2524 : 47 – 49) ได้กล่าวถึงการสำรวจทัศนะเกี่ยวกับการเรียนการสอนของนิสิต นักศึกษา ของภาควิชาอุดมศึกษาในปี พ.ศ. 2522 พบว่า องค์ประกอบสำคัญที่ทำให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนอันดับหนึ่งคือ ความสนใจและความตั้งใจในวิชาที่เรียนของผู้เรียนเอง ส่วนที่มีอิทธิพลรองลงมาคือ วิธีการสอนของอาจารย์และประสบการณ์ของอาจารย์ ส่วนความยากง่ายของวิชานั้นเป็นอิทธิพลลำดับที่เจ็ด ซึ่งนับว่ามีอิทธิพลน้อยมากเมื่อเทียบกับอิทธิพลอื่น ๆ

กู๊ด (Good. 1973 : 7) ได้ให้ความหมายของผลสัมฤทธิ์ (Achievement) ว่าหมายถึงความสำเร็จ (Accomplishment) ความคล่องแคล่ว ความชำนาญ ในการใช้ทักษะหรือการประยุกต์ใช้ความรู้ต่าง ๆ ส่วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (Academic Achievement) หมายถึง ความรู้หรือทักษะอันเกิดจากการเรียนรู้ในวิชาต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้ว ซึ่งได้จากครูผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบในการสอนหรือทั้งสองอย่างรวมกัน

จากเอกสารที่กล่าวมาสรุปความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง ความสามารถของผู้เรียนที่เกิดจากการเรียนรู้ด้วยวิธีการต่าง ๆ หรือจากประสบการณ์ต่าง ๆ เป็นตัววัดว่าบุคคลได้เกิดการเรียนรู้ไปเท่าใดหรืออย่างไรบ้าง โดยสามารถวัดได้จากการสังเกต การสอบถามหรือการทำแบบทดสอบต่าง ๆ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่แตกต่างกันยังส่งผลต่อการเรียนรู้ในระดับต่อไปของบุคคลด้วย

2.3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

โอโนดา (พวงสร้อย วรกุล. 2522 : 19 ; อ้างอิงจาก Onoda. 1975) ศึกษาพบว่าเด็กที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะเป็นคนที่มีความรับผิดชอบควบคุมตัวเองได้ มีความสัมพันธ์ที่ดีกับครู ส่วนคนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเป็นคนขี้เกียจ มีความสัมพันธ์กับคนอื่นไม่ดี มีความสับสนวุ่นวายใจ

สตาร์ (วรรณ ทอญ้อย. 2523 : 13 ; อ้างอิงจาก Starr. 1970) ศึกษาปัญหาของนักเรียน โดยจำแนกกลุ่มตัวอย่างตามเพศ อายุ และระดับสติปัญญา พบว่า นักเรียนเกรด 10 ที่มีเกณฑ์ภาคเชาวน์ต่ำ มีปัญหาด้านต่าง ๆ ทั้งปัญหาเกี่ยวกับตนเอง สุขภาพ ความสัมพันธ์กับเพื่อน ครูอาจารย์ ชีวิตในบ้านและโรงเรียน ปัญหาการเรียน การเงิน การ

ปรับตัว และด้านศาสนา มากกว่านักเรียนชั้นเดียวกันที่มีเกณฑ์ภาคเชาวน์สูงประมาณ 10 เท่า และ นักเรียนเกรด 11 ที่มีเกณฑ์ภาคเชาวน์ค่อนข้างต่ำ มีปัญหา มากกว่านักเรียนที่มีเกณฑ์ภาคเชาวน์ค่อนข้างสูง ประมาณ 2 เท่าครึ่ง

เทอร์แมน และโอเดน (ประหยัตศรี เกื่อนศิริ. 2536 : 48 ; อ้างอิงจาก Terman and Oden. 1974) ได้ศึกษาพบว่า ผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ จะมีลักษณะต่อไปนี้เป็นคือ ไม่มี ความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่มี ความมานะพยายาม ไม่มีแรงจูงใจ ไม่มี ความมุ่งมั่นไปสู่เป้าหมาย ไม่มี ความมั่นคงทางอารมณ์ ส่วนผู้ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีลักษณะที่ต้องการจะประสบความสำเร็จ มีแรงจูงใจสูง มีความพากเพียรและมีความสามารถในการปรับตัวทางสังคม

กลาสแมน และมีเนียมินอฟ (พัชรินทร์ สมหมาย. 2549 : 48 ; อ้างอิงจาก Glassman & Miniaminov. 1981) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อการเรียนของนักเรียนระดับมัธยม จำนวน 1,200 คน พบว่า ลักษณะภูมิหลังของนักเรียนจะมีผลโดยตรงต่อสภาพของโรงเรียน ทักษะคตินักเรียนจะมีผลโดยตรงต่อผลการเรียน ครูผู้สอนจะมีอิทธิพลโดยตรงต่อ ทักษะคตินักเรียน สภาพโรงเรียนจะมีอิทธิพลโดยตรงต่อครูและทักษะคตินักเรียน สภาพของโรงเรียนจะมีอิทธิพลโดยอ้อมต่อผลการเรียนของนักเรียน

โบโนโม (พัชรินทร์ สมหมาย. 2549 : 48 ; อ้างอิงจาก Bounomo. 1990) ได้ศึกษา ลักษณะทางจิตพิสัยของนักเรียนที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน ภาษาต่างประเทศ ทำการศึกษา กับนักเรียน 6 คน โดยใช้แบบสอบถาม การสังเกต และการ สัมภาษณ์เกี่ยวกับประวัติชีวิตนอกเหนือจากนี้ยังใช้การสัมภาษณ์ระดับลึก (In-Depth Interviews) เกี่ยวกับแรงจูงใจ เจตคติ โรคภัยไข้เจ็บ และบุคลิกลักษณะ ซึ่งสังเคราะห์และ วิเคราะห์จาก 8 องค์ประกอบ คือ อิทธิพลของครอบครัว ความสัมพันธ์กับกลุ่มเพื่อน การดู รายการโทรทัศน์ มุมมองในเรื่องวัฒนธรรม (Intercultural Perspective) ของตน การเลือกเรียน ภาษาต่างประเทศ ประสบการณ์ในชั้นเรียน และยุทธวิธีในการเรียนรู้ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ ประสบความสำเร็จในการเรียนภาษาต่างประเทศ จะเป็นนักเรียนที่มีการยอมรับนับถือตนเอง (Self-esteem) มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Self-confidence) และมีเจตคติที่ดีในการเรียนรู้ (Mature Attitude) สูง

2.3.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สำเนียง ศิลป์ประกอบ (2540 : 84) ได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการ เรียน ความรับผิดชอบในการเรียนและความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่ เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยบทเรียนสำเร็จรูปกับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือครู พบว่า กลุ่ม ทดลองและกลุ่มควบคุมมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อัญชลี สารัตนะ (ทิพวรรณ กมลพัฒนานันท์. 2543 : 28 ; อ้างอิงจาก อัญชลี สารัตนะ : 2533) ได้ทำการศึกษาลักษณะและการปฏิบัติของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามี 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและ

กลุ่มผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ โดยกลุ่มตัวอย่างผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วนตามเกณฑ์ที่กำหนด 3 ประการ ดังนี้ (1) สามารถผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัยในปีการศึกษา 2532 ได้ในคณะแพทยศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ และอักษรศาสตร์ หรือมนุษยศาสตร์ โดยติดอันดับ 5 % บนสุดของประเทศ (2) มีผลการเรียนหรือระดับคะแนนเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ไม่ต่ำกว่าระดับ 3.50 (3) อาจารย์ที่ปรึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ลงความเห็นว่าเป็นเด็กเรียนดี สำหรับประชากรและกลุ่มตัวอย่างผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เป็นผู้ที่มีคุณสมบัติครบถ้วน 2 ประการ ดังนี้ (1) ไม่ผ่านการสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2532 (2) มีผลการเรียนเฉลี่ยในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายไม่เกินระดับ 2 จากผลการวิจัยพบว่า ลักษณะของผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงส่วนใหญ่มีลักษณะดังนี้ คือ เป็นชายและหญิงในจำนวนใกล้เคียงกัน มีอายุน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน มีระดับสติปัญญาสูงกว่าปกติและเป็นบุตรคนแรก ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย มาจากครอบครัวที่มีบุตร 3 คน ได้รับการศึกษาจากโรงเรียนที่มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้ บิดามีการศึกษาระดับมัธยมศึกษาและปริญญาตรี ลักษณะที่สามารถจำแนกผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำมีทั้งสิ้น 46 ลักษณะ โดยลักษณะที่มีค่าอำนาจจำแนกสูงมี 14 ลักษณะ ซึ่งลักษณะที่กลุ่มตัวอย่างผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีในระดับสูงกว่ากลุ่มตัวอย่างผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมี 6 ลักษณะ คือ ระดับสติปัญญา นิสัยการเรียน ชอบคบเพื่อนที่มีความจริงจัง ระดับการศึกษาของบิดา ไม่ชอบให้มีเสียงรบกวนในขณะที่อ่านหนังสือหรือทำการบ้าน และเวลาที่ใช้ทำกิจกรรมการศึกษาในวันหยุด และการปฏิบัติตนเกี่ยวกับการเรียนมีดังนี้ คือ ไม่ชอบให้มีเสียงรบกวนในขณะที่อ่านหนังสือหรือทำงานบ้าน ชอบนั่งทำงานจนเสร็จแล้วจึงลุก ตั้งใจเรียนและทำการบ้านสม่ำเสมอ บทเรียนที่ยากถ้าไม่เข้าใจจะไม่ยอมให้ผ่านไป วางแผนการอ่านหนังสือและทำเครื่องหมายหรือขีดเส้นใต้ข้อความที่สำคัญขณะอ่านหนังสือ ชอบคบเพื่อนที่ร่าเริง ฉลาดมีไหวพริบดี มีความรับผิดชอบ รักความเจริญก้าวหน้า และสนใจเรียน

พัชรินทร์ สมหมาย (2549 : 102) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 น้อย เพราะนักเรียนจะตั้งใจเรียน และเอาใจใส่ในการเรียน มีความกระตือรือร้น ขยันอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียน ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด พยายามปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้ดีขึ้น การปรึกษาครูเมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียน และศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ

จากผลการวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนอกจากจะเป็นผลที่เกิดจากความตั้งใจเรียน ความรับผิดชอบต่อการเรียนแล้ว ยังส่งผลด้านบวกต่อนักเรียนคือทำให้นักเรียนเกิดความมุ่งมั่น ความตั้งใจที่จะเรียนจนประสบความสำเร็จต่อไป

2.4 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.4.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.4.1.1 ความหมายของบุคลิกภาพ

นักจิตวิทยาและนักการศึกษาได้ให้ความหมายของคำว่า “บุคลิกภาพ” (Personality) ไว้แตกต่างกันดังนี้

เบอร์นาร์ด (Bernard. 1970 : 110) ได้สรุปความหมายของบุคลิกภาพไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นสภาพรวมทั้งหมดของลักษณะทางกายภาพ พฤติกรรม แนวโน้มการกระทำ ความสามารถซึ่งอยู่ภายในและที่แสดงออกให้เห็น

กู๊ด (Good. 1973 : 417) กล่าวว่า บุคลิกภาพเป็นภาพรวมของพันธุกรรมและประสบการณ์ของแต่ละบุคคล

เชดคัทตี้ โฆวาสิษฐ์ (2520 : 3) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยที่รวมเป็นแบบฉบับเฉพาะตัวของแต่ละบุคคล และเป็นสิ่งที่ทำให้เห็นความแตกต่างระหว่างบุคคล ซึ่งพิจารณาได้จากรูปแบบพฤติกรรมของบุคคลนั้น

บุตร ประดิษฐวนิช (2533 : 30) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะภาพของบุคคลที่ปรากฏแก่สายตาของผู้อื่น หรือภาพที่แสดงในชีวิตสังคม

สิริชัย ประทีปฉาย (2533 : 3) ได้ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพเป็นลักษณะโดยส่วนรวมของแต่ละบุคคลซึ่งมีอิทธิพลต่อความรู้สึกของผู้พบเห็น

ศรีธรรม ธนภูมิ (2535 : 14) ให้ความหมายไว้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะนิสัยหรือพฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกซ้ำ ๆ เพื่อตอบสนองและปรับตัวต่อสิ่งแวดล้อม และสังเกตได้จากความสามารถ ความสนใจ ลักษณะเด่น ค่านิยม ทักษะคติ ภาพพจน์ที่เกี่ยวกับตนและความประพฤติ

แสงเดือน ไชโยสง (2538 : 8) กล่าวว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเด่นโดยส่วนรวมของบุคคลแต่ละคนที่แสดงออกมาทางร่างกายและจิตใจ อันจะทำให้บุคคลนั้นแตกต่างไปจากบุคคลอื่น ๆ

จากความหมายดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่า บุคลิกภาพ หมายถึง ลักษณะเฉพาะโดยรวมของบุคคลแต่ละคนที่แสดงออกเป็นประจำ ซึ่งแสดงออกผ่านพฤติกรรมต่าง ๆ เพื่อตอบสนองต่อสถานการณ์ที่ได้ประสบ

2.4.1.2 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพ

ฉลอง ภิรมย์รัตน์ (2521 : 29 – 30) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพมี 2 ปัจจัยใหญ่ ๆ คือ

1. องค์ประกอบด้านพันธุกรรม เป็นการถ่ายทอดยีนส์จากพ่อ แม่ หรือบรรพบุรุษไปสู่ลูกหลาน ได้แก่ ลักษณะทางตำรูปร่าง หน้าตา ท่าทาง ผิวพรรณ อารมณ์ ตลอดจนระบบประสาทและระบบโลหิตซึ่งเป็นลักษณะที่ติดตัวมาตั้งแต่เกิด

2. องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อม ได้แก่ ธรรมชาติและสภาพวัฒนธรรม ประเพณี กฎเกณฑ์ ระเบียบต่าง ๆ ในสังคมที่บุคคลเกี่ยวข้องอยู่ เป็นผลให้เกิดการเรียนรู้และปรับตัวในเหมาะสมกับสภาพแวดล้อมนั้น ๆ ได้แก่ ลมฟ้าอากาศ ที่อยู่อาศัย อาหาร ตลอดจนบุคคลที่อยู่ใกล้ชิด องค์ประกอบด้านสิ่งแวดล้อมนี้มีผลให้บุคคลเกิดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ส่งผลให้บุคลิกภาพของคนแตกต่างกัน

กาญจนา คำสุวรรณ (2524 : 194 – 195) ได้กล่าวถึงลักษณะของประสบการณ์ที่มีผลต่อบุคลิกภาพของบุคคลไว้ดังนี้

1. ประสบการณ์ทางวัฒนธรรม เป็นประสบการณ์ที่บุคคลได้รับเหมือนกันหรือต่างกัน มีผลให้บุคคลมีบุคลิกภาพที่แตกต่างกันตามความเชื่อ ทศนคติ ค่านิยม ประเพณีและคำสอนของสังคมนั้น

2. ประสบการณ์เฉพาะตัว เป็นอิทธิพลที่ได้รับจากการอบรมเลี้ยงดูของพ่อแม่ผู้ปกครองที่แตกต่างกัน มีผลให้บุคคลแต่ละคนได้รับการหล่อหลอมบุคลิกภาพไม่เหมือนกัน ผู้ที่ได้รับการเลี้ยงดูที่เหมาะสม ได้รับความรัก เอาใจใส่ดูแล ให้กำลังใจ ก็จะพัฒนาบุคลิกภาพไปในทิศทางที่เหมาะสม มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีเหตุผลและมองโลกในแง่ดี ในขณะที่ผู้ที่ได้รับการอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลยหรือเข้มงวด จะมีบุคลิกภาพไปในทิศทางตรงกันข้าม มีความก้าวร้าวไม่ไว้ใจคน หวาดระแวง และมีทัศนคติไม่ดีต่อสังคม

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 44) กล่าวว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพประกอบด้วย พันธุกรรม สิ่งแวดล้อม และช่วงเวลาชีวิตของบุคคล กล่าวคือ

1. พันธุกรรม สิ่งที่ย้ายทอดทางพันธุกรรมส่วนมากเป็นลักษณะทางกาย เช่น ความสูง ต่ำ ลักษณะเส้นผม สีผิว ชนิดของโลหิต โรคภัยไข้เจ็บบางชนิด และข้อบกพร่องทางร่างกายบางชนิด เช่น ตาบอดสี ตีระชะล้น นิ้วเกิน มือติดกัน เป็นต้น ลักษณะทางกายเหล่านี้เป็นอิทธิพลของพันธุกรรมที่มีต่อบุคลิกภาพของแต่ละบุคคลทั้งสิ้น

2. สิ่งแวดล้อม มีอิทธิพลต่อพัฒนาการของมนุษย์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และบุคลิกภาพ สำหรับสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลมากที่สุดต่อพัฒนาการทางกาย ทางจิตใจ และบุคลิกภาพคือบุคคลที่อยู่รอบตัวเรา ครอบครัว กลุ่มคน และวัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมที่เป็นมนุษย์คนอื่น ๆ นี้จะมีอิทธิพลอย่างมากต่อการพัฒนาทางบุคลิกภาพ ทศนคติ และพฤติกรรมทางสังคมของมนุษย์

3. ช่วงเวลาในชีวิตของมนุษย์ แสดงถึงระดับพัฒนาการทางร่างกายและจิตใจอันเกิดจากอิทธิพลร่วมระหว่างพันธุกรรมและสิ่งแวดล้อมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน แม้ว่าระยะสำคัญของพัฒนาการของมนุษย์ส่วนมากจะอยู่ในช่วงชีวิตวัยเด็กเป็นส่วนมาก

จากเอกสารต่าง ๆ ที่กล่าวมา จึงพอสรุปได้ว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของบุคคลนั้น ได้แก่ พันธุกรรม สิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ต่าง ๆ ที่บุคคลแต่ละคนประสบ

2.4.1.3 ประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี

บุคลิกภาพแบบ เอ เป็นบุคลิกภาพที่ค้นพบในราวปี ค.ศ. 1960 อันเนื่องมาจาก โรสแมน (Roseman) ได้เริ่มสังเกตผู้ป่วยโรคหัวใจว่า มีบุคลิกภาพบางอย่างที่แปลกไปจากผู้ป่วยโรคอื่น ๆ จากการสังเกตเหตุการณ์บางอย่างในคลินิกโรคหัวใจของเขาพบว่า แก้วอี้ที่ผู้ป่วยโรคหัวใจมานั่งตรวจจะมีรอยลึกเฉพาะตรงขอบแก้วอี้เท่านั้น แสดงว่า ผู้ป่วยส่วนใหญ่นั่งแต่ตรงขอบแก้วอี้ ทำให้เขาคิดว่าคนเช่นนี้จะต้องเป็นคนรีบร้อน เพราะคนที่ทำอะไรรีบร้อน รีบเร่ง มักนั่งแก้วอี้แค่ตรงขอบเพื่อจะได้ลุกขึ้นโดยเร็ว คล้ายกับลักษณะของคนที่พร้อมจะเคลื่อนไหวได้ทันที จากความคิดนี้ทำให้เขาคิดว่าน่าจะมีบุคลิกภาพบางอย่างที่เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ ซึ่งสอดคล้องกับการสังเกตของเขาอีกว่า ผู้ป่วยโรคหัวใจบางคนนั้นไม่มีปัจจัยเสี่ยง (Risk Factor) ที่เคยเชื่อกันว่าเป็นสาเหตุสำคัญของโรคหัวใจเลย แต่เดิมนั้นพบว่าการมีคอเลสเตอรอลสูง ความดันโลหิตสูง การสูบบุหรี่ การเป็นเบาหวานและความอ้วน เป็นปัจจัยเสี่ยงต่อการเกิดโรคหัวใจ และในที่สุดก็พบว่า มีบุคลิกภาพชนิดหนึ่งซึ่งให้ชื่อว่า บุคลิกภาพแบบ เอ เป็นปัจจัยเสี่ยงที่สุดของการเกิดโรคหัวใจ (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 ; อ้างอิงจาก รังสิต ห่มระฤก. 2532) และบุคลิกภาพตรงกันข้ามเรียกว่า บุคลิกภาพแบบ บี การค้นพบบุคลิกภาพแบบ เอ นั้น ถือว่าเป็นการค้นพบที่สำคัญ เพราะบุคลิกภาพแบบ เอ เป็นปัจจัยเสี่ยงกว่าปัจจัยทางกายภาพทุกปัจจัย

จากประวัติความเป็นมาของการศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี นั้น ฟรีดแมน และโรสแมน (Friedman and Roseman. 1974 : 164) สรุปลักษณะของบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ไว้ดังนี้

บุคลิกภาพแบบ เอ (Type A Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคลิกภาพ เร่งร้อน ชอบแข่งขันและก้าวร้าว ชอบทำงานให้ได้มาก ๆ ในเวลาน้อย มีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว มีความมานะพยายามในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งให้ประสบความสำเร็จ ชอบฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผล ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว ทนไม่ได้ออกกำลังกายอย่างหนัก มีความต้องการพักผ่อนน้อยกว่าคนอื่น และถูกกระตุ้นให้เกิดความรู้สึกโกรธและก้าวร้าวได้ง่าย

บุคลิกภาพแบบ บี (Type B Behavior Pattern Personality) หมายถึง บุคลิกภาพที่มีความผ่อนคลาย ไม่รีบร้อนและไม่ก้าวร้าว มีลักษณะเรื่อย ๆ เฉื่อย ๆ ชอบการพักผ่อนและดำเนินชีวิตแบบง่าย ๆ ไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ในการทำงาน และไม่ชอบการทำงานในเวลานั้นรีบด่วน

2.4.1.4 การวัดบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี

แบบวัดบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ในปัจจุบัน มี 3 แบบวัด คือ (อัจฉรา วงษ์วัฒนามงคล. 2533 : 21 ; อ้างอิงจาก Strube and others. 1987)

แบบวัดที่ 1 แบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง (Structured Interview : SI) แบบสัมภาษณ์นี้เป็นการวัดการแสดงออกทางด้านกายภาพ ประกอบด้วยข้อคำถาม 25 ข้อ โดยมุ่งหวังให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมตนเองในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่ทำให้คนที่บุคลิกภาพแบบ เอ ไม่สามารถทนได้ เช่น สถานการณ์ที่ทำให้โกรธ สถานการณ์ที่มีการแข่งขันกันอย่างมาก

แบบวัดที่ 2 แบบวัดบุคลิกภาพแบบ เอ ของแฟรมมิงแฮม (Framingham Type A Scale : FTAS) เป็นแบบวัดรายงานของตนเองเช่นเดียวกับแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้าง ประกอบด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ วัดทางด้านแรงผลักดันให้เกิดความสำเร็จ วัดความรู้สึกถึงเวลาในการทำงานที่ผ่านไปอย่างรวดเร็ว และการวัดความรู้สึกกดดันในการทำงาน

แบบวัดที่ 3 แบบสำรวจการกระทำของเจนกินส์ (Jenkins Activity Survey : JAS) เป็นแบบสำรวจแบบรายงานตนเอง ซึ่ง อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533 : 21) ได้ศึกษาตัวแปรทางพฤติกรรมศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาต่อในระดับบัณฑิตศึกษา โดยนำแบบสำรวจการกระทำของเจนกินส์มาปรับปรุงเป็นแบบสอบถามบุคลิกภาพ ประกอบด้วยข้อคำถามจำนวน 20 ข้อ เป็นแบบสอบถามที่คล้ายกับแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างแต่ดัดแปลงให้เป็นแบบสอบถามชนิดปรนัย จากผลการใช้แบบสอบถามบุคลิกภาพที่ได้ปรับปรุงแล้ว พบว่า คนที่ได้คะแนนสูงจากแบบสอบถามนี้จะมีบุคลิกภาพแบบ เอ ส่วนผู้ที่ได้คะแนนต่ำจะเป็นผู้ที่มีบุคลิกภาพแบบ บี โดยแบบสอบถามนี้จะวัดความรู้สึกที่มีต่อสถานการณ์ต่าง ๆ โดยเฉพาะสถานการณ์ในการทำงานและสถานการณ์การแข่งขัน

สตรีปและคนอื่น ๆ (Strube and others. 1987 : 50 (2) ; 413 – 420) ได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแบบสำรวจกิจกรรมของเจนกินส์ว่า เป็นแบบวัดบุคลิกภาพแบบ เอ โดยให้ผู้ตอบรายงานพฤติกรรมของตนเองว่า มีการแสดงออกอย่างไร และได้ศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จของงานมากกว่าความล้มเหลว มีแรงขับในการแข่งขันสูง มุ่งสัมฤทธิ์ผลและมีความรู้สึกที่เวลาผ่านไปอย่างรวดเร็ว

นอกจากนี้ มูส และ มูส (จรรยา เกษศรีสังข์. 2537 : 106 ; อ้างอิงจาก Moos and Moos. 1968) กล่าวว่า บุคลิกภาพของแต่ละบุคคล บรรยากาศในครอบครัว และการเผชิญปัญหา มีความสัมพันธ์กัน เช่น บุคคลที่มีบุคลิกภาพก้าวร้าว มีความขัดแย้งในใจ มักจะมาจากครอบครัวที่ปฏิเสธหรือไม่ยอมรับบุตรหรือธิดา ครอบครัวที่ปล่อยปละละเลยบุตรมากเกินไป หรือครอบครัวที่ควบคุมบุตรธิดามากเกินไป ทำให้บุตรหรือธิดาที่เป็นสมาชิกของครอบครัวนั้นมีวิธีการเผชิญปัญหาที่ไม่เหมาะสม เช่น มักจะแสดงอาการโกรธ สู้อยู่ไม่มีเหตุผล หรือบางครั้งอาจจะใช้วิธีการหลีกเลี่ยงการเผชิญปัญหา ส่วนครอบครัวที่มีบรรยากาศของความรัก เอื้ออาทร ให้ความอบอุ่น ให้ความสนใจเอาใจใส่ดูแลบุตรธิดา สมาชิกของครอบครัวนั้นก็มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าคิดกล้าแสดงออก มีเหตุผล มีความสามารถในการตัดสินใจ พิจารณาข้อดีข้อเสีย ก่อนลงมือกระทำหรือตัดสินใจ ซึ่งผู้ที่มีลักษณะบุคลิกภาพดังกล่าวและอยู่ในครอบครัวที่อบอุ่นส่วนใหญ่จะใช้วิธีการเผชิญปัญหาแบบสู้โดยคำนึงถึงเหตุผลประกอบ

จากเอกสารเกี่ยวกับบุคลิกภาพดังกล่าวข้างต้น แสดงให้เห็นว่า การทำความเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพของบุคคลเป็นเรื่องที่สำคัญและต้องมีการศึกษาอย่างเป็นระบบ เพื่อทำความเข้าใจบุคคลนั้น ๆ รวมทั้งปัญหาที่บุคคลนั้นกำลังประสบ นอกจากนี้ความเข้าใจเกี่ยวกับบุคลิกภาพของแต่ละคนยังทำให้เราสามารถสร้างความสัมพันธ์ต่อกันได้อย่างเหมาะสมอีกด้วย

2.4.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ

2.4.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เคลลีและฮุสตัน (Kelly and Houston. 1985 : 634) ได้ศึกษาบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี จำแนกตามความแตกต่างทางด้านลักษณะชีวิตสังคมภูมิหลังและการทำงาน กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้หญิงที่ทำงานนอกบ้านจำนวน 220 คน โดยแบ่งกลุ่มออกเป็น 2 กลุ่ม ผลการศึกษาพบว่า หญิงที่ทำงานนอกบ้านมีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีระดับการศึกษาสูงกว่าระดับสถานภาพทางอาชีพสูงกว่า มีชั่วโมงการทำงานมากกว่า มีปริมาณงานที่ทำมากกว่า มีความสับสนในบทบาทการทำงานความเครียดในการทำงาน และต้องการประสบการณ์การทำงานมากกว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ บี

ชวาทซ์ และคนอื่น ๆ (Schawartz and others. 1986 : 235) ได้ศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ที่ประสบความสำเร็จและล้มเหลว ในสถานการณ์ที่ไม่มีผู้ใดเคยประสบความสำเร็จเลย และในสถานการณ์ที่มีบางคนประสบความสำเร็จ ผลการศึกษาพบว่า คนที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความมุ่งหวังความสำเร็จในสถานการณ์ที่มีโอกาสประสบความสำเร็จได้ แต่จะไม่เอาตัวไปผูกมัดกับงานที่ไม่มีโอกาสประสบความสำเร็จ

สตรูปและโบลันด์ (อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533 : 19 – 20 ; อ้างอิงจาก Strube and Boland. 1986) ได้ศึกษาการรับรู้สาเหตุของการกระทำและความเพียรในการทำงานของบุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความเชื่อถือในความสำเร็จมากกว่าความล้มเหลว ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างการวินิจฉัยความยากของงานกับความเพียรในการทำงานนั้น พบว่า มีความสัมพันธ์ทางลบ กล่าวคือ ถ้างานมีความยากมากขึ้น บุคคลจะมีความเพียรพยายามในการทำงานลดลง และจะมีความเพียรพยายามมากในงานที่มีความยากปานกลาง ในขณะที่บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีความเชื่อถือในความสำเร็จและความล้มเหลวไม่แตกต่างกัน และการวินิจฉัยความยากของงาน และความเพียรพยายามมีความสัมพันธ์กันทางบวก

สตรูป และคนอื่น ๆ (อัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล. 2533 : 19 – 20 ; อ้างอิงจาก Strube and others. 1987) ได้ศึกษาสถานการณ์ที่ไม่สามารถควบคุมได้ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่มีความพยายามและความสำเร็จมาสอดคล้องกัน ผลการศึกษาพบว่า บุคคลที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ มีความพยายามมากขึ้น เพื่อให้ตนเองสามารถควบคุมสถานการณ์ได้

ไคลเวอร์และไวต์เนอร์ (Kleiver and Weidner. 1987 : 204) ได้ศึกษาเรื่องลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และระดับความมุ่งหวัง โดยศึกษาจากการตั้งเป้าหมายของความสำเร็จของเด็กและผู้ปกครอง กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชาย จำนวน 32 คน และเด็กหญิงจำนวน 41 คน

มีอายุระหว่าง 9 – 12 ปี โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นเด็กที่มีลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี พบว่า เด็กทั้งสองกลุ่มได้ตั้งเป้าหมายความสำเร็จแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในการกระทำพฤติกรรมเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบความสำเร็จมากกว่า

บลูเมนทอล (ชมพูนุท พงษ์ศิริ. 2535 : 28 ; อ้างอิงจาก Blumenthal. 1978) ได้ศึกษาความเครียดของนักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความเครียดสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

จากงานวิจัยดังกล่าวข้างต้น จึงพอสรุปได้ว่า บุคคลที่มีบุคลิกภาพแตกต่างกัน คือ บุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ กับบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ บี จะประสบปัญหาในการศึกษาเล่าเรียนและการทำงานแตกต่างกัน โดยบุคคลที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีแนวโน้มที่จะมีปัญหาน้อยกว่า

2.5 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

2.5.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

คำว่า “นิสัย” หมายความว่า ความประพฤติที่เคยชิน เช่นทำงานเป็นนิสัย (ราชบัณฑิตยสถาน : 2542)

จาโคโบวิทส์ (Jakobovits. 1971 : 105) กล่าวว่า นิสัยทางการเรียนเป็นองค์ประกอบหนึ่งของยุทธวิธีวิธีการเรียน ซึ่งเป็นองค์ประกอบในตัวผู้เรียน

ไอเซนช์ อาร์โนลด์ และไมลีย์ (Eysench, Arnold and Meili. 1972 : 40) กล่าวว่าคำว่า “นิสัย” หมายถึงแนวโน้มของบุคคลในการแสดงพฤติกรรมจนเป็นนิสัย และเป็นไปโดยอัตโนมัติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับการฝึกฝนหรือประสบการณ์

สุวิมล ว่องวานิช (2523 : 19 – 20) กล่าวว่า คำว่า “นิสัยในการเรียน” “ทักษะในการเรียน” และ “เทคนิคในการเรียน” มีความหมายที่คล้ายคลึงกันจนอาจทำให้เกิดความสับสน ซึ่งเทคนิคในการเรียนนั้น หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่นำมาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียน ซึ่งได้แก่ วิธีการศึกษาค้นคว้า กระบวนการแก้ปัญหา ส่วนทักษะในการเรียนนั้น หมายถึง การนำความสามารถพิเศษหรือวิธีการมาใช้ให้เกิดประโยชน์กับการเรียน ซึ่งได้แก่ วิธีอ่าน การจด และทำบันทึกย่อ การสรุป และการศึกษาค้นคว้าถึงวัตถุดิบต่าง ๆ ในการเรียน

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2528 : 1) กล่าวว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมของบุคคลที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ เป็นพฤติกรรมที่แสดงถึงความพึงพอใจและมุ่งมั่นที่จะศึกษาค้นคว้าหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวนี้ประกอบด้วย ความตั้งใจ ความเอาใจใส่ในการเรียน การจัดระบบการเรียน ความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และพัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ขยัน อดทน รับผิดชอบ พึ่งตนเองและมีความภูมิใจในผลการเรียนของตน

นอกจากนี้ยังมีผู้ให้ความคิดเห็นและได้ศึกษาเกี่ยวกับนิสัยทางการเรียนไว้ต่าง ๆ ดังนี้

สเวย ลิงโตลี (2544 : 7) กล่าวว่า วิทยาลัยสามารถแสดงได้ 2 ลักษณะ คือ วิทยาลัยการเรียนที่ดี และวิทยาลัยการเรียนที่ไม่ดี โดยทั่วไปเป็นที่เชื่อมั่นว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนที่ดีมักจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนที่ไม่ดีจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ หรือไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียน แต่นิสัยทางการเรียนเกิดจากการฝึกฝน หรือปฏิบัติเป็นประจำ ดังนั้นนักเรียนสามารถแก้ไขปรับปรุงนิสัยทางการเรียนของตนเองได้

สมิท (Smith. 1970 : 21 – 35) ศึกษาพบว่า นักเรียนสามารถประหยัดเวลาได้ 1 : 3 ถึง 1 : 4 ของเวลาที่เคยใช้ ถ้ารู้จักสร้างพฤติกรรมทางการเรียนที่ดีและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งการจัดระบบวิธีการเรียนให้มีประสิทธิภาพได้ดังนี้

1. กำหนดเวลาเรียน โดยแน่ใจว่าได้ให้เวลาแต่ละวิชาอย่างเพียงพอ และบังคับให้ตนเองปฏิบัติตามตารางนั้น

2. จัดสถานที่ให้เหมาะสมสำหรับตนเองในเวลาทำงานแต่ละวัน

3. ตั้งสมาธิแน่วแน่ปราศจากสิ่งรบกวนจนกว่างานจะเสร็จ

4. ทำงานที่ได้รับมอบหมายในแต่ละวันให้เสร็จตามกำหนดในตารางเวลาที่กำหนด

นอกจากนี้ สมิท ยังได้เสนอแนะวิธีปฏิบัติในการเรียนที่ดี โดยปรับปรุงด้านต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. การอ่าน องค์ประกอบที่สำคัญที่ทำให้การอ่านมีประสิทธิภาพ คือ ความเร็วและความเข้าใจในเนื้อหา การอ่านที่รวดเร็วทำให้นักเรียนสามารถอ่านเนื้อเรื่องได้มากกว่า หรือสามารถทบทวนได้หลายครั้งในช่วงเวลาที่กำหนด ส่วนความเข้าใจในเนื้อหานั้นจะต้องพยายามจำจุดมุ่งหมายของเรื่องที่อ่าน และจับใจความสำคัญของเรื่องนั้นให้ได้

2. การขีดเส้นใต้เพื่อเน้นจุดสำคัญที่อาจเป็นปัญหาข้อเท็จจริง ความคิดเห็นของผู้เขียน จำไว้หรือทำให้เห็นได้ง่าย ชัดเจน หรือแสดงจุดอ่อนที่เรายังไม่เข้าใจ

3. การจดโน้ตส่วนสำคัญที่ได้อ่านหรือรับฟังจะช่วยให้จำได้ดีขึ้น

4. การเขียน การเขียนรายงานหรือทำการบ้านที่ทำได้ไม่ดี อาจเนื่องมาจากการขาดความรู้ในเรื่องหลักการเขียนในลักษณะต่าง ๆ เช่น การเขียนรายงาน การเขียนเพื่อตอบคำถาม เป็นต้น

5. การใช้ห้องสมุด ห้องสมุดเป็นแหล่งทรัพยากรความรู้ที่สำคัญ ดังนั้นผู้เรียนจึงต้องมีความรู้ ความเข้าใจ ประโยชน์จากการใช้ห้องสมุดได้อย่างดี

6. การใช้เครื่องมือช่วยในการเรียน เช่น แผนที่ ตาราง จะทำให้เข้าใจบทเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ทิพาวดี เอมะวรรณนะ (2529 : 2 – 3) ได้เสนอวิธีการเพิ่มประสิทธิภาพในการเรียน ดังนี้

ขั้นที่ 1 ผู้เรียนมองเห็นปัญหาของตน เมื่อผู้เรียนตระหนักว่าวิธีการเรียนในปัจจุบันของตนยังไม่ดีพอที่จะประสบความสำเร็จในการเรียนตามที่ตนมุ่งหมายด้วยสาเหตุใดก็ตาม ก็แสดงว่าผู้เรียนเริ่มมองเห็นปัญหาของตนเองแล้ว

ขั้นที่ 2 มองเห็นวิธีการแก้ปัญหา เมื่อผู้เรียนต้องการปรับปรุงตนเองก็จะเริ่มต้นหาทางที่จะแก้ปัญหา ซึ่งระยะนี้เป็นเวลาที่เหมาะสมที่ผู้เรียนจะแสวงหาผู้ช่วยเหลือ เช่น ปรึกษากับครูหรือขอรับบริการจากครูแนะแนว

ขั้นที่ 3 ดำเนินการแก้ปัญหาโดยหลักการที่ควรยึด 6 ประการด้วยกัน คือ

- 1) สะสม (Gradualness) คือการเรียนรู้ค่อยเป็นค่อยไป สะสมวันละนิดไม่ใช้หักโหมเฉพาะก่อนสอบเพียง 5 – 6 วัน
- 2) ทำซ้ำ (Repetition) การป้องกันการลืมด้วยการท่องและทำแบบฝึกหัดซ้ำ ๆ
- 3) ย้ำแรงเสริม (Reinforcement) อาจเป็นการให้รางวัลตนเอง ชมเชยตนเอง เพื่อให้เกิดกำลังใจในการเรียน
- 4) เพิ่มความกระตือรือร้น (Active Learning) ต้องมีความใส่ใจในเรื่องที่อ่านตลอดจนการคิดหรือการกระทำสิ่งที่ตนต้องการเสมอ
- 5) เน้นการปฏิบัติ (Practice) เมื่อศึกษาทฤษฎีแล้วควรลงมือปฏิบัติด้วย เพื่อให้เกิดความชำนาญและจำได้แม่นยำ
- 6) หาสิ่งเร้าใจ (Stimulus Control) โดยอาศัยการจัดสิ่งแวดล้อมเข้าช่วยเป็นการกระตุ้นด้วย

ขั้นที่ 4 การปรับปรุงวิธีในการเรียน อาจใช้วิธีการดังนี้

- 1) การจัดตารางเรียน เป็นการวางแผนล่วงหน้า จัดแบ่งเวลาที่เหมาะสม และเป็นตัวกระตุ้นให้เร่งทำงานโดยทำงานบรรลุเป้าหมาย
- 2) เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนให้ตนเองด้วยวิธีเหมาะสมกับตนเอง
- 3) เรียนจากตำราด้วยการอ่าน คิด สรุป และถามตนเอง
- 4) ฝึกการบันทึก เช่น เขียนตัวโต เขียนลดหลั่นกัน ใช้ปากกาต่างสีขีดหรือบันทึกตามลำดับความสำคัญ เป็นต้น
- 5) ฝึกเทคนิคการอ่านเร็ว เช่น การอ่านนำ การอ่านเป็นช่วงประโยค การอ่านเฉพาะใจความสำคัญ การอ่านคร่าว ๆ หรือการอ่านผ่านตา

ประธาน วัฒนวานิชย์ (2529 : 5 – 6) ได้มีความเห็นสอดคล้องกันเกี่ยวกับการเรียนให้มีประสิทธิภาพว่าต้องมีลักษณะดังนี้

1. มีตารางเวลาสำหรับการปฏิบัติแต่ละวันอย่างสม่ำเสมอ
2. ทำงานตามตารางเวลาที่กำหนด
3. ทำงานตามเวลาที่กำหนดไว้ทุกวันอย่างสม่ำเสมอ
4. ทำงานในสถานที่ที่กำหนดไว้อย่างสม่ำเสมอ
5. ทำงานในระยะเวลาที่ไม่ยาวนานและหยุดพักระหว่างทำงาน
6. ทบทวนคำสอน คำบรรยายหลังจากเวลาผ่านไปไม่นานนัก
7. ไม่ปล่อยงานให้ค้างจนนาทีสุดท้าย
8. มีสมาธิในการทำงาน

9. ไม่ใช้การสอบเป็นแรงจูงใจในการทำงาน
10. อ่านหนังสือก่อนเข้าชั้นเรียนพอสมควร
11. สนใจฟังคำบรรยาย สัมมนา หรือการสอนทบทวน
12. ไม่ละเลยวิชาที่ยากมากกว่าวิชาอื่น
13. มีความรู้ในการใช้บริการห้องสมุด
14. ทำงานตามแผนการเรียนที่วางไว้
15. ทำงานที่ได้รับมอบหมายเสร็จทันตามเวลาที่กำหนด
16. ปรับปรุงคำบรรยายที่จดจากห้องเรียนให้ทันอยู่เสมอ
17. เมื่อมีแรงกระตุ้นจะทำงานได้ดี
18. ทำงานที่ไม่หนักจนเกินไปในวันหยุด

ภิญโญ สาทร (ทิพวรรณ สุวรรณประเสริฐ. 2541 : 14; อ้างอิงจาก ภิญโญ สาทร. 2531) ได้เสนอแนะวิธีเรียนให้เก่ง พอสรุปได้ดังนี้

1. การปฏิบัติตัวในห้องเรียนที่โรงเรียนขณะที่ครูอาจารย์กำลังสอนในชั้นเรียน นักเรียนไม่ควรพูดคุยกัน ให้ความสนใจเฉพาะสิ่งที่ครูสอนเท่านั้น ตอนใดฟังครูอธิบายไม่ทัน หรือไม่เข้าใจ แจ่มแจ้งควรยกมือทันที ขณะฟังหรือจดคำอธิบายของครู บางที่จดไม่ทันควรเว้นที่จดไว้ภายหลัง แต่รับจดในสิ่งที่ครูกำลังพูดอยู่ ลักษณะของการจดควรจดจากความเข้าใจของนักเรียนเอง ไม่จดทุกคำพูดของอาจารย์

2. การปฏิบัติตัวนอกห้องเรียน

- 2.1 ขยันทำแบบฝึกหัดที่ครูสั่งหรือลองทบทวนดูเองในสิ่งที่เรียนมาแล้วในชั้นเรียน
- 2.2 ทบทวนเรื่องที่เรียนมาแล้ว
- 2.3 ควรทำตารางเวลาส่วนตัวประจำสัปดาห์เอาไว้ว่าเวลาไหนจะทำอะไร

จากเอกสารที่กล่าวมาจึงพอสรุปความหมายของคำว่า “นิสัยทางการเรียน” ได้ว่า นิสัยทางการเรียน หมายถึง ความประพฤติที่แสดงออกเป็นประจำในด้านการเรียน เป็นพฤติกรรมที่แสดงให้เห็นถึงความพึงพอใจต่อการเรียน โดยแสดงออกผ่านทางพฤติกรรมที่มุ่งมั่นในการเรียน เอาใจใส่ ขยัน อดทน มีความรับผิดชอบ ในการแสวงหาความรู้ รู้จักแบ่งเวลาในการเรียน และพัฒนาวิธีการเรียนอยู่ตลอดเวลา

2.5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน

2.5.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

คอยโว (Koivo. 1983 : 2524 – A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ด้านการรับรู้ของนักเรียนในเรื่องนิสัยและทัศนคติในการเรียน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีนิสัยและทัศนคติในการเรียนดีกว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

2.5.2.2 งานวิจัยในประเทศ

อัจฉรา วงศ์โสธร และคนอื่น ๆ (2525 : 95 – 98) ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาความสัมพันธ์ของวิชาเรียนและความถนัดในการเรียนภาษาอังกฤษตามความสามารถของแต่ละบุคคล โดยศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ คือ ความถนัดทางการเรียน ทักษะคิด แรงจูงใจและนิสัยทางการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษจากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 97 คน พบว่า ทักษะคิด แรงจูงใจและนิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนและภาษาอังกฤษตามความสามารถของแต่ละบุคคล

จากผลการวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า นิสัยทางการเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความเกี่ยวข้องกับการเรียนของนักเรียน โดยเป็นปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จทางการเรียนได้ กล่าวคือ เมื่อนักเรียนมีนิสัยทางการเรียนที่ดีก็มีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จทางการเรียน แต่หากนักเรียนมีนิสัยทางการเรียนไม่ดีหรือไม่เหมาะสมก็มักจะไม่สามารถประสบความสำเร็จทางการเรียน

2.6 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

2.6.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

วัตสัน และลินด์เกรน (Watson and Lindgren. 1973 : 326 – 327) กล่าวว่า iva พ่อแม่ผู้ใช้แรงงาน มีฐานะความเป็นอยู่ค่อนข้างต่ำจะเน้นให้ลูกเชื่อฟัง ใช้อำนาจบังคับตามคำสั่ง และมีการทำโทษอย่างรุนแรงเมื่อเด็กทำผิด ในขณะที่พ่อแม่เด็กชนชั้นกลางจะเน้นการอบรมลูกในเรื่องความเป็นอิสระ ความสามารถพึ่งตนเองได้ การมีเหตุผล และการมีทักษะทางสังคม นอกจากนี้ในสถานการณ์แก้ปัญหา แม่ที่มาจากครอบครัวชั้นต่ำจะมีการวิพากษ์วิจารณ์ และเข้มงวดกับการทำงานของเด็กมาก และมีแนวโน้มที่จะแก้ปัญหาให้กับเด็กเอง ส่วนแม่ชนชั้นกลางจะมีการชมเชย และการสนับสนุนทำให้เด็กเกิดกำลังใจที่จะแก้ปัญหาด้วยตนเอง สำหรับพ่อแม่ในกลุ่มที่มีการศึกษาสูงหรือรายได้ดีโดยทั่วไปมักจะมีความรู้ความเข้าใจในการที่จะอบรมสั่งสอนบุตร มีการตระหนักถึงคุณค่าของการศึกษา และมีการตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมบุตรให้มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ

สิปปนนท์ เกตุทัต (สุกัญญา แยมยิม. 2541 : 27; อ้างอิงจาก สิปปนนท์ เกตุทัต. 2533) กล่าวว่า การพัฒนาความเจริญก้าวหน้าเชิงวัตถุก่อให้เกิดผลกระทบตามมามากมาย ไม่ว่าจะเป็นทางด้านวัตถุหรือจิตใจ โดยเฉพาะพัฒนาการความรู้สึกนึกคิดของเด็กและเยาวชนรุ่นใหม่ที่มีต่อสังคมปัจจุบันซึ่งเสนอเป็นภาพลักษณ์ได้ 3 กลุ่ม คือ เด็กที่มีครอบครัวฐานะปานกลางขึ้นไป เป็นกลุ่มที่มีโอกาสในสังคมและได้เปรียบกว่าเด็กกลุ่มอื่น เด็กย่อมมีแรงจูงใจและโอกาสทางการศึกษาดีกว่ากลุ่มอื่น แต่หากอยู่ในครอบครัวที่มีฐานะเศรษฐกิจดีมาก ความต้องการเชิงวัตถุได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอหรืออาจมากเกินไปจนความต้องการ แต่ขาดความอบอุ่นทางจิตใจ พ่อแม่ไม่มีเวลาเอาใจใส่ การศึกษาทางจิตวิทยาบอกว่า เด็กเหล่านี้มีแนวโน้มที่จะดิ้นรนให้ได้รับการเอาใจใส่เชิงลบเมื่อเขาทำผิด ส่วนเด็กที่มาจากครอบครัวเศรษฐกิจใหม่ เป็นเด็กที่เคยยากจน ด้อยโอกาสใน

สังคม แต่พ่อแม่ร่ำรวยขึ้นเนื่องจากที่ดินอยู่ในเขตความเจริญทางเศรษฐกิจ เมื่อขายที่ดินก็มักจะอพยพมาใช้ชีวิตอยู่ในเขตชุมชน ใช้เงินแสวงหาความสุขทางวัตถุ มีแนวโน้มเอียงที่จะพุ่งเพ้อจับจ่ายเงินอย่างไม่รู้คุณค่า และเด็กที่มาจากครอบครัวที่ยากจนและห่างไกลความเจริญ และเด็กที่ด้อยทางสมองและร่างกาย เป็นกลุ่มที่ด้อยโอกาสที่สุดในสังคม เพราะเกิดในครอบครัวที่เป็นชาวนาข้าวไร่ ที่มีการศึกษาต่ำ ดำรงชีวิตแบบดั้งเดิมหรือเกิดในสลัมโดยพ่อแม่ไม่ได้ตั้งใจ เด็กมักมีสภาพร่างกายและสมองบกพร่อง ขาดโอกาสทางการศึกษาและสังคม เพราะการมีปัญหาทางเศรษฐกิจทำให้ครอบครัวไม่สามารถส่งเสียด้านการเรียนได้ เด็กต้องลาออกจากโรงเรียนกลางคัน ช่วยพ่อแม่ทำงานหารายได้ เด็กกลุ่มนี้จึงเป็นบุคคลที่น้อยเนื้อต่ำใจได้ง่าย หากไม่ได้รับความช่วยเหลือให้ถูกทาง อาจเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่ขาดการมีส่วนร่วมในสังคม

นุชนาฏ วรยศศรี (2544 : 23) ได้ให้ความหมายว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว หมายถึง ระดับฐานะของผู้ปกครองของนักเรียน อันได้แก่ รายได้ของบิดา รายได้ของมารดา ของแต่ละครอบครัว เป็นปัจจัยด้านสังคมประการหนึ่งที่มีความสำคัญ เพราะเมื่อฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่างกัน ย่อมส่งผลถึงค่าใช้จ่ายในการเรียน การอบรมเลี้ยงดูต่างกันย่อมส่งผลกระทบต่อผลของการเรียนด้วย

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองนั้นเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีผลต่อการเรียนของนักเรียน รวมทั้งมีผลต่อพฤติกรรมที่อาจจะก่อให้เกิดปัญหาทั้งในด้านส่วนตัวและด้านการเรียนของนักเรียน

2.6.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

2.6.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เวิร์ธริงตัน (สุมัลลิกา อุดการ. 2537 : 8 ; อ้างอิงจาก Wortington. 1971) ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลปรากฏว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ของครอบครัว โดยผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลางและระดับสูง ให้การส่งเสริมการเรียนของเด็กในความปกครองสูงกว่าผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ

ไรท์ และบีน (Wright and Bean. 1974 : 277 – 283) ได้ศึกษาอิทธิพลของฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีผลต่อการเรียนของนักศึกษาจำนวน 1,613 คน พบว่ารายได้ของครอบครัวเป็นตัวทำนายคะแนนเฉลี่ยได้ดีที่สุด

เพอร์รี่ และคนอื่น ๆ (ธีระพร อูวรรณโณ. 2529 : 262 ; อ้างอิงจาก Perry and others. 1975) ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อพฤติกรรมควบคุมตนเองของเด็กวัยรุ่น เด็กซึ่งมีสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมักคุ้นเคยและได้เห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากกฎเกณฑ์ของสังคมในชีวิตประจำวันเสมอ จึงมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนตามแบบอย่าง และมักจะพบว่า เด็กที่อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม หรือชุมชนแออัด

มักเป็นเด็กที่ขาดการควบคุมตนเอง และมีแนวโน้มที่จะเป็นเด็กเกเรและมีปัญหาต่อสังคม ส่วนเด็กที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลางและระดับสูง ตัวแปรสำคัญที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมตนเองของเด็กขึ้นอยู่กับกรอบเลี้ยงดู และระดับการศึกษาของบิดามารดา

2.6.2.2 งานวิจัยในประเทศ

มณูญ แป้นเจริญ (2522 : 85 – 87) ได้ศึกษาปัญหาส่วนตัว สังคม และการเรียนของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 สังกัดกรมสามัญศึกษา และนักเรียนอาชีวศึกษาระดับ ปวช. สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำนวน 560 คน พบว่า นักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวต่ำมีปัญหาทั้ง 3 ด้านสูงกว่านักเรียนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวปานกลางและสูง นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลาย นักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 และนักเรียนอาชีวศึกษา มีปัญหาการเรียนมากที่สุด

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้นสรุปได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ค่านิยมในการทำงาน ความเครียดในการเรียน และการปรับตัวทางอารมณ์ของนักเรียน เพราะฉะนั้นผู้วิจัยจึงคิดว่าฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียน

2.7 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

2.7.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

นิเทศ เจริญภักดิ์ (2543 : 32) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตเด็ก โดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นตัวจักรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อตัวเด็กอย่างยิ่ง ทั้งในด้านบุคลิกภาพ ทักษะคิด ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนความประพฤติ และรวมไปถึงความสำเร็จในชีวิตของเด็กก็ว่าได้ ถ้าจะพิจารณาถึงความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนซึ่งพ่อแม่ผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ไม่น้อย โดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีความมุ่งหวังต่อการประสบความสำเร็จของบุตรหลานของตน เขาย่อมต้องการให้เด็กได้รับการศึกษาในระดับสูงสุดเท่าที่จะทำได้ และประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี พ่อแม่ผู้ปกครองที่เข้าใจจะให้ความสนใจในการศึกษาของเด็ก ให้คำแนะนำในการเรียนแก่เด็กเป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กสามารถทำการศึกษาล่าเรียนจนประสบความสำเร็จได้เป็นอย่างดี ด้านนักเรียนที่มาจากต่างจังหวัด ต้องจากครอบครัวซึ่งมีพ่อแม่ผู้ปกครอง ย่อมต้องการการสนับสนุนด้านการเรียนด้วยดี ทั้งทางด้านทุนทรัพย์ กำลังใจด้านการเรียน และให้ความร่วมมือด้านการเรียน จะทำให้ประสบความสำเร็จในการเรียนได้ แต่ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนที่จริงจัง ย่อมมีผลในทางตรงกันข้าม คือไม่ประสบความสำเร็จในด้านการเรียนได้ สอดคล้องกับการศึกษาของพระมหามณเฑียร ธีรานนุโท (2534 : 102) เรื่องการจัดการศึกษาของคณะสงฆ์ไทย พ.ศ. 2498 – 2530 ที่พบว่า ปัญหาการศึกษาของคณะสงฆ์ไทยประสบปัญหาด้านการเรียนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะ

การศึกษาสายปรียัติธรรมแผนกบาลี ทั้งนี้เพราะขาดการสนับสนุนอย่างจริงจังจากพระเถระผู้ใหญ่ในมหาเถรสมาคมและจากรัฐบาล

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่าการประสบความสำเร็จในการเรียนนั้น ปัจจัยสำคัญประการหนึ่งคือการได้รับการสนับสนุนจากผู้ปกครอง เนื่องจากผู้ปกครองที่เข้าใจเด็กและให้ความสำคัญกับการเรียนของเด็ก ให้การส่งเสริมสนับสนุนต่อการเรียนของเด็ก ย่อมจะทำให้เกิดแรงกระตุ้นให้เด็กมีความพยายามในการศึกษาเล่าเรียน ส่วนเด็กที่ไม่ได้รับการสนับสนุนเท่าที่ควรก็มักจะประสบปัญหาต่าง ๆ ทั้งด้านการปรับตัวและด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

2.7.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

2.7.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แวง และคนอื่น ๆ (สุธาสินี ใจเย็น. 2545 : 37 ; อ้างอิงจาก Wang, Haertel, and Walberg. 1994) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ช่วยให้เด็กได้สังเคราะห์เนื้อหาคำแนะนำในการเรียนของคู่มือนักเรียน 179 บท รวบรวมผลการสังเคราะห์รายงานการวิจัย 31 รายการ และสำรวจความคิดเห็นของนักวิจัยการศึกษา 61 คน ได้ข้อมูลที่น่าสนใจ 11,000 รายการเกี่ยวกับปัจจัยที่ช่วยให้เด็กเรียนดี และได้นำข้อมูลที่มีความสอดคล้องกันอย่างมาก 28 ตัวแปร และใช้ Meta-analysis เพื่อสังเคราะห์ผลรวมของรายการวิจัยและข้อมูล ผลที่ได้ออกมาจะเป็นค่าประมาณโดยเฉลี่ยของกลุ่มตัวแปร พบว่า สภาพแวดล้อมทางบ้านและการสนับสนุนของผู้ปกครองมีอิทธิพลต่อการช่วยให้เด็กนักเรียนอยู่ในอันดับที่ 4 มีค่าเฉลี่ย 58.4

2.7.2.2 งานวิจัยในประเทศ

นฤมล พิกุลณี (2531 : 49) ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบด้านสภาพส่วนตัว ด้านสังคมสิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจของสามเณรที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามประเภทโรงเรียน : กรณีจังหวัดลำปาง พบว่า การสนับสนุนการเรียนจากพระเถระภายในวัด มีผลต่อการเข้าเรียนของสามเณร เพราะทำให้เกิดความอบอุ่นและมีกำลังใจในการเรียน

สิริพร ดาวัน (2540 : 96) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ผลการศึกษาพบว่า บรรยากาศในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กล่าวคือ ถ้านักเรียนอยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาให้การดูแลเอาใจใส่ พร้อมทั้งจะสนับสนุนด้านการเรียน นักเรียนจะเกิดความอบอุ่นใจและเห็นความสำคัญของการเรียน แต่ถ้านักเรียนอยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองปล่อยปละละเลย ไม่สนใจทำให้นักเรียนรู้สึกว่ามีค่า ขาดความมานะพยายามในการเรียน

พัชรินทร์ สมหมาย (2549 : 113) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราช

วินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า การสนับสนุนด้านการเรียนของบิดามารดาหรือผู้ปกครอง มีอิทธิพลทางลบต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่สอง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านการเรียนมาก ทำให้มีปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 น้อย

จากผลการวิจัยดังกล่าว สรุปได้ว่า การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนที่ดี ช่วยให้นักเรียนเกิดความอบอุ่นใจในการเรียน และมีความขยันหมั่นเพียรในการเรียน ดังนั้นผู้วิจัยจึงคิดว่าการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง น่าจะส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนในปัจจุบัน

2.8 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของการเรียน

2.8.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของการเรียน

แอนเดอร์สัน (Anderson. 1970 : 135 – 152) ได้ศึกษาผลของบรรยากาศในชั้นเรียนที่มีต่อผู้เรียนโดยได้ระบุถึงลักษณะบรรยากาศที่มีอิทธิพลและส่งเสริมต่อความรู้สึกและพฤติกรรมการเรียนของผู้เรียนไว้ ดังนี้

- (1) ความเป็นกันเอง ความรู้สึกใกล้ชิดสนิทสนม ความคุ้นเคยของสมาชิกในกลุ่มผู้เรียน
- (2) การแบ่งกลุ่มเพื่อทำกิจกรรมการเรียนต่าง ๆ ตามจุดประสงค์ของการเรียนรู้
- (3) การปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ กิจกรรมการเรียนรู้อันมีรูปแบบที่สามารถปฏิบัติได้และให้เหมาะสม
- (4) การดำเนินกิจกรรมการเรียนเป็นไปอย่างมีลำดับขั้นตอน ไม่ล่าช้า มีความสอดคล้องเหมาะสม
- (5) การจัดสภาพแวดล้อมที่ส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น หนังสือ เครื่องมือ วัสดุที่พร้อมจะใช้ได้ตลอดเวลา
- (6) การส่งเสริมความร่วมมือระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียน และผู้เรียนกับผู้สอน และมีความพยายามที่จะลดความขัดแย้งระหว่างกัน
- (7) ผู้สอนและผู้เรียนทราบจุดประสงค์และความคาดหวังในการเรียนอย่างชัดเจน
- (8) สร้างความเป็นธรรมชาติไม่เลือกที่รักมักที่ชังของครู ซึ่งยังผลให้เกิดความไม่เป็นธรรมชาติขึ้น
- (9) ผู้เรียนได้มีโอกาสได้ทำกิจกรรมที่ทำทลายความสามารถอยู่เสมอ
- (10) สร้างความตื่นตัวและขจัดความเฉื่อยชาอันเป็นสาเหตุของความเบื่อหน่ายต่อการเรียนการสอน
- (11) การตัดสินใจทำกิจกรรมต่าง ๆ มาจากผู้เรียนเป็นส่วนใหญ่

(12) ไม่ส่งเสริมการแข่งขันแย่งชิงคน แย่งพวกในหมู่นิสิต นักศึกษา

(13) ผู้เรียนมีความพึงพอใจกับกิจกรรมการเรียนการสอนในชั้นเรียน

(14) เสรีภาพมีขอบเขต ไม่ปล่อยปละละเลยจนขาดระเบียบ และขาดความรับผิดชอบ

ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์ (2523 : 45 - 46) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการมีสภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียน สรุปได้ว่า สภาพแวดล้อมและโครงการต่าง ๆ ภายในโรงเรียนมีผลโดยตรงต่อชีวิตและสุขภาพของนักเรียนในแง่ต่าง ๆ กัน ในแง่บวกคือ การทำให้นักเรียนมีความสุขสบาย ร่าเริง มีความสุข รักสวยงาม หรือในแง่ป้องกันไม่ให้เกิดโรคและป้องกันภัยอันตรายจากการบาดเจ็บต่าง ๆ และในแง่การช่วยให้นักเรียนพัฒนาการทางการศึกษากล่าวโดยสรุป สภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียนจะช่วยให้เกิดผลทั้ง 3 ด้าน คือ

(1) ผลทางบวก สภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียนจะทำให้โรงเรียนเป็นสถานที่เรียนที่น่าไปเรียน การระบายอากาศที่ดีและการจัดแสงสว่างให้เหมาะสม จะช่วยให้ห้องเรียนน่าอยู่เรียนได้สบายยิ่งขึ้น อาคารเรียนที่สะอาดเรียบร้อยจะทำให้ครูและนักเรียนอยากเข้าไปอยู่มากกว่าอาคารเรียนที่สกปรก การมีน้ำดื่มอย่างเพียงพอ การจัดที่นั่งให้สบายและโรงอาหารที่เรียบร้อยก็เป็นสิ่งที่ทุกคนต้องการ สัมพันธภาพอันดีระหว่างครูกับนักเรียนจะช่วยส่งเสริมสุขภาพจิตของทั้งสองฝ่าย การใช้วิธีสอนที่ดีจะเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ประสบความสำเร็จบ่อยครั้ง และช่วยส่งเสริมให้นักเรียนคิดกิจกรรมที่สร้างสรรค์ จะช่วยให้นักเรียนมีความสนใจในงานของตนได้นานทำให้นักเรียนอยากตอบสนองด้วยการร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนทำให้นักเรียนมีความสุขด้วย

(2) การป้องกันโรคภัยหรืออันตรายต่าง ๆ โดยการร่วมมือกับแพทย์หรือเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จะช่วยป้องกันการแพร่ระบาดของโรคต่าง ๆ

(3) พัฒนาด้านการเรียน สภาพแวดล้อมที่ถูกสุขลักษณะในโรงเรียนมีอิทธิพลต่อความสามารถในการเรียน กระบวนการทางด้านจิตวิทยาอันสลับซับซ้อนของการเรียนรู้เป็นผลมาจากการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสภาพแวดล้อม และบุคคลได้รับอิทธิพลมาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ทั้งทางกายและทางจิตใจ

พนัส หันนาคินทร์ (2524 : 297 - 298) อธิบายว่า อาคารสถานที่ของสถาบันการศึกษานี้ รวมความตั้งแต่ตัวอาคาร สนาม ตลอดจนสิ่งก่อสร้างต่าง ๆ สถาบันการศึกษาจะต้องบำรุงรักษาให้อยู่ในสภาพที่ดีใช้งานได้อยู่เสมอ นอกจากนี้ ต้องวางแผนในการใช้อาคารสถานที่ต่าง ๆ ให้ได้ประโยชน์สูงสุด การตกแต่งบรรยากาศให้สวยงามกลมกลืนกันก็จะสร้างบรรยากาศที่ดี ทำให้จิตใจและอารมณ์ของประชาชนในสถานะนั้นสดชื่นขึ้น สิ่งที่จะขาดเสียไม่ได้สำหรับสถานศึกษาคือต้องมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจด้วย

สุปรินชา หิรัญโต (2524 : 183) ได้กล่าวถึงการจัดบรรยากาศภายในห้องเรียนที่ดีไว้ว่า ควรมีแสงสว่างในระดับที่มองเห็นได้ คือเห็นได้เร็ว สบายตาและชัดเจน ควรไกลจากแหล่งกำเนิดเสียงรบกวนจากบริเวณรอบ ๆ หรือ ภายนอกห้องเรียนคือที่ตั้งโรงเรียนควรไกลจากเขตการจราจรหนาแน่นหรือทางรถไฟ เป็นต้น

วิรัช วรรณรัตน์ (2529 : 21 – 23) ได้กล่าวถึงความสำคัญของสภาพแวดล้อมกับการพัฒนาบุคลิกภาพของนักเรียนว่า โรงเรียนมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนเป็นอันดับสอง รองลงมาจากบ้าน วัตถุประสงค์ของการศึกษาก็เพื่อจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้เป็นที่พึงปรารถนาของสังคมและอยู่ในสังคมอย่างมีความสุข ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพของนักเรียนมีดังนี้

(1) พฤติกรรมการบริหารโรงเรียน เป็นการแสดงออกซึ่งกิจกรรมการบริหารของครูใหญ่ เป็นสำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อครูและนักเรียน พฤติกรรมเหล่านี้หากให้ความสนใจและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอก็จะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

(2) พฤติกรรมของครู ครูประจำชั้นเป็นผู้ที่ใกล้ชิดนักเรียนมากที่สุด พฤติกรรมของครูเป็นแบบอย่างที่นักเรียนมักเอาเป็นแบบในการประพฤติปฏิบัติ ครูที่ดีจะเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของนักเรียนให้ดีขึ้นได้

(3) สภาพแวดล้อมในโรงเรียน เป็นตัวกำหนดพฤติกรรมนักเรียนที่สำคัญอย่างหนึ่ง เช่น การจัดบริเวณโรงเรียนไม่สวยงาม ไม่มีระเบียบ ก็จะไม่ช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนบุคลิกภาพให้เป็นที่พึงปรารถนาได้ หากจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้น่าอยู่ สะอาด เป็นระเบียบเรียบร้อย มีสภาพเหมือนกับบ้านของนักเรียน ก็จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนได้ประสบการณ์ที่เจริญงอกงามต่อไป โดยต้องให้นักเรียนมีส่วนในการจัดสภาพแวดล้อม

(4) กระบวนการเรียนการสอน หากได้มีการวางแผนหรือกำหนดเป้าหมายล่วงหน้าไว้ก่อนเกี่ยวกับความต้องการเปลี่ยนพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักเรียนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ก็ดำเนินการสอนตามขั้นตอนและกิจกรรมให้ไปสู่เป้าหมายที่ต้องการให้มากที่สุด

(5) แบบแผนพฤติกรรมของนักเรียนในโรงเรียน ตามปกตินักเรียนที่เข้าใหม่ในแต่ละโรงเรียนมีจำนวนไม่เกิน 1 ใน 4 ของนักเรียนในโรงเรียนทั้งหมด และถ้านักเรียนเข้าใหม่จะพยายามเลียนแบบพฤติกรรมบุคลิกภาพของนักเรียนเก่า ถ้าแบบแผนพฤติกรรมของนักเรียนเก่าโดยรวมอยู่ในเกณฑ์ดีก็จะสามารถดึงดูดให้นักเรียนใหม่ปฏิบัติตามด้วย โรงเรียนจึงควรพยายามให้แบบแผนพฤติกรรมและบุคลิกภาพของนักเรียนโดยส่วนรวมอยู่ในเกณฑ์น่าพอใจอยู่เสมอ จะมีส่วนช่วยให้นักเรียนเปลี่ยนบุคลิกภาพไปในทางที่พึงปรารถนา

วันชัย ช่องดารากุล (2538 : 11) กล่าวว่า อาคารสถานที่ของสถานศึกษานับว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญที่ทำให้การจัดการศึกษามุ่งบรรลุตามจุดประสงค์ เพราะถ้ามีอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมที่ดีแล้วย่อมทำให้เกิดบรรยากาศและแรงจูงใจในการเรียน ตลอดจนดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ที่ดี

ทศพร ประเสริฐสุข (2541 : 96) เสนอแนะว่า การจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน การใช้สื่อ วิธีการสอนต่าง ๆ ก็สามารถเพิ่มแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนให้กับนักเรียนได้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2541 : 50) ได้กล่าวถึงการจัดสิ่งแวดล้อมและบรรยากาศการเรียนการสอนที่ส่งเสริมการเรียนรู้ หมายถึง การจัดสภาพต่าง ๆ ด้านกายภาพ กิจกรรม บรรยากาศทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน เช่น การจัดโต๊ะ เก้าอี้ ให้

สามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างอิสระ การจัดมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ในห้องเรียน การจัดที่ให้นักเรียน นำเสนอผลงานของตน การจัดสถานที่ให้นักเรียนสร้างสรรค์ผลงานที่ได้รับมอบหมาย การให้นักเรียนได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับท้องถิ่นจากผู้รู้และแหล่งข้อมูลการจัดระบบนิเวศน์วิทยาในโรงเรียนและชุมชนเพื่อเรียนรู้เรื่องความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตที่ต่างมีประโยชน์เกื้อกูลกัน การจัดโรงเรียนสีขาว ห้องเรียนสีเขียว เป็นต้น นอกจากนี้สิ่งสำคัญที่สุดคือ ความเป็นกัลยาณมิตรของครูผู้สอนที่รักเมตตาเอาใจใส่ให้นักเรียนทุกคนอย่างจริงจัง ส่งเสริมให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ดีต่อกัน ช่วยเหลือกัน และทำงานร่วมกันได้อย่างมีความสุข

จากเอกสารที่กล่าวมาสรุปได้ว่า ลักษณะทางกายภาพของการเรียนนั้นเป็นอีกปัจจัยหนึ่ง ที่ส่งผลต่อการเรียนของนักเรียน เนื่องจากลักษณะทางกายภาพของการเรียนที่ดีนั้นทำให้นักเรียนมีแรงจูงใจที่จะเรียน และยังทำให้ครูผู้สอนเกิดแรงจูงใจในการสอนทำให้การสอนมีประสิทธิภาพมากขึ้นอีกด้วย นอกจากนี้จะเกิดผลดีต่อประสิทธิภาพในการเรียนและการสอนแล้ว ลักษณะทางกายภาพของการเรียนที่ดียังส่งผลต่อจิตใจของผู้สอนและผู้เรียน อันเป็นการป้องกันปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต

2.8.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของการเรียน

2.8.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ไฮโรวิทซ์ และออตโต (สมบัติ วัจนะสาริกุล. 2524 : 25 ; อ้างอิงจาก Horowitz and Otto. 1973) ได้เปรียบเทียบผลการเรียนของนักศึกษาสองกลุ่ม คือ กลุ่มที่เรียนในห้องที่จัดแบบเดิมกับกลุ่มที่เรียนในห้องเรียนแบบใหม่ ที่นั่งนุ่มสบายและเคลื่อนย้ายได้ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน แต่มีพฤติกรรมในห้องเรียนแตกต่างกัน นักศึกษาในห้องเรียนแบบใหม่มาเข้าเรียนเข้าพบอาจารย์ผู้สอน และมีการรวมกลุ่มในหมู่นักศึกษามากกว่า นักศึกษาในห้องเรียนแบบเก่า

ธอร์นเบอร์ก (Thornburg. 1975 : 181 – 185) ศึกษาทัศนคติต่อโรงเรียนกับกลุ่มนักเรียนที่มีปัญหาต้องออกจากโรงเรียนกลางคัน พบว่า นักเรียน 50 เปอร์เซ็นต์ของกลุ่มตัวอย่างมีทัศนคติที่ดีต่อโรงเรียน และอีก 24 เปอร์เซ็นต์ แสดงทัศนคติที่ไม่ดีต่อโรงเรียนอย่างรุนแรง ซึ่งแสดงออกหลายลักษณะ เช่น เห็นว่าหลักสูตรการเรียนการสอนไม่มีประโยชน์ เบื่อการเรียน ครูผู้สอนเน้นเรื่องคะแนนมากเกินไป ครูล่าเอียงและกฎข้อบังคับของโรงเรียนเข้มงวดเกินไป

มัวร์ (Moor. 1975 : 2) วิเคราะห์ปัญหาของนักเรียนชายและหญิง เกรด 10 – 12 ในบอสตัน พบปัญหาที่นักเรียนเผชิญเรียงตามลำดับความสำคัญดังนี้ ความสัมพันธ์กับครู ความสำเร็จในการเรียน บริการของโรงเรียน และการศึกษาต่อในอนาคต

เลี้ยว (Liu. 1975 : 1411 – A – 1412 – A) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้คอมพิวเตอร์ช่วยสอนในการเรียนการสอน โดยการจัดตั้งโครงการขึ้นเพื่อพัฒนาความต่อเนื่องของ

บทเรียนที่ใช้กับคอมพิวเตอร์เพื่อสอนวิชาความรู้เบื้องต้นในวิชาฟิสิกส์ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

(1) คอมพิวเตอร์ช่วยสอนสามารถช่วยผู้เรียนได้ดังนี้

- (1.1) ช่วยให้มีความสามารถในการแก้ปัญหาที่ขึ้น ด้วยวิธีการปฏิบัติ
- (1.2) ช่วยให้ผู้เรียนสามารถทบทวนบทเรียนที่ได้เรียนในห้องเรียนไปแล้ว
- (1.3) ทำให้เกิดความแม่นยำในวิชาที่เรียนอ่อน โดยปรับปรุงวิธีการเรียน
- (1.4) ผู้เรียนสามารถสร้างความสำเร็จด้วยตนเอง
- (1.5) ทำให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิชาฟิสิกส์

(2) คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มที่เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนสูงกว่ากลุ่มที่ไม่ได้เรียนจากคอมพิวเตอร์ช่วยสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

2.8.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สิริพร ดาวัน (สุภาพรณ์ ศศิดิลภรรยา. 2543 : 41 ; อ้างอิงจาก สิริพร ดาวัน : 2540) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่าบรรยากาศในการเรียนการสอนมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และถ้าโรงเรียนมีบรรยากาศการเรียนการสอนที่ดี เด็กจะเกิดความขยันหมั่นเพียร กระตือรือร้นในการเรียน

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า ลักษณะทางกายภาพของการเรียน ทั้งบรรยากาศในห้องเรียน สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน มีส่วนที่ส่งผลต่อการเรียนของนักเรียนนักศึกษา เช่น ทัศนคติต่อการเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดี และพฤติกรรมการเรียนที่เหมาะสม เป็นต้น ดังนั้นผู้วิจัยจึงคาดว่า ลักษณะทางกายภาพของการเรียนน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4

2.9 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.9.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

พรรณี ชูทัย เชนจิต (2522 : 190) ได้สรุปเกี่ยวกับองค์ประกอบที่จะช่วยพัฒนา นักเรียนคือ การคำนึงถึงการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน ซึ่งควรมีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้

(1) บรรยากาศที่ท้าทาย (Challenge) โดยครูผู้สอนกระตุ้นให้กำลังใจให้เด็กเชื่อในความสามารถของตนที่จะทำงานนั้น ๆ แม้ว่าจะเป็นงานที่ค่อนข้างยาก

(2) บรรยากาศที่อิสระ (Freedom) เป็นบรรยากาศที่เด็กมีโอกาที่จะเลือกในสิ่งที่มีความหมายและมีคุณค่า ซึ่งรวมถึงโอกาสที่จะทำผิดพลาดด้วย บรรยากาศนี้จะก่อให้เกิดการเรียนรู้ จะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจในตนเองที่จะศึกษาค้นคว้า ไม่เกิดความตึงเครียด

(3) บรรยากาศซึ่งมีการยอมรับนับถือ (Respect) การที่ครูเห็นคุณค่าในตัวเด็ก เป็นสิ่งที่สำคัญในการพัฒนานโนคติเกี่ยวกับตนเอง จะมีผลต่อการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของเด็กและยังทำให้เด็กรู้สึกว่าคุณค่า และยอมรับนับถือในตนเองด้วย

(4) บรรยากาศที่มีความอบอุ่น (Warmth) การที่ครูมีความเข้าใจ เป็นมิตร ยอมรับตลอดจนให้ความช่วยเหลือ จะทำให้เด็กเกิดความอบอุ่นสบายใจ อยากเข้าไปติดต่อด้วย

(5) บรรยากาศแห่งการควบคุม (Control) เป็นความจำเป็นที่ครูจะต้องฝึกให้เด็กมีวินัย แต่มิได้ได้อยู่ภายใต้การควบคุมลงโทษ แต่ครูต้องมีความสุภาพ มีความหนักแน่น และไม่ให้สิทธิพิเศษกับเด็กบางคน

(6) บรรยากาศแห่งความสำเร็จ (Success) เป็นสิ่งที่ครูควรจะทำให้เกิดขึ้นในชั้นเรียน คนเราจะเรียนรู้ว่าตนเองมีความสามารถนั้นมีใช้จากความล้มเหลว แต่จากความสำเร็จ

ประติพันธ์ อูปรนัย (2523 : 123 – 137) กล่าวถึงความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนที่ดีมีองค์ประกอบที่ช่วยสร้างหลายประการ คือ บุคลิกภาพที่ดีบางประการของครูมีผลต่อความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนในชั้นเรียน ได้แก่ สีหน้า ท่าทาง น้ำเสียง การใช้คำพูด การมีอารมณ์ขัน การใช้บทบาทในฐานะผู้นำของครู พฤติกรรมของครูที่แสดงออกตามทัศนคติและความคาดหวังบางประการที่ครูมีอยู่ กล่าวคือถ้าครูมีทัศนคติที่ดีต่อการสอน มีทัศนคติที่ดีต่อนักเรียนและเป็นคนมองโลกในแง่ดี ย่อมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนได้มากกว่าครู ที่มีทัศนคติต่อเรื่องดังกล่าวตรงกันข้าม และการที่ครูใช้การเสริมแรงที่เหมาะสมกับนักเรียนจะก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียน การเสริมแรงที่ทำอย่างจริงจังเหมาะสมกับสภาพการณ์ไม่จำเป็นต้องใช้การเสริมแรงเฉพาะพฤติกรรมที่ดีขึ้นกว่าเดิมเท่านั้น โดยเฉพาะนักเรียนที่เรียนอ่อนหรือพฤติกรรมมีปัญหา เป็นต้น นอกจากนี้ ประติพันธ์ อูปรนัย ยังได้อธิบายถึงความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูกับนักเรียนว่าเกิดขึ้นโดยครูเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถาม ตอบคำถามและเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนการสอน บรรยากาศในชั้นเรียนจะมีความน่าสนใจ น่าสนุก อยากรู้ อยากเห็นและกระตือรือร้น เพราะนักเรียนมีโอกาสเคลื่อนไหว มีโอกาสที่จะแสดงความสามารถได้อย่างเต็มที่ นักเรียนเองก็มองครูเป็นมิตร เกิดความเป็นกันเอง

ไพฑูริย์ สินลารัตน์ (2524 : 49) กล่าวว่า ในการเรียนการสอนทุกระดับ นอกจากผู้เรียนต้องการผู้สอนที่มีความรู้ดีมีประสบการณ์ดีแล้ว ยังต้องการผู้สอนที่มีวิธีการสอนที่เป็นกันเอง เข้าใจและเห็นอกเห็นใจผู้เรียน แต่ในขณะที่เดียวกันก็ควรชี้แนะให้เห็นถึงความถูกต้องเหมาะสม ให้ข้อติชมตรงไปตรงมาซึ่งเต็มไปด้วยความหวังดี จะช่วยให้บรรยากาศการเรียนรู้อุดหนุน

สิริวรรณ ศรีพหล และคนอื่น ๆ (2526 : 172 – 174) ได้สรุปแนวทางการจัดบรรยากาศในห้องเรียนสำหรับครูที่จะนำไปปฏิบัติ มีดังนี้

(1) บรรยากาศของการเรียนการสอนในชั้นเรียน ครูต้องเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีพัฒนาการในทางสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม อย่างเต็มที่ ฝึกฝนการใช้สติปัญญา คือ มีกระบวนการในการคิดอย่างมีเหตุผล การมีเจตคติที่ดีต่อผู้อื่น การใช้ชีวิตอยู่ร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งการมีสัมพันธภาพที่ดีต่อผู้อื่น

(2) การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดีต้องส่งเสริมให้นักเรียนมีทัศนคติในการควบคุมตนเองและรับผิดชอบตนเอง โดยให้นักเรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตนเองให้มากที่สุด ให้โอกาสนักเรียนในการค้นคว้าหาวิธีการเรียนด้วยตนเอง โดยครูคอยให้คำแนะนำและแก้ไขปัญหาที่อาจเกิดขึ้น

(3) การจัดบรรยากาศในห้องเรียนที่ดี จะต้องส่งเสริมให้นักเรียนให้มีความคิดและแนวทางการปฏิบัติแบบประชาธิปไตย ทั้งนี้อาจเริ่มมาจากครูเป็นตัวอย่างที่ดี มีลักษณะความเป็นผู้นำแบบประชาธิปไตย เปิดโอกาสให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเสรี ยอมรับมติของกลุ่ม

นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์ (2527 : 33) ได้กล่าวถึงปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนว่า ผู้สอนไม่ควรสอนบรรยากาศแห่งความกลัวให้เกิดขึ้น การเรียนรู้ไม่ใช่เกิดในชั้นเรียนเสมอไป ดังนั้นการพบปะซักถามนอกชั้นเรียนจะสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรได้ง่ายขึ้น อย่าทำให้เกิดการเสียหน้า และควรฟังความคิดเห็นจากนักเรียนบ้าง

วิชัย วงษ์ใหญ่ และคนอื่น ๆ (2528 : 83 – 87) กล่าวว่า

(1) การยอมรับผู้เรียนในฐานะบุคคล (Respect as a Person) คือ การยอมรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ความจริงใจระหว่างครูและศิษย์ เพื่อสร้างบรรยากาศแห่งความไว้วางใจ ถ้าบรรยากาศในห้องเรียนมีแต่ความก้าวร้าว แข่งขัน ความกดดัน อคติ เอารอดเอาเปรียบ ย่อมไม่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์

(2) การสื่อสารแบบเปิด (Open Communication) การสื่อสารแบบเปิดที่อยู่ในบรรยากาศของการยอมรับเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของแต่ละบุคคล อารมณ์ ความรู้สึก ค่านิยม พฤติกรรม แนวคิดของแต่ละบุคคลที่มีภูมิหลังที่แตกต่างกัน รวมทั้งการฟังอย่างมีประสิทธิภาพ บรรยากาศในชั้นเรียนที่ตอบสนองการปฏิบัติด้านความรู้สึก คุณลักษณะ ค่านิยม การเสาะแสวงหาความเป็นตัวของตัวเองจะเกิดขึ้นจากเนื้อหากระบวนการเรียนการสอนที่ส่งผลที่ทำให้เกิดความรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่า สามารถพัฒนาช่วยเหลือตนเองได้และพร้อมที่จะช่วยเหลือผู้อื่น

เฮสซอง และวีคส์ (Hessong and Weeks. 1987 : 457 – 463) กล่าวว่า ครูในอุดมคตินั้นควรมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (1) มีความรอบรู้ (Being Knowledgeable)
- (2) มีอารมณ์ขัน (Being Humorous)
- (3) มีความยืดหยุ่น (Being Flexible)
- (4) มีวิญญาณความเป็นครู (Being Upbeat)
- (5) มีความซื่อสัตย์ (Being Honest)
- (6) มีความสามารถทำให้เข้าใจได้รวบรัดชัดเจน (Being Clear and Concise)
- (7) มีความเปิดเผย (Being Open)
- (8) มีความอดทน (Being Patient)
- (9) กระทำตนเป็นแบบอย่างที่ดี (Being A Role Model)

(10) สามารถนำความรู้ทางทฤษฎีไปใช้ในทางปฏิบัติได้ (Being Able to Relate Theory to Practice)

(11) มีความเชื่อมั่นในตนเอง (Being Self-Confident)

(12) มีความสามารถพิเศษในศิลปะและวิทยาการหลาย ๆ ด้าน (Being Diversified)

(13) แต่งกายเรียบร้อย สะอาด สง่าผ่าเผย และมีสุขอนามัยส่วนตัวดี (Being Well Groomed and Having Good Personal Hygiene)

จากเอกสารดังกล่าวสรุปได้ว่า ในการจัดการเรียนการสอนนั้น สัมพันธภาพระหว่างผู้เรียนกับผู้สอนจัดเป็นปัจจัยหนึ่งที่มีความสำคัญที่จะนำไปสู่ประสิทธิภาพในการเรียนการสอนรวมทั้งพฤติกรรมการเรียนและสุขภาพของผู้เรียน ผู้สอนและผู้เรียนจำเป็นต้องตระหนักถึงบทบาทของตนเองและเรียนรู้ที่จะสร้างสัมพันธภาพที่ดีระหว่างกัน เพื่อนำไปสู่จุดมุ่งหมายด้านการเรียนการสอนที่ตั้งไว้

2.9.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

2.9.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

ยี (Yee. 1971 : 41 – 42) ได้ทำการศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนว่ามีอิทธิพลต่อการประสบความสำเร็จอย่างไร ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมที่แสดงความจงเกลียดจงชังของครูต่อเด็กทำให้เด็กเป็นคนเฉยเมย ถอยหนี เฉื่อยชาต่อการแก้ปัญหา เป็นปฏิปักษ์กับคนอื่น ก้าวร้าว ปรับตัวไม่ได้

โคแกน (Cogan. 1975 : 135 – 139) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับนิสิตพบว่า ความสัมพันธ์ที่เป็นมิตรระหว่างอาจารย์กับนิสิต จะทำให้การเรียนของนิสิตดีขึ้นอย่างยิ่ง อาจารย์และนิสิตมีความสัมพันธ์กันมากเท่าใด นิสิตจะสามารถพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ได้ถึงขีดสุดได้มากเพียงนั้น และลักษณะความสัมพันธ์ของอาจารย์และนิสิตจะมีอิทธิพลต่อความสนใจในวิชาที่เรียนของนิสิต นิสิตมีความศรัทธาในตัวอาจารย์ ซึ่งจะช่วยให้นิสิตมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียน มองเห็นการเรียนเป็นงานประจำ กิจกรรมเป็นงานอดิเรก การมีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนจะทำให้ผลการเรียนของนิสิตดีขึ้น

2.9.2.2 งานวิจัยในประเทศไทย

สมศักดิ์ ชินพันธ์ (2522 : 22, 27, 53 – 55) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในชั้นเรียนกับความรับผิดชอบ และมโนคติของตนของนักเรียนมัธยมศึกษาปีที่ 4 – 5 จำนวน 263 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบประชาธิปไตยมีความรับผิดชอบสูงที่สุด ส่วนนักเรียนที่มีปฏิสัมพันธ์กับครูแบบปล่อยปละละเลยมีความรับผิดชอบต่ำที่สุด และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนแบบประชาธิปไตยสัมพันธ์

ทางบวกกับความรับผิดชอบของนักเรียนแบบอัตโนมัติไปกับแบบปล่อยปละละเลยสัมพันธ์กับความสัมพันธ์กับความรับผิดชอบในทางลบ

นลินี ธรรมอำนวยสุข (2541 : 102 – 105) ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี พบว่านักเรียนกลุ่มที่ไม่มีแผนการเรียนการสอน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีความสัมพันธ์กันทางลบกับความเครียดในการเรียนของนักเรียน

พัชรินทร์ สมหมาย (2549 : 112) ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู มีปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 น้อย

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างผู้สอนกับผู้เรียน ที่สะท้อนออกมาทั้งจากความรู้ความสามารถด้านวิชาการ บุคลิกภาพ การประพฤติปฏิบัติตนของผู้สอน ทั้งในและนอกห้องเรียน รวมทั้งประสิทธิภาพในการสอน เหล่านี้ล้วนส่งผลต่อการเรียนของผู้เรียนอย่างมาก ดังนั้นผู้วิจัยจึงเชื่อว่าสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูจะเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียน

2.10 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.10.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

จินตนา ยูนิพันธ์ (2527 : 61) กล่าวว่า กลุ่มเพื่อนมีอิทธิพลต่อการเรียนการสอนอย่างเห็นได้ชัด ทั้งนี้เพราะสถาบันการศึกษาจะมีการรวมตัวหรือจับกลุ่มของนักศึกษา ซึ่งลักษณะของกลุ่มเหล่านี้จะมีผลต่อแรงจูงใจและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ถ้ากลุ่มเพื่อนมีบรรยากาศที่เป็นกันเอง เข้าอกเข้าใจกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้เรียนมักจะมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนดีด้วย

สุบัญญัติ กิตติสาร (2529 : 41) กล่าวว่า การที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนต้องให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้โดยครูจะต้องให้ผู้เรียนแสดงความคิดเห็นและแสดงความสามารถมากที่สุด มีความสัมพันธ์และไว้วางใจกันและกันระหว่างเพื่อนและครูโดยสามารถเรียนรู้จากการทำกิจกรรมร่วมกัน มีบรรยากาศแห่งการยอมรับซึ่งกันและกัน

กันยา สุวรรณแสง (2533 : 61 – 65) และปราณี พรรณวิเชียร (2534 : 76 – 78) กล่าวถึงแนวทางในการปฏิบัติตนกับเพื่อนดังนี้

(1) แสดงกริยายิ้มแย้มแจ่มใส เพราะรอยยิ้มเป็นการแสดงออกซึ่งความรัก ที่มีความหมายที่สุดแต่ลงทุนน้อยที่สุด

(2) แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น เช่น การทักทาย การไต่ถามทุกข์สุข

(3) ตั้งใจฟังบุคคลอื่นพูด หากท่านกำลังทำงาน เมื่อมีบุคคลอื่นเข้ามาสนทนาด้วยก็ควรจะทำหน้าที่ทำเอาไว้ชั่วคราวก่อน อย่าทำงานไปด้วยสนทนาไปด้วย เพราะเป็นกิริยาที่ไม่เหมาะสม อันแสดงถึงความไม่ให้ความสนใจบุคคลนั้น

(4) แสดงกิริยารับฟังข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะจากบุคคลอื่น

(5) ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจ้องจับผิดบุคคลอื่น จะทำให้เกิดความหวาดระแวงซึ่งกันและกัน หากบุคคลอื่นทำอะไรก็ให้มองโลกในแง่ดีไว้ก่อน อย่าคอยจ้องแต่จะนินทา

(6) แสดงความเกรงใจต่อบุคคลอื่น เนื่องจากความสนิทสนมเกินไป อาจทำให้ไม่เกิดความเกรงใจกัน

(7) รู้จักระดับอารมณ์ ในการคบหาสมาคมกับบุคคลอื่น ๆ นั้น อาจมีสิ่งทำให้เกิดไม่พอใจขึ้นได้ ดังนั้น หากเราเกิดอารมณ์ก็ควรระงับอารมณ์เอาไว้บ้าง เพราะการเป็นคนเจ้าอารมณ์ไม่ได้ก่อให้เกิดอะไรดีขึ้นมาเลย นอกจากจะทำลายความสัมพันธ์ที่เคยมีมาก่อน

(8) วางตัวอยู่ในฐานะที่เหมาะสม ไม่แสดงกิริยาอาการโอ้อวด ยกตนข่มท่าน ไม่ว่าบุคคลใดก็ตาม ไม่มีใครชื่นชมคนที่ข่มให้เขาต่ำลง

(9) รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลของผู้อื่น ด้วยการแสดงใบหน้าปกติ น้ำเสียงเรียบดังฟังชัดเจน มองสบสายตาเพื่อน เพื่อแสดงให้เห็นความจริงใจที่ต้องการให้ทราบความรู้สึกที่แท้จริง

(10) จดจำข้อมูลเล็ก ๆ น้อย ๆ ของเพื่อนไว้ แสดงความเอาใจใส่ ความสนใจเพื่อน แสดงความยินดีในวาระสำคัญ แสดงความห่วงใยเมื่อเพื่อนมีความทุกข์

วิจิตร อาวะกุล (2537 : 65 – 69) กล่าวว่า วิธีปฏิบัติให้เพื่อนรักใคร่เห็นอกเห็นใจควรปฏิบัติดังนี้

- (1) เปิดฉากทักทายติดต่อกัน
- (2) มีความจริงใจต่อเพื่อน
- (3) หลีกเลี่ยงการนินทาเพื่อน
- (4) อย่าขัดทอดความผิดให้เพื่อน
- (5) ยกย่องชมเชยเพื่อนในสิ่งที่สมควร
- (6) ให้ความร่วมมือในกิจการของเพื่อนด้วยความเต็มใจเสมอ
- (7) ให้เพื่อนได้ทราบในเรื่องที่เขาจับผิดชอบหรือเกี่ยวข้อง
- (8) ฟังความเห็นของเพื่อน ๆ บ้าง
- (9) หลีกเลี่ยงการทำตัวเหนือเพื่อน
- (10) ทำตนให้เสมอต้นเสมอปลาย
- (11) ใจกว้างและเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนฝูง
- (12) ออกไปพบปะสังสรรค์กันกับเพื่อนบ้างตามสมควร
- (13) ให้ความเห็นอกเห็นใจช่วยเหลือเพื่อนในยามทุกข์ร้อน

ณรงค์ เส็งประชา (2538 : 166) กล่าวว่าไว้ว่า กลุ่มเพื่อนจะช่วยให้เด็กได้เรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ ที่อาจไม่ได้รับจากครอบครัวหรือผู้ใหญ่ เช่น เพศศึกษา ความเสมอภาค ความเป็นผู้นำในกลุ่มเพื่อน เด็กจะเป็นตัวของตัวเองมากขึ้น เด็กจะเลือกคบเพื่อนที่ถูกต้อง และอาจนำเอาพฤติกรรมต่าง ๆ ของเพื่อนมาใช้เป็นแนวปฏิบัติของตน

ชมนุช บุญสิทธิ์ (2541 : 24) ได้สรุปการปฏิบัติตนของวัยรุ่นเพื่อสัมพันธภาพอันดีไว้ดังนี้ แสดงกิริยายิ้มแย้มแจ่มใส แสดงความสนใจกับบุคคลอื่น ตั้งใจฟังผู้อื่นพูด แสดงกิริยารับฟังข้อคิดเห็น ทำตนให้เป็นคนมองโลกในแง่ดี อย่าจับผิดผู้อื่น มีความเกรงใจต่อบุคคลอื่น รู้จักระวังอารมณ์ วางตัวอย่างเหมาะสม ไม่โอ้อวด รู้จักปฏิเสธคำขอร้องที่ไม่มีเหตุผลและจดจำข้อมูลเล็กน้อย ๆ ของเพื่อนไว้เพื่อแสดงความยินดีในวาระสำคัญ

จากเอกสารดังกล่าวพอสรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างกันของนักเรียนกับเพื่อนนั้นนับว่าเป็นสิ่งที่สำคัญมาก ทั้งในการเรียนร่วมกัน การทำงานร่วมกัน รวมทั้งการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสถานศึกษา ดังนั้นนักเรียนที่ต้องการมีความสุขและประสบความสำเร็จในการเรียน จึงจำเป็นต้องเรียนรู้วิธีประพฤติปฏิบัติตนให้เหมาะสมระหว่างกัน หากนักเรียนคนใดไม่สามารถประพฤติปฏิบัติตนได้อย่างเหมาะสมดังกล่าว ก็อาจจะนำไปสู่ปัญหาต่าง ๆ

2.10.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

2.10.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เดอคอสเตอร์ (Decoster. 1981 : 5789 – A) ได้ศึกษาสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนของนักเรียนในโรงเรียนมัธยม พบว่า นักเรียนที่มีความพึงพอใจในการสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนมีแนวโน้มของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่มีความพึงพอใจในความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อนในชั้นเรียนต่ำ

2.10.2.2 งานวิจัยในประเทศ

มาลินี อยู่โพธิ์ (2525 : 61) ได้ศึกษาผลของการใช้คำปรึกษาแบบกลุ่มที่มีต่อการพัฒนาการปรับตัวทางสังคมด้านสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอินทราคม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2525 ผลการศึกษาพบว่า ปัญหาการปรับตัวของกลุ่มทดลองลดลงกว่าก่อนการได้รับการให้คำปรึกษาแบบกลุ่ม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยดังกล่าวสรุปได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนนั้นส่งผลอย่างมากต่อการเรียนของนักเรียน นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนมักจะปรับตัวในการเรียนได้ดี ฉะนั้นผู้วิจัยจึงเชื่อว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนน่าจะเป็นปัจจัยหนึ่งซึ่งส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียน

3. เอกสารที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

3.1 ประวัติโรงเรียนวัดนวลนรดิศ

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่พิเศษ เดิมเป็นโรงเรียนประเภทนักเรียนชายล้วน ปัจจุบันเป็นประเภทสหศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน เขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 กระทรวงศึกษาธิการ ตั้งอยู่บริเวณวัดนวลนรดิศ เลขที่ 137 ซอยเพชรเกษม 19 แขวงปากคลอง เขตภาษีเจริญ กรุงเทพฯ 10160 มีเนื้อที่ทั้งหมด 13 ไร่ 3 งาน 2 ตารางวา แยกเป็น 2 บริเวณ

บริเวณที่ 1 ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของวัดนวลนรดิศ ริมคลองบางหลวง มีเนื้อที่ 4 ไร่ 3 งาน 13 ตารางวา เป็นที่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1, 2 และ 3

บริเวณที่ 2 ตั้งอยู่ทางทิศตะวันตกของวัดนวลนรดิศ ใกล้ถนนเพชรเกษม (อยู่ห่างจากบริเวณ 1 ประมาณ 300 เมตร) มีเนื้อที่ 8 ไร่ 3 งาน 89 ตารางวา เป็นที่เรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4, 5 และ 6

โรงเรียนวัดนวลนรดิศ ได้จัดตั้งโดยพระสาสนานุรักษ์ (ทิม รตนโชติ) อดีตเจ้าอาวาสวัดนวลนรดิศวรวิหาร ตามรับสั่ง สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระยาดำรงราชานุภาพ เปิดทำการสอนเมื่อวันที่ 9 สิงหาคม พ.ศ. 2433 ตรงกับวันขึ้น 9 ค่ำ เดือน 9 รัตนโกสินทรศก 109 ปีแรกมีนักเรียน 9 คน ใช้ศาลาการเปรียญและกุฏิเป็นที่เรียน มีพระเดชพระคุณพระสาสนานุรักษ์ อดีตเจ้าอาวาสวัดนวลนรดิศ เป็นผู้ทำการสอนและมีครูผู้ช่วยอีก 2 คน คือ ครูหวาดและครูแก้ว สาลิกุปต์

พ.ศ. 2534 เริ่มใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พ.ศ. 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) และหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พ.ศ. 2524 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) มีห้องเรียนจำนวน 55 ห้องเรียน จำนวนนักเรียน 2,626 คน ครู-อาจารย์ 150 คน มี นายเจริญ ทั้งทอง เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน และในปีนี้อเองโรงเรียนวัดนวลนรดิศได้รับการคัดเลือกให้เป็นโรงเรียนมัธยมศึกษาดีเด่น ประจำปีการศึกษา 2534 ของกรมสามัญศึกษา และได้รับรางวัลบรรเลงเพลงไทยชนะเลิศ กับรางวัลรองชนะเลิศอันดับ 5 ในการประกวดวงโยชวาทิตนักเรียนนิสิตนักศึกษาชิงชนะเลิศแห่งประเทศไทย รางวัลถ้วยพระราชทานประจำปี 2535 ของกระทรวงศึกษาธิการ

ปีการศึกษา 2538 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ ได้เริ่มเปิดรับนักเรียนเป็นแบบสหศึกษาเป็นปีแรก ทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4

ปีการศึกษา 2546 โรงเรียนวัดนวลได้รับการคัดเลือกเป็นโรงเรียนที่มีการบริหารงานได้ดีเด่นจากกลุ่มโรงเรียนกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร กลุ่มที่ 8 ได้ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (สมศ.) และได้รับการคัดเลือกจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 3 เป็นศูนย์โรงเรียนวิถีพุทธ

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การกำหนดประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,311 คน แบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 456 คน เป็นนักเรียนชาย 249 คน และเป็นนักเรียนหญิง 207 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 407 คน เป็นนักเรียนชาย 214 คน และเป็นนักเรียนหญิง 193 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 448 คน เป็นนักเรียนชาย 290 คน และเป็นนักเรียนหญิง 158 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 327 คน เป็นนักเรียนชาย 188 คน และเป็นนักเรียนหญิง 139 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จากประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane. 1970 : 80 – 81) โดยใช้ชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata) โดยมีการสุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ผู้วิจัยจำแนกประชากรออกเป็น 3 ระดับชั้น คือ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีนักเรียนจำนวน 456 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีนักเรียนจำนวน 407 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนจำนวน 448 คน

2. ผู้วิจัยจำแนกประชากรแต่ละระดับชั้นในข้อ 1. ตามเพศ ดังนี้ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 456 คน เป็นนักเรียนชาย 249 คน และนักเรียนหญิง 207 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 407 คน เป็นนักเรียนชาย 214 คน และนักเรียนหญิง 193 คน และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 448 คน เป็นนักเรียนชาย 290 คน และนักเรียนหญิง 158 คน

3. ผู้วิจัยประมาณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 จากตารางของยามาเน่ (Yamane. 1970 : 80 – 81) พบว่า ต้องใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 327 คน ดังนั้น ผู้วิจัยจึงใช้สัดส่วนประชากร : กลุ่มตัวอย่าง = 4 : 1 ผู้วิจัยจึงสุ่มตัวอย่างได้ดังนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 114 คน เป็นนักเรียนชาย 62 คน และเป็นนักเรียนหญิง 52 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 101 คน เป็นนักเรียนชาย 53 คน และเป็นนักเรียนหญิง 48 คน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 112 คน เป็นนักเรียนชาย 73 คน และเป็นนักเรียนหญิง 39 คน

ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับชั้นและเพศ

ระดับชั้น	เพศ				รวม	
	ชาย		หญิง			
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
มัธยมศึกษาปีที่ 4	249	62	207	52	456	114
มัธยมศึกษาปีที่ 5	214	53	193	48	407	101
มัธยมศึกษาปีที่ 6	290	73	158	39	448	112
รวม	753	188	558	139	1,311	327

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 8 แบบสอบถามปัญหาในการเรียน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

ตัวอย่าง แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมข้อความลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. () เพศชาย
() หญิง
2. () ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4
() ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5
() ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
3. คะแนนเฉลี่ยสะสม (G . P . A .)
4. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้รวม บาท/เดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 2.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบุคลิกภาพ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 2.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามบุคลิกภาพแบบ เอ และบุคลิกภาพแบบ บี ของ กรพินธุ์ วัฒนสุข (2542 : 1 0 3 - 1 0 4)
- 2.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามบุคลิกภาพ จากความรู้ที่ได้จากข้อ 2.1 และ 2.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริงจริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ และความรู้สึกนึกคิดทั่วไปเกี่ยวกับตัวนักเรียน ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความนั้นแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริง น้อย	จริง น้อยที่สุด
0	เมื่อข้าพเจ้าเริ่มทำสิ่งใด ข้าพเจ้าจะ ทำให้เสร็จโดยเร็วที่สุด					
00	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานที่ต้องมีการ แข่งขันกับผู้อื่น					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมายบุคลิกภาพ

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายตามแนวคิดของอัจฉรา วงศ์วัฒนามงคล (2533 : 57-58)
ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

ผู้ที่ได้คะแนน 33 – 65	หมายถึง	มีบุคลิกภาพแบบ	เอ
ผู้ที่ได้คะแนน 13 – 32	หมายถึง	มีบุคลิกภาพแบบ	บี

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 3.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับนิสัยทางการเรียน เพื่อเป็นแนวทางใน
การสร้างแบบสอบถาม
- 3.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน ของ พัชรินทร์ สมหมาย (2549 : 144 –
1 4 6)
- 3.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน จากความรู้ที่ได้จากข้อ 3.1 และ 3.2 เป็น
มาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด
จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง

แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ข้าพเจ้าวางแผนการเรียนเป็นประจำ					
00	ข้าพเจ้าไม่เคยทบทวนบทเรียนหลังจากกลับจากโรงเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายนิสัยทางการเรียนตามแนวคิดของวิเชียร		เกตุสิงห์	
(2538	:	9)
คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	นิสัยทางการเรียนดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	นิสัยทางการเรียนดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	นิสัยทางการเรียนไม่ดี

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

4.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

4.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ของ อริศรา จารุรัตน์ (2547 : 1 6 2 - 1 6 3)

4.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง จากความรู้ที่ได้จาก ข้อ 4.1 และ 4.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิร์ต (Likert scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>การสนับสนุนทางด้านวัตถุ</u> ผู้ปกครองซื้ออุปกรณ์การเรียนให้แก่ ข้าพเจ้า					
00	<u>การสนับสนุนทางด้านวาจา</u> ผู้ปกครองไม่เคยให้คำปรึกษาแก่ ข้าพเจ้า เมื่อรู้ว่าข้าพเจ้ามีปัญหาด้าน การเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

ข้อความที่มีความหมายทางบวก
(คะแนน)

ข้อความที่มีความหมายทางลบ
(คะแนน)

จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	มีการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองมาก
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	มีการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	มีการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองน้อย

ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียน มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 5.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับลักษณะทางกายภาพของการเรียน เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 5.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียน ของ พระมหาทิตย์บุญเสริม (2548 : 1 2 5 – 1 2 6)
- 5.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียน จากความรู้ที่ได้จากข้อ 5.1 และ 5.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>สถานที่เรียน</u> ขนาดของห้องเรียนมีความเหมาะสม กับจำนวนของนักเรียน					
00	<u>สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน</u> โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนไม่ เพียงพอกับจำนวนของนักเรียน					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายลักษณะทางกายภาพของการเรียนตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	3.67 – 5.00	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพดี
คะแนนเฉลี่ย	2.34 – 3.66	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพดีพอใช้
คะแนนเฉลี่ย	1.00 – 2.33	หมายถึง	ลักษณะทางกายภาพไม่ดี

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีขั้นตอนในการสร้างดังนี้

- 6.1 ผู้วิจัยศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
- 6.2 ผู้วิจัยศึกษาแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ของ ปิยพล คำมุงคุณ (2549 : 9 5) พัชรินทร์ สมหมาย (2549 : 158 – 159)
- 6.3 ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู จากความรู้ที่ได้จากข้อ 6.1 และ 6.2 เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคอร์ท (Likert scale Type) ได้แก่ จริงที่สุด จริง จริงบ้าง จริงน้อย และจริงน้อยที่สุด

ตัวอย่าง **แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู**

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด ดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู</u> ข้าพเจ้าซักถามครูทุกครั้งเมื่อเกิดข้อสงสัยเกี่ยวกับการเรียน					
00	<u>การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน</u> เมื่อข้าพเจ้ามีปัญหา ครูให้คำปรึกษาด้วยความเต็มใจ					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	5	1
จริง	4	2
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	2	4
จริงน้อยที่สุด	1	5

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูตามแนวคิดของ วิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้
คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูดี

ข้อที่	ข้อความ	จริงที่สุด	จริง	จริงบ้าง	จริงน้อย	จริงน้อยที่สุด
0	ปัญหาภาคทฤษฎี ข้าพเจ้าเรียนไม่เข้าใจ					
00	ปัญหาภาคปฏิบัติ ข้าพเจ้าถูกตำหนิเรื่องคุณภาพของงาน					

เกณฑ์การให้คะแนน

	ข้อความที่มีความหมายทางบวก (คะแนน)	ข้อความที่มีความหมายทางลบ (คะแนน)
จริงที่สุด	1	5
จริง	2	4
จริงบ้าง	3	3
จริงน้อย	4	2
จริงน้อยที่สุด	5	1

เกณฑ์การแปลความหมาย

ใช้เกณฑ์การประเมินค่าความหมายปัญหาในการเรียนตามแนวคิดของวิเชียร เกตุสิงห์ (2538 : 9) ในการวิจัยครั้งนี้แปลผลได้ดังนี้		
คะแนนเฉลี่ย 3.67 – 5.00 หมายถึง		มีปัญหาในการเรียนมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.34 – 3.66 หมายถึง		มีปัญหาในการเรียนปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 2.33 หมายถึง		มีปัญหาในการเรียนน้อย

การหาคุณภาพเครื่องมือ

1. ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะและจุดมุ่งหมาย เพื่อหาความเที่ยงตรงเชิงประจักษ์ (Face Validity) โดยให้ประธานและกรรมการตรวจสอบแล้วนำมาแก้ไข และนำไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 3 คน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรพรรณรัตน์ พลอยล้อมแสง ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรหมธิดา แสนคำเครือ และอาจารย์วิไลลักษณ์ พงษ์โสภา ตรวจสอบความเหมาะสมของข้อความและภาษาที่ใช้ให้สอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปทดลองใช้ (T r y O u t)

2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว นำไปทดลองใช้กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน

2.1 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (Item Discrimination) โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย t-test จากนั้นคัดเลือกเฉพาะค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นำมาใช้ในการวิจัย ซึ่งได้ผลดังนี้

2.1.1 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.772 – 7.055

2.1.2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 26 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.105 – 7.206

2.1.3 แบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.557 – 9.079

2.1.4 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.340 – 7.582

2.1.5 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.316 – 6.906

2.1.6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.398 – 15.462

2.1.7 แบบสอบถามปัญหาในการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 22 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.131 – 6.469

2.2 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อที่ 2.1 มาหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) แล้วนำมาใช้ในการวิจัย ซึ่งได้ผลดังนี้

2.2.1 แบบสอบถามบุคลิกภาพ มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8459

2.2.2 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9113

2.2.3 แบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8954

2.2.4 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8136

2.2.5 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับครู มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8683

2.2.6 แบบสอบถามความสัมพันธ์ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9067

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อนำไปขอ อนุญาตและขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามจากโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
2. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ไปขออนุญาตและขอความ อนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถามจากผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เพื่อเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง
3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง ซึ่งแจ้งวัตถุประสงค์และ การตอบแบบสอบถาม ในระหว่างวันที่ 2 – 10 กุมภาพันธ์ 2550 จำนวน 327 ฉบับ ได้รับคืนมา 281 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.93
4. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ มาตรวจ ให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อมูลที่ได้อามาวิเคราะห์ทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐานต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าในครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมใน การเรียน กับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ที่ส่งผลต่อ ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ ได้แก่
 - 2.1 หาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อของแบบสอบถาม โดยใช้เทคนิค 25 % ของกลุ่ม สูง-กลุ่มต่ำ แล้วทดสอบด้วย $t - t \text{ e s t}$
 - 2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ($\alpha - C o e f f i c i e n t$) ของครอนบาค (C r o n b a c h)
3. สถิติที่ใช้วิเคราะห์สมมติฐาน ได้แก่

3.1 วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน กับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1

3.2 วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยใช้การวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis) เพื่อทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์และแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ที่ใช้ในการแปลความหมายดังนี้

N	แทน	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
\bar{X}	แทน	ค่าเฉลี่ยกลุ่มตัวอย่าง
S.D.	แทน	ความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณา F – distribution
df	แทน	ระดับชั้นของความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
SS	แทน	ผลรวมของคะแนนเบี่ยงเบนยกกำลังสอง (Sum of Squares)
MS	แทน	ค่าเฉลี่ยกำลังสองของคะแนนแต่ละค่า (Mean Squares)
r_{xy}	แทน	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย
y	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนดิบ
Z	แทน	ค่าสมการพยากรณ์ที่แทนค่าในรูปคะแนนมาตรฐาน
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	กำลังสองของค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของการพยากรณ์
SE _b	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์
SE _{est}	แทน	ความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
X ₁	แทน	เพศ : ชาย
X ₂	แทน	เพศ : หญิง
X ₃	แทน	ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4
X ₄	แทน	ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5
X ₅	แทน	ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 6
X ₆	แทน	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
X ₇	แทน	ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง
X ₈	แทน	บุคลิกภาพ
X ₉	แทน	นิสัยทางการเรียน

X_{10}	แทน	การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง
X_{11}	แทน	ลักษณะทางกายภาพของการเรียน
X_{12}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู
X_{13}	แทน	สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน
Y	แทน	ปัญหาในการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน โดยการคำนวณหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและระดับชั้น

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ และนิสัยทางการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ตอนที่ 1 เสนอผลการวิเคราะห์จำนวนและร้อยละ ข้อมูลทั่วไปของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและระดับชั้น ดังแสดงในตาราง 2

ตาราง 2 แสดงจำนวนและร้อยละของข้อมูลทั่วไปของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร จำแนกตามเพศและระดับชั้น

ปัจจัย	ระดับของปัจจัย	จำนวน (คน)	ร้อยละ
เพศ	ชาย	167	59.4
	หญิง	114	40.6
	รวม	281	100.0
ระดับชั้น	มัธยมศึกษาปีที่ 4	67	23.8
	มัธยมศึกษาปีที่ 5	104	37.0
	มัธยมศึกษาปีที่ 6	110	39.1
	รวม	281	100.0

จากตาราง 2 พบว่า นักเรียนระดับช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 281 คน เมื่อจำแนกตามเพศ พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 59.4 รองลงมาเป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 40.6

จำแนกตามระดับชั้น พบว่า ส่วนใหญ่เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 คิดเป็นร้อยละ 39.1 รองลงมา เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 คิดเป็นร้อยละ 37.0 และเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 23.8

ตอนที่ 2 เสนอผลการวิเคราะห์ค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ได้แก่ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน บุคลิกภาพ และนิสัยทางการเรียน ปัจจัยด้านครอบครัว ได้แก่ ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง และการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ได้แก่ ลักษณะทางกายภาพของการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน และปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐานปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน และปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัย	\bar{X}	S.D.	การแปลผล
ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	3.02	.54	สูง
บุคลิกภาพ	3.44	.39	แบบ เอ
นิสัยทางการเรียน	3.23	.40	ดีพอใช้
ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง	25,946	22616.66	ต่ำ
การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง	3.53	.58	ปานกลาง
ลักษณะทางกายภาพของการเรียน	3.08	.46	ดีพอใช้
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู	3.39	.42	ดีพอใช้
สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน	3.41	.51	ดีพอใช้
ปัญหาในการเรียน	2.99	.33	ปานกลาง

จากตาราง 3 พบว่า นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง อยู่ในระดับต่ำ มีนิสัยทางการเรียน ลักษณะทางกายภาพของการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน อยู่ในระดับดีพอใช้ มีการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง อยู่ในระดับปานกลาง และมีปัญหาในการเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

ตอนที่ 3 เสนอผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ดังแสดงในตาราง 4

ตาราง 4 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน กับปัญหาในการเรียนของนักเรียน
 ชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัย	X1	X2	X3	X4	X5	X6	X7	X8	X9	X10	X11	X12	X13	Y
X1	1.00	-1.000**	.037	-.162**	.128*	-.114	.109	-.281**	-.241**	-.102	.056	-.130*	-.230**	.131*
X2		1.00	-.037	.162**	-.128*	.114	-.109	.281**	.241**	.102	-.056	.130*	.230**	-.131*
X3			1.00	-.429**	-.449**	.103	-.116	-.670**	.131*	.048	-.031	.009	.130*	-.056
X4				1.00	-.615**	.206**	.051	-.190**	.004	.033	-.049	.024	-.060	.024
X5					1.00	-.274**	.048	.773**	-.118*	-.074	.076	-.031	-.054	.025
X6						1.00	-.051	-.153*	.211**	.047	-.106	.124	.011	-.158*
X7							1.00	.071	-.012	.022	-.006	-.097	-.049	-.085
X8								1.00	-.016	-.015	.045	.053	-.028	-.021
X9									1.00	.371**	.056	.381**	.297**	-.523**
X10										1.00	.033	.390**	.431**	-.225**
X11											1.00	.187**	.015	-.061
X12												1.00	.380**	-.381**
X13													1.00	-.402**
Y														1.00

จากตาราง 4 พบว่า ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาในการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย (X_1)

ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : หญิง (X_2) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย ได้แก่ นิสัยทางการเรียน (X_9) การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง (X_{10}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13})

ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร มี 6 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_3) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_4) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_5) ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_7) บุคลิกภาพ (X_8) และลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_{11})

ตอนที่ 4 เสนอผลการวิเคราะห์เพื่อค้นหาตัวพยากรณ์ที่สามารถพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังแสดงในตาราง 5

ตาราง 5 แสดงผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนของปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

แหล่งของความแปรปรวน	df	SS	MS	F
Regression	4	8.784	2.196	31.650**
Residual	276	11.796	.069	
total	280	20.580		

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 5 พบว่ามี 4 ปัจจัยที่สามารถพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับตัวแปรอิสระทั้ง 4 ปัจจัย อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ดังรายละเอียดในตาราง 6

ตาราง 6 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4
โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ปัจจัย	b	SEb	β	R	R ²	F
X ₉	-.406	.052	-.499	.537	.288	69.954**
X ₉ , X ₁₃	-.257	.041	-.403	.631	.398	56.805**
X ₉ , X ₁₃ , X ₁₀	.089	.038	.158	.643	.414	40.210**
X ₉ , X ₁₃ , X ₁₀ , X ₇	-.016	.000	-.115	.653	.427	31.650**
a = 4.894						
R = .653						
R ² = .427						
SE _{est} = .2634						

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตาราง 6 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ นิสัยทางการเรียน (X₉) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X₁₃) การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง (X₁₀) และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X₇) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 42.70 จึงนำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาเขียนสมการได้ดังนี้

สมการพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 4.894 - .406X_9 - .257X_{13} + .089X_{10} - .016X_7$$

สมการพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = -.499X_9 - .403X_{13} + .158X_{10} - .115X_7$$

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน กับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

สมมติฐานในการศึกษาค้นคว้า

1. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
2. ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

วิธีการศึกษาค้นคว้า

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 1,311 คน แบ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 456 คน เป็นนักเรียนชาย 249 คน และเป็นนักเรียนหญิง 207 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 จำนวน 407 คน เป็นนักเรียนชาย 214 คน และเป็นนักเรียนหญิง 193 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จำนวน 448 คน เป็นนักเรียนชาย 290 คน และเป็นนักเรียนหญิง 158 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2549 จำนวน 327 คน เป็นนักเรียนชาย 188 คน และเป็นนักเรียนหญิง 139 คน ซึ่งได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random

Sampling) จากประชากร ที่ระดับความเชื่อมั่นร้อยละ 95 (Yamane. 1970 : 80 – 81) โดยใช้ระดับชั้นและเพศเป็นชั้น (Strata)

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ซึ่งแบ่งออกเป็น 8 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.772 – 7.055 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .8459

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 26 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.105 – 7.206 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9113

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.557 – 9.079 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .8954

ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.340 – 7.582 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .8136

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.316 – 6.906 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .8683

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 17 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.398 – 15.462 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .9067

ตอนที่ 8 แบบสอบถามปัญหาในการเรียน เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ จำนวน 22 ข้อ มีค่า t อยู่ระหว่าง 2.131 – 6.469 มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .8229

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ ผู้วิจัยดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ไปขออนุญาตผู้อำนวยการโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตและขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียน ไปเก็บรวบรวมข้อมูลของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ด้วยตนเอง ในระหว่างวันที่ 2 – 10 กุมภาพันธ์ 2550 จำนวน 327 ฉบับ ได้รับคืนมา 281 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 85.93

3. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่นักเรียนตอบมาคัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่สมบูรณ์ คือ ตอบคำถามครบทุกข้อ จากนั้นจึงนำมาตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่กำหนด และนำข้อมูลมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป โดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (The Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
3. วิเคราะห์ปัจจัยด้านส่วนตัว ด้านครอบครัว และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยใช้วิธีการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย (X_1)
2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : หญิง (X_2) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย ได้แก่ นิสัยทางการเรียน (X_9) การสนับสนุน

ด้านการเรียนของผู้ปกครอง (X_{10}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13})

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร มี 6 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_3) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_4) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_5) ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_7) บุคลิกภาพ (X_8) และลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_{11})

4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ นิสัยทางการเรียน (X_9) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง (X_{10}) และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_7) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ได้ร้อยละ 42.70

5. สมการพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร มีดังนี้

5.1 สมการพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนดิบ ได้แก่

$$\hat{Y} = 4.894 - .406X_9 - .257X_{13} + .089X_{10} - .016X_7$$

5.2 สมการพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้แก่

$$Z = -.499X_9 - .403X_{13} + .158X_{10} - .115X_7$$

อภิปรายผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการศึกษาครั้งนี้ อภิปรายผลได้ดังนี้

1. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 1 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : ชาย (X_1) ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

เพศ : ชาย มีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนเพศชายมีปัญหาในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนชายซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นมักจะมีความขยัน ความตั้งใจ เอาใจใส่ต่อการเรียนน้อย โดยส่วนใหญ่จะให้ความสนใจในกิจกรรมที่ต้องใช้กำลัง เช่น การเล่นกีฬาต่าง ๆ การทำกิจกรรมโลดโผนกับเพื่อน เป็นต้น ในขณะที่ครูกำลังสอน นักเรียนชายจะให้ความสนใจเรื่องที่ครูสอนน้อย ทำให้เรียนไม่ทัน ไม่เข้าใจในเรื่องที่ครูสอน เมื่อได้รับมอบหมายงานจากครูผู้สอน นักเรียนชายก็มักจะไม่ให้ความสนใจ ตั้งใจทำงานชิ้นนั้นน้อย ทำให้นักเรียนชายมีปัญหาในการเรียนมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรรณิการ์

พินศิริกุล (2521 : 57 – 58) ที่ได้สำรวจปัญหาการเรียน สังคมและส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียนสารพัดช่างในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชายมีปัญหาการเรียนมากกว่านักเรียนหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิรัชาม์ กุลเพิ่มทวีรัชต์ (2547 : 78) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดราชโอรส เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า เพศชายมีความสัมพันธ์ทางลบกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่า นักเรียนชายมีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนภาษาอังกฤษน้อย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า เพศชายมีความสัมพันธ์ทางบวกกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

2. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มี 2 ปัจจัย ได้แก่ เพศ : หญิง (X_2) และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน (X_6) และปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย ได้แก่ นิสัยทางการเรียน (X_9) การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง (X_{10}) สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู (X_{12}) และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

2.1 เพศ : หญิง มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนหญิงมีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะ นักเรียนหญิงมีความตั้งใจ สนใจ และเอาใจใส่ต่อการเรียนมาก เพราะวัยรุ่นหญิงจะมีวุฒิภาวะด้านสังคมมากกว่าวัยรุ่นชาย ในขณะที่ครูกำลังสอนนักเรียนหญิงจะให้ความสนใจตั้งใจฟังเรื่องที่ครูสอน เมื่อได้รับมอบหมายงานต่าง ๆ จากครู นักเรียนหญิงจะตั้งใจทำงานชิ้นนั้นมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาภักดี เกตุเรน (2547 : 108) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดช้างให้ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี ผลการวิจัยพบว่า เพศหญิงมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาของนักเรียนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่า นักเรียนหญิงมีแรงจูงใจในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนามาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สดใส นิยมจันทร์ (2541 : 85) ที่ได้ศึกษาเรื่องการศึกษาปัญหาด้านการเรียนส่วนตัวและสังคม และวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนหญิงกับนักเรียนชาย ประสบปัญหาด้านการเรียนส่วนตัวและสังคมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า เพศหญิงมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แสดงว่านักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีปัญหาในการเรียน

น้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงเป็นนักเรียนที่ตั้งใจเรียน และเอาใจใส่ในการเรียน มีความกระตือรือร้น ขยันอ่านหนังสือและทบทวนบทเรียน ส่งงานที่ได้รับมอบหมายตรงตามเวลาที่กำหนด พยายามปรับปรุงแก้ไขการทำงานให้ดีขึ้น ปรึกษาครูเมื่อมีปัญหาหรือไม่เข้าใจบทเรียน และศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ จึงทำให้มีปัญหาในการเรียนน้อย ดังที่ ลินด์เกรน (Lindgren. 1969 : 48-51) กล่าวว่า เหตุผลที่นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนนั้นขึ้นอยู่กับวิธีปฏิบัติตนทางการเรียนร้อยละ 33 ความสนใจในการเรียนร้อยละ 25 เซาว์นปัญญา ร้อยละ 15 นอกนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบอื่น ๆ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วันชัย ดนัยตโมนุท (2536 : 82-84) ที่ได้ศึกษาคณะลักษณะที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในจังหวัดปทุมธานี ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์และความขยันหมั่นเพียร นอกจากนี้ ยังศึกษาพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง มีความมานะพยายามในการศึกษาเล่าเรียนให้บรรลุผลไปได้ด้วยดีและมีความเพียรพยายาม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

2.3 นิสัยทางการเรียน มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดีมีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี มีความตั้งใจ เอาใจใส่ต่อการเรียน วางแผนการจัดระบบการเรียนของตนเอง รู้จักแบ่งเวลา ไม่ผัดผ่อน รู้จักแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับการเรียนอยู่เสมอ สามารถปรับเปลี่ยนตนเองตลอดเวลา ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัจฉรา วงศ์โสธร และคนอื่น ๆ (2525 : 95-98) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนรู้และความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เริ่มเรียน โดยศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ ความถนัดทางการเรียน ทศนคติ แรงจูงใจ และนิสัยในการเรียน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนที่เริ่มเรียนภาษาอังกฤษจากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 97 คน ผลการวิจัยพบว่า ทศนคติ แรงจูงใจ นิสัยในการเรียน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษตามความสามารถของแต่ละคน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า นิสัยทางการเรียนมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

2.4 การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนจากผู้ปกครองมากมีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองที่ให้การสนับสนุนด้านการเรียนแก่นักเรียนทั้งทางด้านวัตถุ และทางด้านวาจาอย่างมากนั้น ทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียน มีกำลังใจและมีความตั้งใจในการเรียน จึงทำให้นักเรียนสามารถเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่ โดยไม่มีข้อจำกัดทางด้านวัตถุ รวมทั้งการดูแลเอาใจใส่จากผู้ปกครองที่คอยแนะนำให้คำปรึกษาทางด้านการเรียน ช่วยชี้แนะวางแผนการเรียน เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นฤมล พิกุลณี (2531 : 49) ที่ได้ทำการศึกษาองค์ประกอบด้านสภาพส่วนตัว

ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และด้านเศรษฐกิจของสามเณรที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำแนกตามประเภทโรงเรียน : กรณีจังหวัดลำปาง ผลการวิจัยพบว่า การสนับสนุนการเรียนจากพระเถระภายในวัด มีผลต่อการเข้าเรียนของสามเณร เพราะทำให้เกิดความอบอุ่นและมีกำลังใจในการเรียน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สิริพร ดาวัน (2540 : 96) ที่ได้ศึกษาตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ปีการศึกษา 2539 โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี ผลการวิจัยพบว่า บรรยากาศในครอบครัวมีความสัมพันธ์กับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย กล่าวคือถ้านักเรียนอยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาให้การดูแลเอาใจใส่ พร้อมทั้งจะสนับสนุนด้านการเรียน นักเรียนจะเกิดความอบอุ่นใจและเห็นความสำคัญของการเรียน แต่ถ้านักเรียนอยู่ในครอบครัวที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองปล่อยปละละเลย ไม่สนใจ ทำให้นักเรียนรู้สึกท้อแท้ ขาดความมานะพยายามในการเรียน

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

2.5 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู มีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะ การที่นักเรียนกับครูมีสัมพันธภาพที่ดีต่อกัน โดยที่ นักเรียนปฏิบัติต่อครูได้แก่ มีความเคารพนับถือ เชื่อฟังครูผู้สอน ตั้งใจและสนใจกระทำในสิ่งที่ครูอบรมสั่งสอน และซักถามครูเมื่อมีข้อสงสัยทั้งในด้านการเรียนและด้านส่วนตัว และการที่ครูปฏิบัติต่อนักเรียน ได้แก่ ให้ความสนใจต่อนักเรียน ให้ความเป็นกันเอง และให้ความรักความเอาใจใส่ ให้คำปรึกษา และข้อชี้แนะแก่นักเรียนในด้านการเรียนและด้านส่วนตัว ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ และการปรับตัวของนักเรียน ลดความกดดัน ความตึงเครียดที่จะเกิดขึ้นในห้องเรียน ลดความเป็นอคติของครูที่มีต่อนักเรียน และครูให้ความสนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ ไม่เลือกที่รักมักที่ชัง สิ่งเหล่านี้จะมีส่วนช่วยให้ นักเรียนมีความตั้งใจ สนใจเรียน และไม่มีปัญหาในการเรียน หรือมีปัญหาในการเรียนน้อย และการสอนก็จะเป็นไปอย่างราบรื่น ดังที่ พรรณี (ชูทัย) เจนจิต (2532 : 361) กล่าวว่า การที่ครูมีความเมตตากรุณาเห็นอกเห็นใจนักเรียนสนใจนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ มีความยุติธรรม ตลอดจนมีความสัมพันธ์อันดีกับนักเรียน ทำให้นักเรียนรักที่จะเรียน และส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนด้วย และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พัชรินทร์ สมหมาย (2549 : 112) ที่ได้ศึกษาองค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับครู มีปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 น้อย

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครูมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

2.6 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน มีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงว่านักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน มีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติตนของนักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อน เพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน ก็ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีความสุข ความสามัคคี ให้ความช่วยเหลือเกื้อกูลกันตามความสามารถและโอกาส สามารถที่จะปรึกษาปัญหาต่าง ๆ กับเพื่อนได้ เป็นการเสริมสร้างมิตรภาพให้เกิดขึ้นในหมู่คณะ ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนไม่มีปัญหาในการเรียนหรือมีปัญหาในการเรียนน้อย ดังที่ แซสส์ (Sasse. 1975 : 115 – 117) กล่าวว่า สัมพันธภาพกับผู้อื่นมิได้เกิดขึ้นอย่างอัตโนมัติ แต่ขึ้นอยู่กับความสัมพันธ์ของบุคคล เนื่องจากการพัฒนาสัมพันธภาพประกอบด้วย การเริ่มสร้างสายสัมพันธ์ เมื่อบุคคลเริ่มจะเปิดเผย เล่าเรื่องราว ประสบการณ์ ทัศนคติของตนกับบุคคลอื่น เพื่อว่าจะได้รู้จัก เข้าใจตนเองและผู้อื่นมากยิ่งขึ้น เมื่อบุคคลได้เรียนรู้ซึ่งกันและกัน ต่างฝ่ายจะได้ทราบถึงความต้องการของแต่ละฝ่าย สำหรับการตอบสนอง การช่วยเหลือพึ่งพาอาศัยกันอย่างเหมาะสม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางลบกับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

3. ปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร มี 6 ปัจจัย ได้แก่ ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4 (X_3) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5 (X_4) ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 6 (X_5) ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_7) บุคลิกภาพ (X_8) และลักษณะทางกายภาพของการเรียน (X_{11}) ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

3.1 ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 4 ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียน แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บางคนมีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีพื้นฐานและประสบการณ์ในการเรียนมากขึ้น หรือได้ทำความเข้าใจในรายวิชาที่เรียนเป็นอย่างดี นอกจากนี้ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เรียนอยู่ในระดับที่สูงขึ้น นักเรียนจึงมีความตั้งใจ และมีความมุ่งมั่นในการเรียน เพราะเห็นว่าการเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายนั้น จะมีผลต่อการเรียนในระดับมหาวิทยาลัยต่อไป จึงทำให้นักเรียนมีปัญหาในการเรียนน้อย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 บางคนมีปัญหาในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนขาดการเตรียมความพร้อมในการเรียนในระดับสูงขึ้น มีประสบการณ์ในการเรียนน้อย ประกอบกับนักเรียนขาดความมั่นใจในตนเอง ไม่มีความถนัดในวิธีการเรียนหรือในรายวิชาที่ยากมากขึ้น และไม่เห็นถึงความสำคัญของการเรียนในระดับนี้ ทำให้ไม่มีความตั้งใจความใส่ใจในการเรียนอย่างเพียงพอ จึงส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาในการเรียนมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Nutt. 1972 : 650 – A) ที่ได้ศึกษาปัญหาของเด็กวัยรุ่น กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนระดับเกรด 7 – 12 จำนวน 607 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนประสบปัญหาเรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยดังนี้คือ ปัญหา

เกี่ยวกับหลักสูตร การปรับตัวให้เข้ากับงานของโรงเรียน ความสัมพันธ์ทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ปัญหาเกี่ยวกับกิจกรรมทางสังคมและสันตนาการ นอกจากนี้ยังพบว่า เพศและระดับชั้นมีอิทธิพลต่อลำดับความสำคัญของปัญหาของนักเรียนอีกด้วย

3.2 ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 5 ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียน แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนสามารถปรับตัวด้านการเรียนมาตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พอเรียนในระดับสูงขึ้นจึงสามารถที่จะเรียนรู้ระบบการเรียนการสอนได้มากขึ้น และนักเรียนยังมีการศึกษาหาความรู้อย่างสม่ำเสมอ ปฏิบัติตามคำแนะนำของครูผู้สอน เข้าเรียนอย่างสม่ำเสมอ นอกจากนี้การที่นักเรียนสามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ทำให้มีการช่วยเหลือกันในการเรียน จึงส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาในการเรียนน้อย

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 บางคนมีปัญหาในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนไม่สามารถที่จะทำความเข้าใจกับบทเรียนหรือรายวิชาที่เรียน หรือไม่สามารถที่จะทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ ประกอบกับนักเรียนไม่สนใจศึกษาหาความรู้ ไม่ให้ความร่วมมือในการเรียนการสอน ขาดความอดทนต่ออุปสรรคในการเรียน ไม่สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนนักเรียนด้วยกัน ทำให้นักเรียนมีปัญหาในการเรียนมาก

3.3 ระดับชั้น : มัธยมศึกษาปีที่ 6 ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียน แสดงว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 บางคนมีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะนักเรียนมีความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง และมีความทะเยอทะยานด้านการเรียนสูง มีจุดมุ่งหมายในการเรียน สามารถที่จะเผชิญหน้ากับปัญหาต่าง ๆ ประกอบกับสามารถที่จะทำความเข้าใจบทเรียนได้ดี เพราะมีประสบการณ์ในการเรียนมากขึ้น ทำให้นักเรียนมีปัญหาในการเรียนน้อย ดังที่ สุชาติ สุธรรมาภักษ์ (2531 : 186 – 187) กล่าวว่า แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์เป็นความต้องการสัมฤทธิ์ผล หรือเป็นความมุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จ โดยพยายามฟันฝ่าอุปสรรคในการทำสิ่งใดสิ่งหนึ่ง เอาชนะคนอื่นหรือความต้องการที่จะเพิ่มศักดิ์ศรีของตนเอง ซึ่งความต้องการเหล่านี้เป็นแรงจูงใจให้เกิดการกระทำและนำมาซึ่งสัมฤทธิ์ผล และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บุญชม ศรีสะอาด (สิริพร ดาววัน. 2540 : 94 ; อ้างอิงจาก บุญชม ศรีสะอาด. 2524) ที่ได้ศึกษารูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีความตั้งใจเรียนและความขยันหมั่นเพียรในการเรียนแตกต่างกัน มีสาเหตุประการหนึ่งมาจากแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์แตกต่างกัน

นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 บางคนมีปัญหาในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะนักเรียนขาดความกระตือรือร้นที่จะพัฒนาตนเอง ไม่มีจุดมุ่งหมายในการเรียน ไม่สามารถค้นพบความถนัด ความสนใจ และความสามารถของตนเอง รู้สึกอ่อนล้าจากการเรียนที่มากขึ้นและมีเนื้อหาที่ยุกยาก ซ้ำซ้อนมากขึ้น และมีความเครียดจากการเตรียมตัวสอบหรือการเตรียมตัวเพื่อเรียนในระดับอุดมศึกษาต่อไป ทำให้นักเรียนมีปัญหาในการเรียนมาก

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ระดับชั้นที่เรียนไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียนของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

3.4 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียน แสดงว่า นักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีหรือมีรายได้ต่อเดือนสูง มีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดีหรือมีรายได้ต่อเดือนสูง สามารถจัดซื้อสื่อการเรียนที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนของนักเรียน นอกจากนี้ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี ไม่ต้องดิ้นรนขวนขวายทำงานมากเพื่อหารายได้มาใช้ภายในครอบครัว จึงทำให้มีเวลาให้ความสนใจเอาใจใส่ดูแลการเรียนของนักเรียน มีเวลาคอยให้คำปรึกษา ชี้แนะในเรื่องการเรียน ทำให้นักเรียนมีกำลังใจ มีความตั้งใจและสนใจในการเรียน เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก ทำให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อนและสามารถเรียนได้ดีและประสบความสำเร็จทางด้านการเรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เวิร์ธINGTON (สุมัลลิกา อุดาการ. 2537 : 8 ; อ้างอิงจาก Wortington. 1971) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับคุณลักษณะของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสัมพันธ์กับฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ได้แก่ รายได้ของครอบครัว โดยแบ่งฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับปานกลางและระดับสูง ให้การส่งเสริมการเรียนของเด็กในความปกครองสูงกว่าผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมระดับต่ำ

นักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีปัญหาในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถซื้อสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนแก่นักเรียนได้ทุกอย่างตามที่นักเรียนร้องขอ โดยที่บางครั้งไม่ได้คิดถึงความเหมาะสมหรือความจำเป็นในการใช้สอย ทำให้นักเรียนไม่เห็นคุณค่าของสิ่งของที่ได้มา ไม่สามารถใช้สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนเหล่านั้นได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี มักจะเลี้ยงลูกด้วยการตามใจ คอยปกป้องเกินความจำเป็น เมื่อลูกทำผิด ก็ไม่ว่ากล่าวตักเตือนหรือคอยชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง ทำให้เด็กไม่เกิดการเรียนรู้สิ่งที่ถูกต้องเหมาะสม ไม่สนใจไม่เอาใจใส่ต่อการเรียน จนต้องประสบกับปัญหาในการเรียน

นักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี มีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี จำเป็นต้องดิ้นรนทำงานหนักเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายภายในครอบครัว จึงมักเห็นความสำคัญของการศึกษา มองว่าการศึกษาลูกจะเป็นสิ่งที่จะช่วยให้ประสบความสำเร็จในการทำงานในอนาคต ซึ่งจะทำให้สถานะทางครอบครัวดีขึ้น ดังนั้นจึงพยายามให้การสนับสนุนด้านการเรียนแก่บุตรหลานอย่างเต็มที่ นอกจากนี้ก็มักจะดูแลเอาใจใส่การเรียนของบุตรหลานสม่ำเสมอ คอยถามไถ่ ชี้แนะให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียน ช่วยแก้ปัญหาให้เมื่อเกิดปัญหา ทำให้นักเรียนมีความรู้สึกที่ผู้ปกครองให้ความสำคัญกับการเรียนของตน จึงต้องพยายามตั้งใจเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองภาคภูมิใจและเพื่อความสำเร็จในการเรียนของตนเอง เป็นผลให้มีปัญหาในการเรียนน้อย

นักเรียนบางคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี มีปัญหาในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจไม่ดี จำเป็นต้องขวนขวายทำงานมากขึ้นเพื่อหารายได้มาใช้จ่ายภายในครอบครัว โดยเฉพาะในภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันที่ค่าครองชีพสูงขึ้นและมีความ

เปลี่ยนแปลงตลอดเวลาตามความไม่แน่นอนของสังคม ทำให้ผู้ปกครองต้องดิ้นรนทำงานหนัก เป็นเหตุให้มีเวลาน้อยที่จะให้ความสนใจ เอาใจใส่การเรียนของนักเรียน ไม่มีเวลาที่จะคอยให้คำปรึกษาชี้แนะในด้านการเรียน เมื่อนักเรียนมีปัญหาที่ไม่สามารถที่จะแก้ปัญหาได้เต็มที่ และเนื่องจากมีรายได้เพื่อใช้จ่ายภายในครอบครัวน้อย ทำให้ไม่สามารถซื้ออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อต่อการเรียนของนักเรียน ทำให้นักเรียนไม่มีกำลังใจ ขาดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ในการเรียน ขาดความมั่นใจในตนเอง เป็นเหตุให้ไม่สามารถเรียนได้ดีตามที่ควรจะเป็น จนเกิดปัญหาในการเรียน หรือมีแนวโน้มที่เด็กจะมีพฤติกรรมที่เป็นปัญหา ทั้งปัญหาด้านการเรียนและปัญหาต่อสังคม ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ เพอร์รี่ และคนอื่น ๆ (ธีระพร อูวรรณโณ. 2529 : 262 ; อ้างอิงจาก Perry and others. 1975) ที่ได้สรุปผลการวิจัยเกี่ยวกับตัวแปรฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่มีต่อพฤติกรรมควบคุมตนเองของเด็กวัยรุ่นว่า เด็กซึ่งมีสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมต่ำมักคุ้นเคยและได้เห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนจากกฎเกณฑ์ของสังคมในชีวิตประจำวันเสมอ จึงมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมเบี่ยงเบนตามแบบอย่าง และมักจะพบว่า เด็กที่อยู่ในแหล่งเสื่อมโทรม หรือชุมชนแออัดมักเป็นเด็กที่ขาดการควบคุมตนเอง และมีแนวโน้มที่จะเป็นเด็กเกเรและมีปัญหาต่อสังคม

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

3.5 บุคลิกภาพ ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียน แสดงว่า นักเรียนบางคนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีลักษณะ คือ ความมานะพยายามในการทำงาน ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ เพื่อประสบความสำเร็จ ชอบทำงานด้วยความรวดเร็ว ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ไคลเวอร์ และไวต์เนอร์ (สุกัญญา แยมยิม. 2541 : 26; อ้างอิงจาก Kleiwer & Weidner. 1987) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่องลักษณะบุคลิกภาพแบบ เอ และความปรารถนาความสำเร็จ โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็นเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ และแบบ บี ผลการวิจัยพบว่า เด็กทั้ง 2 กลุ่ม ตั้งเป้าความสำเร็จแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ทางด้านพฤติกรรมพบว่า เด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มักจะทำงานสำเร็จมากกว่า และมีความเพียรพยายามเพื่อให้ประสบผลสำเร็จมากกว่าเด็กที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

นักเรียนบางคนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีปัญหาในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ มีลักษณะชอบแข่งขัน เอาชนะ มีความมุ่งมั่นอย่างมากในการที่จะกระทำสิ่งต่าง ๆ พยายามแก่งแย่งเพื่อความสำเร็จ ซึ่งสิ่งเหล่านี้ ทำให้นักเรียนต้องประสบกับปัญหาในการเรียน เพราะรายวิชาที่เรียนหรือกิจกรรมที่ทำบางอย่างมีความยากบางอย่างมีความง่าย บางเรื่องต้องใช้ความมุ่งมั่นและความพยายามสูง รวมทั้งต้องแข่งขันกับคนอื่น แต่บางเรื่องก็ต้องใช้ความอดทน การรอคอย เพื่อปรับตัวให้เหมาะกับสิ่งที่ทำ แต่นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ ไม่สามารถปรับเปลี่ยนตนเองตามได้ ขาดความยืดหยุ่น เนื่องจากนักเรียนที่มีลักษณะดังกล่าวจะเป็นคนที่เชื่อมั่นในตนเอง ทำเพื่อความสำเร็จของตนเอง และมีความเครียดสูง จนส่งผลกระทบต่อการศึกษาไม่สามารถเรียนได้ตามศักยภาพของตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ บลูเมนทอล (ชมพูนุท พงษ์ศิริ. 2535 : 28 ; อ้างอิงจาก Blumenthal. 1978) ที่ได้ศึกษาความเครียดของนักเรียนชายและ

นักเรียนหญิงที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ เอ จะมีความเครียดสูงกว่านักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี

นักเรียนบางคนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี เป็นคนที่มีจิตใจเยือกเย็น สามารถอดทนรอคอยได้ เมื่อประสบปัญหาต่าง ๆ นักเรียนที่มีลักษณะเช่นนี้สามารถยอมรับ และพยายามแก้ไขปัญหานั้นได้ สามารถเปลี่ยนแปลงตนเองได้ตามสถานการณ์ และมักจะยอมรับฟังความคิดเห็นของครูหรือคนอื่นได้ง่าย จึงสามารถแก้ปัญหาได้เร็ว ทำให้มีปัญหาในการเรียนน้อย

นักเรียนบางคนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี มีปัญหาในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะ นักเรียนที่มีบุคลิกภาพแบบ บี นอกจากจะเป็นคนที่มีจิตใจเยือกเย็น สามารถอดทนรอคอยได้แล้ว ยังมีลักษณะอีกด้านหนึ่งคือ เป็นคนเฉื่อยชา ชอบทำงานเรื่อย ๆ โดยไม่ได้หวังผลสำเร็จในการทำงาน รวมทั้งไม่ชอบฝ่าฟันอุปสรรคต่าง ๆ ดังนั้น นักเรียนเหล่านี้เมื่อเจอปัญหาหรือสถานการณ์ที่จะต้องใช้ความพยายาม ความมุ่งมั่นอย่างสูง หรือเป็นสถานการณ์ที่ต้องแข่งขันกับคนอื่น ๆ ก็ไม่สามารถจะแก้ปัญหาหรือปรับตัวตามสถานการณ์เหล่านั้น หรือไม่สามารถจะแข่งขันหรือทำงานกับคนอื่นได้ ส่งผลให้มีปัญหาในการเรียนมาก

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า บุคลิกภาพไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

3.6 ลักษณะทางกายภาพของการเรียน ไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียน แสดงว่า นักเรียนบางคนที่ได้รับลักษณะทางกายภาพของการเรียนดี มีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะลักษณะทางกายภาพของการเรียน ประกอบด้วย สถานที่เรียน ได้แก่ สภาพห้องเรียน มีขนาดห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน มีความสะอาด มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีอากาศถ่ายเทดี มีแสงสว่างเพียงพอ ปราศจากเสียงและกลิ่นรบกวน และมีสื่อและอุปกรณ์การเรียน ได้แก่ มีความพร้อมของสื่อและอุปกรณ์การเรียน มีความทันสมัยและมีคุณภาพเหมาะแก่การใช้งาน ทำให้นักเรียนมีความพร้อมในการเรียน และสนุกกับการเรียน จึงมีปัญหาน้อยในการเรียนน้อย ดังที่ สุพิชญา ธีระกุล และคนอื่น ๆ (2524 : 182 – 187) ได้กล่าวถึงลักษณะทางกายภาพด้านการเรียน เช่น สื่อ อุปกรณ์การเรียน ห้องปฏิบัติการการเรียน และปัจจัยอื่นๆ ที่ดีมีความพร้อม จะเป็นตัวแปรที่สำคัญที่ทำให้การจัดการเรียนการสอนเป็นไปได้อย่างดีและมีประสิทธิภาพ ดังนั้นการที่โรงเรียนมีลักษณะทางกายภาพที่ดี จึงส่งผลให้นักเรียนมีปัญหาน้อยในการเรียนน้อย ซึ่งจะส่งผลต่อการจัดการศึกษาในภาพรวมของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นด้วย

นักเรียนบางคนที่ได้รับลักษณะทางกายภาพของการเรียนดี มีปัญหาในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะการที่นักเรียนได้รับลักษณะทางกายภาพดี ได้แก่ อยู่ในห้องเรียนที่ดี มีความสะอาด ระเบียบเรียบร้อย มีแสงสว่างเพียงพอ ปราศจากเสียงและกลิ่นรบกวน ความสะอาดสบายเหล่านี้อาจทำให้นักเรียนมีความรู้สึกสบายเกินไปจนไม่สนใจ ไม่ใส่ใจที่จะเรียนรู้ และการที่โรงเรียนมีสื่อและอุปกรณ์การเรียนที่ดี มีความทันสมัย แต่นักเรียนอาจจะไม่มีความพร้อม ขาดทักษะในการใช้สื่อและอุปกรณ์เหล่านั้น ทำให้ใช้ประโยชน์ได้ไม่เต็มที่ เกิดความรู้สึกว่าตนเองไม่สามารถเรียนได้ดี เพราะ

ขาดทักษะหรือความสามารถในการใช้สื่อและอุปกรณ์การเรียนที่ทันสมัย จนทำให้ต้องประสบกับ
ปัญหาในการเรียนมาก

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า ลักษณะทางกายภาพไม่มีความสัมพันธ์กับปัญหาในการเรียนของ
นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

4. ปัจจัยที่มีส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขต
ภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 มี 4 ปัจจัย โดยเรียงลำดับ
จากปัจจัยที่ส่งผลมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลน้อยที่สุด ได้แก่ นิสัยทางการเรียน (X_9) สัมพันธภาพ
ระหว่างนักเรียนกับเพื่อน (X_{13}) การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง (X_{10}) และฐานะทาง
เศรษฐกิจของผู้ปกครอง (X_7) ซึ่งปัจจัยทั้ง 4 ปัจจัยนี้ สามารถร่วมกันอธิบายความแปรปรวนของ
ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร
ได้ร้อยละ 42.70 ซึ่งอภิปรายผลได้ดังนี้

4.1 นิสัยทางการเรียน ส่งผลทางลบต่อปัญหาในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 เป็นอันดับที่ 1 แสดงว่า นักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดีมีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้
เพราะนักเรียนที่มีนิสัยทางการเรียนดี เป็นนักเรียนที่มีความตั้งใจ เอาใจใส่ต่อการเรียน วาง
แผนการจัดระบบการเรียนของตนเอง รู้จักแบ่งเวลา ไม่ผัดผ่อน รู้จักแสวงหาข้อมูลเกี่ยวกับการ
เรียนอยู่เสมอ สามารถปรับเปลี่ยนตนเองอยู่เสมอ ดังที่ ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2538 : 1) กล่าว
ว่า นิสัยในการเรียน หมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกอย่างสม่ำเสมอ แสดงถึงความพึงพอใจ
และมุ่งมั่นที่จะศึกษาหาความรู้ให้บรรลุผลสำเร็จ ซึ่งพฤติกรรมดังกล่าวประกอบด้วย ความตั้งใจและ
เอาใจใส่ในการเรียน การวางแผนและจัดระบบการเรียน มีความมุ่งมั่นที่จะแสวงหาความรู้และ
พัฒนาการเรียนให้ดีขึ้นเรื่อย ๆ โดยไม่ย่อท้อต่ออุปสรรค มีความคิดริเริ่ม ขยัน อดทน รับผิดชอบ
พึ่งตนเอง และมีความภาคภูมิใจในผลการเรียนของตน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อัจฉรา
วงศ์โสธร และคนอื่น ๆ (2525: 95-98) ที่ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีการเรียนรู้และ
ความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษของผู้เริ่มเรียน โดยศึกษาองค์ประกอบต่าง ๆ ได้แก่ ความ
ถนัดทางการเรียน ทักษะคติ แรงจูงใจ และนิสัยในการเรียนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้เป็นนักเรียนที่เริ่มเรียน
ภาษาอังกฤษจากโรงเรียนสามเสนวิทยาลัย จำนวน 97 คน ผลการวิจัยพบว่า ทักษะคติ แรงจูงใจ
นิสัยในการเรียน มีความสัมพันธ์กับความสำเร็จในการเรียนภาษาอังกฤษตามความสามารถของแต่ละ
คน

ดังนั้น นิสัยทางการเรียนจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางลบต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียน
ช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

4.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ส่งผลทางลบต่อปัญหาในการเรียน อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่ 2 แสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อน ทำ
ให้นักเรียนมีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะการปฏิบัติตนกับเพื่อนนับได้ว่าเป็นสิ่งสำคัญเป็น
อย่างมาก เนื่องจากการปฏิบัติตนกับเพื่อนได้ถูกต้องเหมาะสมจะทำให้เกิดมีสัมพันธภาพที่ดี ดำเนิน
ชีวิตอย่างมีความสุข ดังนั้นการปฏิบัติตนของนักเรียนและเพื่อนที่มีต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน

เพื่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ได้แก่ การช่วยเหลือให้คำปรึกษาแก่กันและกันด้านการเรียน การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันทางการเรียน เคารพความคิดเห็นของกันและกัน ความห่วงใยใกล้ชิดสนิทสนมซึ่งกันและกัน การทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกันในกลุ่มเพื่อนเพื่อให้เกิดความสำเร็จด้านการเรียน ย่อมส่งผลให้นักเรียนมีความสุขกับการเรียน และประสบความสำเร็จในการเรียน ดังที่ คองเกอร์ (Conger and other. 1984 : 238) กล่าวว่า ประสบการณ์ด้านกลุ่มเพื่อนนับเป็นประสบการณ์หนึ่งที่มีความสำคัญ คือ เชื่อมโยงประสบการณ์ในครอบครัวกับการทำงานในโลกกว้าง ช่วยให้นักเรียนผ่านพ้นอุปสรรค และให้นักเรียนมีอิสระจากครอบครัว บางสถานการณ์เพื่อนช่วยเกื้อหนุนในการศึกษา สามารถเป็นกำลังใจในเรื่องทั่ว ๆ ไป และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิรัชาม์ กุลเพิ่มทวีรัชต์ (2547 : 78) ที่ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของ นักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดราชโอรส เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งแสดงว่า นักเรียนที่มีสัมพันธภาพระหว่างเพื่อนที่ดี มีแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษมาก

ดังนั้น สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อนจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางลบต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

4.3 การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ส่งผลต่อปัญหาในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่ 3 แสดงว่า นักเรียนที่ได้รับการสนับสนุนด้านการเรียนจากผู้ปกครองมาก ทำให้นักเรียนมีปัญหาในการเรียนมาก ทั้งนี้เพราะ การให้การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองโดยการจัดซื้อจัดหาอุปกรณ์การเรียนให้แก่ นักเรียน หรือให้ทุนทรัพย์เพื่อใช้จ่ายเป็นค่าอุปกรณ์การเรียน หรือเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ที่จะเอื้อประโยชน์ต่อการเรียน แต่หากนักเรียนไม่ได้เห็นความสำคัญของการสนับสนุนดังกล่าว นำทุนทรัพย์นั้นไปใช้จ่ายในทางที่ไม่เหมาะสม ไม่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนของตน ก็จะทำให้เกิดปัญหาในการเรียนตามมา การสนับสนุนด้านทุนทรัพย์นั้นก็กลับจะเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดปัญหามากกว่าที่จะเป็นการสนับสนุน นอกจากนี้ การที่ผู้ปกครองให้การสนับสนุนด้านเวลา โดยการชี้แนะให้คำปรึกษา แนะนำการเรียนแก่นักเรียน เมื่อ นักเรียนมีปัญหาทั้งด้านการเรียนและด้านส่วนตัว คอยให้ความช่วยเหลือมากเกินไป สิ่งเหล่านี้อาจจะทำให้นักเรียนรู้สึกว่าเป็นการบังคับเคี่ยวเข็ญมากเกินไป หรือเกิดความรู้สึกไม่มั่นใจไม่แน่ใจที่จะทำสิ่งต่าง ๆ คิดว่าผู้ปกครองไม่ให้ความเป็นอิสระแก่ตนในการตัดสินใจทำสิ่งต่าง ๆ เนื่องจากคิดว่าตนเองโตแล้ว สามารถที่จะทำอะไรด้วยตนเองได้ การสนับสนุนของผู้ปกครองนั้นก็กลับจะเป็นสาเหตุที่ผลักดันให้เกิดปัญหาในการเรียนตามมา ดังที่ นิเทศ เจริญภักธุภรณ์ (2543 : 32) กล่าวว่า ครอบครัวเป็นจุดเริ่มต้นของชีวิตเด็ก โดยมีพ่อแม่ ผู้ปกครองเป็นตัวจักรสำคัญที่มีอิทธิพลต่อตัวเด็กอย่างยิ่ง ทั้งในด้านบุคลิกภาพ ทัศนคติ ความเชื่อ ค่านิยม ตลอดจนความประพฤติ และรวมไปถึงความสำเร็จในชีวิตของเด็กก็ว่าได้ ถ้าจะพิจารณาถึงความสำเร็จในการศึกษาเล่าเรียนซึ่งพ่อแม่ ผู้ปกครองมีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ไม่น้อยโดยเฉพาะพ่อแม่ ผู้ปกครองที่มีความมุ่งหวังต่อการประสบความสำเร็จของบุตรหลานของตน เขาย่อมต้องการให้เด็ก

ได้รับการศึกษาในระดับสูงสุดเท่าที่จะทำได้ และประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี พ่อแม่ผู้ปกครองที่เข้าใจ จะให้ความสนใจในการศึกษาของเด็ก ให้คำแนะนำในการเรียนแก่เด็กเป็นอย่างดี สิ่งเหล่านี้จะเป็นแรงกระตุ้นให้เด็กสามารถทำการศึกษาล่าเรียนจนประสบผลสำเร็จได้เป็นอย่างดี ด้านนักเรียนที่มา จากต่างจังหวัด ต้องจากครอบครัวซึ่งมีพ่อแม่ผู้ปกครอง ย่อมต้องการการสนับสนุนการเรียนด้วยดี ทั้งทางด้านทุนทรัพย์ กำลังใจด้านการเรียน และให้ความร่วมมือด้านการเรียน จะทำให้ประสบผลสำเร็จในการเรียนได้ แต่ถ้าไม่ได้รับการสนับสนุนที่จริงจัง ย่อมมีผลในทางตรงกันข้าม คือไม่ประสบผลสำเร็จในด้านการเรียนได้

ดังนั้น การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครองจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

4.4 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง ส่งผลทางลบต่อปัญหาในการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นอันดับที่ 4 ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย แสดงว่า นักเรียนที่ผู้ปกครองมีฐานะทางเศรษฐกิจดี มีปัญหาในการเรียนน้อย ทั้งนี้เพราะ ผู้ปกครองที่มีฐานะทางเศรษฐกิจดี สามารถจัดซื้อสื่อหรืออุปกรณ์การเรียนที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีกำลังใจ เกิดแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ มีความมั่นใจในตนเอง กล้าแสดงออก ทำให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่มเพื่อน สามารถเรียนได้ดีและประสบความสำเร็จในการเรียน ดังที่ วัตสันและลินด์เกรน (Watson and Lindgren. 1973 : 326 – 327) กล่าวว่า พ่อแม่ในกลุ่มที่มีการศึกษาสูงหรือรายได้ดีโดยทั่วไป มักจะมีความรู้ความเข้าใจในการที่จะอบรมสั่งสอนบุตร มีการตระหนักถึงคุณค่าของการศึกษา และมีการตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมบุตรให้มีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พระมหาสุพจน์ วชิรสม (สมเพชร) (2547 : 87) ที่ศึกษาเรื่องปัจจัยที่ส่งผลต่อโมหจริตด้านการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกัณฑ์ทศพรวิทยาคุณ อำเภอบุณฑล จังหวัดศรีสะเกษ ผลการวิจัยพบว่า ฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว ส่งผลทางลบต่อโมหจริตด้านการเรียนของนักเรียน อย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .01

ดังนั้น ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลทางลบต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

ผลจากการวิจัยครั้งนี้ สามารถใช้เป็นแนวทางให้ผู้บริหาร ครูผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว และผู้ปกครองได้ทราบข้อมูลเพื่อพิจารณา สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบการวางแผนพัฒนา หรือหาวิธีการในการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการเรียนแก่นักเรียนในโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร โดยนำปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียน ได้แก่ นิสัยทางการเรียน สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง และฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง โดยเรียงลำดับจากปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนมากที่สุดไปหาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนน้อยที่สุด มาเป็นแนวทางดังกล่าว ดังนั้น ผลจากการ

วิจัยครั้งนี้ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหาร ครูผู้สอน อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์แนะแนว และผู้ปกครอง สามารถนำไปเป็นข้อมูลประกอบวางแผนพัฒนา หรือหาวิธีการในการป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาในการเรียนแก่นักเรียนในโรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ดังนี้

1.1 เนื่องจากปัจจัยนิสัยทางการเรียน สามารถพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ได้ดีที่สุด ดังนั้น ทั้งผู้ปกครอง ผู้บริหาร ครูผู้สอน ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน ควรมีการปลูกฝังนิสัยทางการเรียนที่ดีให้กับนักเรียน โดยการให้การอบรมหรือการฝึกปฏิบัติที่จะทำให้ให้นักเรียนรู้จักหน้าที่ของตนเอง เช่น รู้จักการวางแผนในการเรียนให้กับตนเอง การแบ่งเวลาในการเรียนได้อย่างเหมาะสม ตั้งใจเรียน ทำการบ้านหรืองานที่ครูมอบหมายทุกครั้งที่ได้รับมอบหมาย และการทบทวนบทเรียนอย่างสม่ำเสมอ เป็นต้น เพื่อให้นักเรียนมีนิสัยทางการเรียนที่ดี อันจะส่งผลให้นักเรียนประสบความสำเร็จในการเรียนและในการดำเนินชีวิตในอนาคต

1.2 สัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน สามารถพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ได้ดีเป็นอันดับที่สอง ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรมีการจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างกันทั้งในนักเรียนระดับชั้นเดียวกันและต่างระดับ เพื่อให้เกิดสัมพันธภาพที่ดีต่อกันทั้งในและนอกห้องเรียน ซึ่งจะทำให้เกิดความสนิทสนม ความเข้าใจ ช่วยเหลือพึ่งพาซึ่งกันและกัน ทั้งในด้านการเรียนและด้านส่วนตัว อันจะนำไปสู่การประสบความสำเร็จด้านการเรียนต่อไป

1.3 การสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง สามารถพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ได้ดีเป็นอันดับที่สาม ดังนั้น ผู้ปกครองและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน จึงควรให้การสนับสนุนด้านการเรียนแก่นักเรียนอย่างเพียงพอและเหมาะสม ทั้งในด้านการสนับสนุนด้านวัตถุ มีการจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนให้ได้อย่างเพียงพอ เหมาะสมและจำเป็นต่อการใช้งาน นอกจากนี้ควรให้ความสนใจ เอาใจใส่ต่อการเรียนของนักเรียนอย่างเต็มที่ คอยสอบถามถึงปัญหาที่นักเรียนประสบจากการเรียน คอยให้คำปรึกษา ชี้แนะ เมื่อนักเรียนประสบปัญหา และแสดงความยินดีเมื่อนักเรียนประสบความสำเร็จหรือสามารถเรียนได้ดี ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะทำให้ให้นักเรียนเกิดกำลังใจ มีแรงจูงใจที่จะศึกษาเล่าเรียนอย่างเต็มความสามารถ

1.4 ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง สามารถพยากรณ์ปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร ได้เป็นอันดับที่สี่ ซึ่งเป็นอันดับสุดท้าย ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน และครู ควรปรึกษาหารือทำความเข้าใจกับผู้ปกครองของนักเรียนอย่างทั่วถึง ควรทำความเข้าใจร่วมกันในการให้การสนับสนุน ให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนด้านค่าใช้จ่ายอย่างเหมาะสมพอเพียงและจำเป็นกับการเรียนและการดำเนินชีวิตของนักเรียน นอกจากนี้ควรมีการจัดกิจกรรมที่จะทำให้เกิดการเรียนรู้ด้านการใช้ทรัพยากรเพื่อการเรียนรู้ให้ได้ประสิทธิภาพสูงสุด อันจะทำให้ให้นักเรียนรู้จักใช้จ่ายให้พอเพียงและจำเป็นกับชีวิตการเรียนและจะส่งผลที่ดีต่อนักเรียนในอนาคต

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนและนิสิตนักศึกษาในระดับอื่น ๆ เช่น นักเรียนช่วงชั้นที่ 3 นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ และนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

2.2 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบปัญหาในการเรียนของนักเรียน โดยจำแนกตามข้อมูลส่วนตัวของนักเรียน และปัจจัยในส่วนอื่น ๆ เช่น แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ทักษะคิดต่อการเรียนการสอน ความสนใจและความถนัดของนักเรียน เป็นต้น และศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการจัดการเรียนการสอน

2.3 ควรมีการพัฒนาปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียน ได้แก่ นิสัยทางการเรียน และสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน โดยนำไปทำการทดลองเพื่อพัฒนาปัจจัยดังกล่าว ซึ่งจะช่วยแก้ปัญหาในการเรียน โดยใช้เทคนิคทางจิตวิทยา เช่น การปรับพฤติกรรม และกลุ่มสัมพันธ์ เป็นต้น

2.4 ควรมีการศึกษาทดลองเทคนิคทางจิตวิทยาต่าง ๆ เช่น ทักษะคิดต่อการเรียน แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียน ลักษณะมุ่งอนาคตของนักเรียน เป็นต้น กับนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 เพื่อสร้างนิสัยทางการเรียนที่ดีแก่นักเรียน ซึ่งจะเป็นการป้องกันปัญหาในการเรียนของนักเรียนที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กรรณิการ์ พินศิริกุล. (2521). การสำรวจปัญหาการเรียน สังคมและส่วนตัวของนักเรียนโรงเรียน
สารพัดช่าง ในกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กันยา สุวรรณแสง. (2532). จิตวิทยาทั่วไป. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บำรุงสาส์น.
_____. (2533). การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. กรุงเทพฯ : บำรุงสาส์น.
- กาญจนา คำสุวรรณ. (2524). จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ทวีการพิมพ์.
- กาญจน์กมล สุวิทยารัตน์. (2537). ผลของการฝึกพฤติกรรมการแสดงออกที่มีต่อการปฏิบัติตนต่อ
เพื่อนต่างเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนธรรมศาสตร์คลองหลวงวิทยาคม
อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- กุลวรรณ วิทยาวงศรุจิ. (2526). ความสัมพันธ์ระหว่างสัมพันธภาพในครอบครัวกับการปรับตัว.
ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2541). การสู่มาตรฐานการเรียนรู้ – สู่ทักษะ
ชีวิต : แนวคิดแนวทางในการพัฒนาเด็กให้เป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขและเป็นพลังในการ
สร้างสรรค์โลกให้งดงาม. กรุงเทพฯ : สำนักงานโครงการพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ.
- จักรินทร์ พริ้งทองฟู. (2546). ปัจจัยที่ส่งผลต่อปัญหาการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา หลัก
สูตรการศึกษานอกโรงเรียนสายสามัญ เขตคลองสาน กรุงเทพมหานคร 1 สังกัดกรมการ
ศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จินตนา ยูนิพันธ์. (2527). การเรียนการสอนทางพยาบาลศาสตร์. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- จิราภรณ์ ไชยรัตน์. (2539). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการปรับตัวทางอารมณ์ของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 5 เขตคลองเตย สังกัดกรุงเทพมหานคร. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะ
แนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.
- จิราภรณ์ สุทธิสานนท์. (2529). การรับรู้เกี่ยวกับยาเสพติดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 9. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการ
ศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- จิราภรณ์ หุ่นตระกูล. (2528). การทดลองใช้บทบาทสมมุติที่มีต่อการพัฒนาการปรับตัวด้านสัมพันธ
ภาพกับเพื่อนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดเสมียนนารี. ปรินญานิพนธ์ กศ.ม.

- (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ฉลอง ภิรมย์รัตน์. (2521). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : ประจักษ์การพิมพ์.
- ฉวีวรรณ สุขพันธ์โพธาราม. (2527). พัฒนาการวัยรุ่นและบทบาทของครู. กรุงเทพฯ : มิตรนรา
การพิมพ์.
- ชมนุช บุญสิทธิ์. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับสัมพันธภาพกับเพื่อนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนปลาย โรงเรียนกุหลาบวิทยาลัยราชประชาสมาธิวิทยาเขต กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม.
(จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ชมพูนุท พงษ์ศิริ. (2535). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในหอผู้ป่วย การปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย
ป่วยของนักศึกษาพยาบาลชาวไทย กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการ
ศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เชิดศักดิ์ โหมวาสินธุ์. (2520). การวัดทัศนคติและบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการ
ศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ณรงค์ เล็งประชา. (2538). มนุษย์กับสังคม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- ถนอมศรี อินทนนท์. (2530). การศึกษาสุขภาพจิตและพฤติกรรมกล้าแสดงออกของวัยรุ่นที่อยู่ในสิ่งแวดล้อม
แวดล้อมแตกต่างกัน. กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- ทศพร ประเสริฐสุข. (2541, กรกฎาคม - ธันวาคม). จิตวิทยาการสอน : การสอนทักษะ (Skill
Traning). การแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา. 1(1) : 11 – 22.
- ทิพาวดี เอมะวรรณนะ. (2529). เรียนให้เก่งในมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ : ปลาตะเพียน.
- ธรรมปฏิภก, พระ. (2536). พุทธวิธีแก้ปัญหาเพื่อศตวรรษที่ 21. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สหธรรมิก.
- ธีระพร อูวรรณโณ. (2529). จิตวิทยาสังคม. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นพพงษ์ บุญจิตราดุลย์. (2527). หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤมล พิกุลณี. (2531). การศึกษาองค์ประกอบสถานภาพส่วนตัว ด้านสังคม สิ่งแวดล้อม และด้าน
เศรษฐกิจของสามเณรที่มีความสัมพันธ์กับการเข้าศึกษาระดับมัธยมศึกษา จำแนกตาม
ประเภทโรงเรียน : กรณีศึกษาจังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. (การศึกษาผู้ใหญ่).
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ถ่ายเอกสาร.
- นลินี ธรรมอำนาจสุข. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความเครียดในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ศึกษาในโรงเรียนกีฬาสภามหาวิทยาลัยสุพรรณบุรี สังกัดกรมพลศึกษา จังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินญา
ณินพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- นิเทศ เจริญภักดิ์ทูลธรณ์. (2543). ศึกษาการปรับตัวของนักเรียนต่อสภาพการเรียนรู้วิชาชีพ ประเภท
ช่างอุตสาหกรรมระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) วิทยาลัยเทคนิคสังกัดกรมอาชีว
ศึกษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (อุตสาหกรรมศึกษา). กรุงเทพฯ :
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- นิลวรรณ ศิริอังกูล. (2535). สุขภาพจิตของนักเรียนในชุมชนแออัด เขตห้วยขวาง กรุงเทพมหานคร.
กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- บัวทอง สว่างโสภาคกุล. (2524). สุขภาพจิต. ภาควิชาจิตวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2524). รูปแบบของผลการเรียนในโรงเรียน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ด. (การวิจัย
และพัฒนาหลักสูตร). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
ถ่ายเอกสาร.
- บุตร ประดิษฐ์วิช. (2533). ชุมทองในบุคลิกภาพ. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง.
- ประดินันท์ อุปรนัย. (2523). "การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน" เอกสารการสอนชุดระบบการเรียนการ
สอน. กรุงเทพฯ : สารมวลชน จำกัด.
- ปัญญา สมบูรณ์ศิลป์. (2523). หลักการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนฉบับสมบูรณ์. กรุงเทพฯ :
อักษรเจริญทัศน์.
- เปรมสุรีย์ เชื้อมทอง. (2526). การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาสุขภาพจิตของวัยรุ่นในสถานสงเคราะห์
กับเด็กวัยรุ่นในโรงเรียน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิต
วิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. (2528). สุขภาพจิตเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : บัณฑิตการพิมพ์.
_____. (2538). เอกสารประกอบการสอนวิชาการทดสอบทางจิตวิทยา. กรุงเทพฯ :
ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ ประสานมิตร.
- พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา. (2525). ทฤษฎีและเทคนิคการให้คำปรึกษา. กรุงเทพฯ : พัทธ์อักษร.
พนัส หันนาคินทร์. (2524). แบบทดสอบพฤติกรรมเรื่องตัวเรา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- พรพิมล เจียมนาครินทร์. (2539). พัฒนาการวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : ต้นอ่อน แกรมมี.
- พรรณิ ชูทัย เจนจิต. (2522). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษา
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
_____. (2538). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ : บริษัทต้นอ่อน แกรมมี จำกัด.
- พระมหาภักดี เกตุเรน. (2547). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเรียนวิชาพระพุทธศาสนาของ
นักเรียนศูนย์ศึกษาพระพุทธศาสนาวันอาทิตย์วัดช่างไห อำเภอดอกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี.
ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พระมหาสุพจน์ วชิรสิโม (สมเพชร). (2547). ปัจจัยที่ส่งผลต่อমনโวจิตด้านการเรียนของนักเรียนช่วง

ชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนกัทรอมวิททยาคม อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ.
 ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
 ศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.

- พวงสร้อย วรกุล. (2522). การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานครและจังหวัดสงขลา. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พัชรินทร์ สมหมาย. (2549). องค์ประกอบที่มีอิทธิพลต่อปัญหาการเรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนราชวินิตบางแก้ว อำเภอบางพลี จังหวัดสมุทรปราการ. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- พาสนา ฝโลศลปี. (2535). การสำรวจปัญหาการปรับตัวในเด็กวัยรุ่น กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- ไพฑูริย์ สีนลารัตน์. (2524). การพัฒนาการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ไพศาล หวังพานิช. (2523). การวัดผลการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ปิญญู สาธร. (2531). ลอกทฤษฎีฝรั่งในวงการการศึกษา. กรุงเทพฯ : โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภุชงค์ เลาสหิรวงศ์. (2535). การเปรียบเทียบสภาพปัญหาในด้านการปรับตัวและแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ที่ศึกษาในระบบโรงเรียนและกึ่งระบบโรงเรียนเขตการศึกษา 11. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาพัฒนาการ). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มณูญ แป้นเจริญ. (2522). การศึกษาเปรียบเทียบปัญหาส่วนตัวและปัญหาทางการเรียนของนักศึกษาอาชีวศึกษา นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายและนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 5 จังหวัดสงขลา. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- มาลินี อยู่โพธิ์. (2525). การทดลองการใช้คำปรึกษาแบบกลุ่มต่อการพัฒนาการปรับตัวทางสังคมด้านสัมพันธ์ภาพกับเพื่อน. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- เมธี โพธิพัฒน์. (2523). ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ แรงจูงใจใฝ่สัมพันธ์และความซื่อสัตย์ของเด็กไทย. ปรินญาณีพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- ยรรยง ผิวอ่อน. (2535). ผลของการให้คำปรึกษาแบบไม่นำทางที่มีต่อการปรับตัวกับเพื่อนของนิสิต

- _____ (2543). *วิสัยทัศน์การศึกษา*. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- วิชัย วงษ์ใหญ่; และคนอื่น ๆ. (2528). *เอกสารตัวอย่างเรื่องการสร้างหน่วยการเรียนรู้ ตัวอย่างเรื่อง การสร้างบรรยากาศในห้องเรียน*. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย.
- วิเชียร เกตุสิงห์. (2538, กุมภาพันธ์ – มีนาคม). คำเฉลยการแปลความหมาย : เรื่องง่าย ๆ ที่บางครั้งก็พลาดได้. *ข่าวสารการวิจัยการศึกษา*. 18 (3) : 8 – 11.
- วิทยากร เชียงกุล. (2542). *รายงานสภาวะการศึกษาไทยปี 2541 : วิฤติและโอกาสในการปฏิรูปการศึกษาและสังคมไทย*. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- วิรัชาม์ กุลเพิ่มทวีรัตน์. (2547). *ปัจจัยที่ส่งผลต่อแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดราชโอรส เขตจอมทอง กรุงเทพมหานคร*. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- วิรัช วรรณรัตน์. (2529). *เอกสารประกอบการสอนวิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์*. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- ศรีธรรม ธนภูมิ. (2535). *พัฒนาการทางอารมณ์และบุคลิกภาพ*. กรุงเทพฯ : คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล.
- สดใส นิยมจันทร์. (2541). *การศึกษาปัญหาด้านการเรียน ส่วนตัวและสังคม และวิธีการเผชิญปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา กรุงเทพมหานคร*. ปรินญา นิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการแนะแนว). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมชาย ธีธัญกุล. (2526). *จิตวิทยาวัยรุ่น*. พิษณุโลก : โครงการตำรามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก.
- สมบัติ วิจารณ์สาริกุล. (2525). *สภาพแวดล้อมของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามทัศนคติของนัก*

- ศึกษา อาจารย์ และผู้บริหาร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การอุดมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมศักดิ์ ชินพันธ์. (2522). ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในชั้นเรียนกับความรับผิดชอบและมโนภาพแห่งตน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2524). “สาเหตุการออกจากมหาวิทยาลัยกลางคัน”. ใน การวิจัยเชิงบรรยาย. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เจริญผล.
- สิริชัย ประทีปฉาย. (2533). การพัฒนาบุคลิกภาพและการปรับตัว. จันทบุรี : วิทยาลัยรำไพพรรณี.
- สิริพร ดาวัน. (2540). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความขยันหมั่นเพียรในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนพิบูลวิทยาลัย จังหวัดลพบุรี. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สิริวรรณ ศรีพหล; ประภาพรรณ เอี่ยมสุภชาติ; และ สุมนทิพย์ บุญสมบัติ. (2526). การศึกษาสถานภาพทั่วไปของการจัดการศึกษาด้านสกลวรรณศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สุกัญญา แยมยิ้ม. (2541). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจเรียนของนักเรียนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยสารพัดช่างสีพระยา กรุงเทพมหานคร. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สุชา จันทร์เอม. (2528). จิตวิทยาวัยรุ่น. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต.
- สุชาดา สุธรรมรงค์. (2531). เอกสารประกอบการสอนวิชา จต 101 : จิตวิทยาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการแนะแนวและจิตวิทยาการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สุธาสินี ใจเย็น. (2545). ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักศึกษาในโรงเรียนที่เปิดสอนระบบการศึกษาทางไกลในเขตบางเขน. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (จิตวิทยาการศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- สำเนียง ศิลป์ประกอบ. (2540). การศึกษาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความรับผิดชอบในการเรียน และความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยบทเรียนสำเร็จรูป กับนักเรียนที่เรียนด้วยการสอนตามคู่มือ. ปรินญาณิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ถ่ายเอกสาร.
- อัจฉรา สุขารมณ และอรพินทร์ ชูชม. (2530). การศึกษาเปรียบเทียบนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำกว่าระดับความสามารถกับนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนปกติ. กรุงเทพฯ : สถาบันวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- อารี พันธุ์มณี. (2544). จิตวิทยาการเรียนการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : ดันอ้อ 1999.

- อุทุมพร ทองอุไร. (2522). *ความคิดเห็นของประชาชนต่อมหาวิทยาลัยเปิด*. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Ahmad Rcza Riahinejad and Albert B Hood. (1984, November). "The Development of Interpersonal Relationships in College". *Journal of College Student Personal*. 25 (6) : 498 – 502.
- Anderson, Mary J. (1970, March). "Effects of Classroom Social Climate on Individual Learning". *American Educational Research Journal*. 7 (3) : 135 – 152.
- Bounomo, C.L. (1990, August). "The Successful and Unsuccessful Foreign Language Student : The Affective Domain." *Dissertation Abstracts International*. 51 (2) : 437 – A.
- Bratcher, Donald Lee. (1976, February). "Counseling Program to Meet the Needs of Students at a Small Liberal Arts College". *Dissertation Abstracts International*. 37 (8) : 4855 – A.
- Cogan, Morris L. (1975, May). "Studies of Teacher Behavior." *The Journal of Experimental Education*. 12 (2) : 135 – 139.
- Conger, J.J. and Anne C. Peterson. (1984). *Adolescence and Youth*. 3rd ed. Edition. New York : Harper.
- Eysenck, H.J and R Meill. (1972). *Encyclopedia of Psychology*. Vol. 1. London : Scorch Press.
- Good, Thoman L. and Jere E. Brophy. (1973). *Looking in Classrooms*. New York : Harper & Row.
- Harvighurst, Robert J. (1963). *Conditions Predictive of Superior Children*. Studies in Adolescence. New York : The Mac Millan Company.
- Hessong, Robert F. and Thomas H. Weeks. (1987). *Introduction to Education*. New York : Macmillan.
- Horowitz, P. And Otto, D. (1973). *The Teaching Effectiveness of an Alternative Teaching Facility*. Alberta, Canada, University of Alberta.
- Hurd. Donal Eugene. (1971, May). "The Relationship of Effective Variables to College Achievement". *Dissertation Abstracts International*. 11 : 3795 – A.
- Jakobovits, Loen A. (1971). *Foreign Language Learning : A Psycholinguistic Analysis of the Issues*. 2nd ed. Rowley, Massachusettes : Newbury House Publishers.
- Jones, Harold E. (1970). *Personality Development in Children*. Austin : University of Texas.

- Kaplan, Louis. (1959). *Mental Health and Human Relations in Education*. New York : Harper and Brothers Publishers.
- Kleiber, Wendy and Gerdi. Weidner. (1987). *Type A Behavior and Aspiration : A Study of Parent's and Children's Goal Setting*. Developmental Psychology.
- Koivo, Anne Piblak. (1983, February). "The Relationship of Student Perceptions of Study Habits and Attitudes Based on Differences in Sex, Grade and Academic Achievement". *Dissertation Abstracts International*. 43 (5) : 2624 – A.
- Layman, Barbara Jean. (1975, May). "Perception of college Environment at Oklahoma State University by Incoming Freshman Student". *Dissertation Abstracts International*. 36 (11) : 7210 – A.
- Liu, His-Chiu. (1975, March). "Computer-Assisted Instruction in Teaching College Physics". *Dissertation Abstracts International*. 42 : 1411 – A, 1412 – A.
- Motley, Hester Chattin. (1970, January). "A Study of the Predictive Value of Certain Factor Relate to Test Performance, Academic Achievement, and Educational Aspiration." *Dissertation Abstracts International*. 30 (1) : 2507.
- Nenyod, Boonmee. (1975, August). "An Analysis of Problems Pecieved by Foreign Students Enrolled in the State of Texas". *Dissertation Abstracts International*. 36 (2) : 5090 – 5092 A.
- Nutt, Monna La Valle. (1972, August). "Analysis of Student and Teacher Recordings of Adolescent Problems." *Dissertation Abstracts International*. 33 : 650 – A.
- Onoda, Larry. (1975, June). " Personality Characteristics of High Achieving and Under Achieving Japanese American Scanseis". *Dissertation Abstracts International*. 35 (12) : 7726 – A.
- Starr, Bernard D. (1970). *The Psychology of School Adjustment*. New York : Random House.
- Strube and others. (1987, January). "Type A Behavior Pattern and Self Evaluation of Abilities : Empirical Tests of the Self Appraisal Model". *Journal of Personality and Social Psychology*. 52 (2) : 413 – 420.
- Schwartz, David D. et al. (1986, December). "Influence of personal and Universal on the Subsuquent Performance of Persons with Type A Type B Behavior Patterns". *Journal of Personallly and Psychology*. 5 (20) : 49 – 52.
- Watson, R.L. and Henry Clay Lindgren. (1973). *Psychology of the Child*. 3rd ed., New York : John Willing & Son.

Wright, Robert J. and Bean, Andrew G. (1974, January). "The Influence of Socio-economic Status on the Predictability of College Performance". *Journal of Educational Measurement*. 11 (5) : 277 – 283.

Yamane, Taro. (1970). *Statistic : An Introductory Analysis*. New York : Harper and Row.

Yee, Albert H. (1971). *Social Interaction in Educational Setting*. Englewood Cliffs : Prentice Hall.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
หนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถามในการวิจัย

เรื่อง บัณฑิตที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ
เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร

คำชี้แจงในการตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามมีทั้งหมด 8 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว ได้แก่ เพศ ระดับชั้น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ
ฐานะทางเศรษฐกิจของผู้ปกครอง

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียน

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

ตอนที่ 8 แบบสอบถามปัญหาในการเรียน

แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบัณฑิตที่ส่งผลต่อปัญหาในการเรียนของนักเรียนช่วง
ชั้นที่ 4 โรงเรียนวัดนวลนรดิศ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร นักเรียนสามารถแสดงความรู้สึก
หรือความคิดเห็นได้อย่างอิสระ คำตอบของนักเรียนไม่มีข้อใดถูกหรือผิด และไม่มีผลกระทบต่อ
การเรียนของนักเรียนแต่อย่างใด ในการตอบแบบสอบถามนี้ นักเรียนไม่ต้องลงชื่อของนักเรียนไว้
คำตอบทั้งหมดจะเก็บไว้เป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยให้ผู้อื่นทราบ

จึงขอให้นักเรียนตอบแบบสอบถามให้ตรงกับความรู้สึกและความคิดเห็นของนักเรียนให้มากที่สุด
โปรดตอบให้ครบทุกข้อ

ขอขอบใจที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามครั้งนี้

พระมหาเดชจำลอง พุฒหอม

พระนิสิตปริญาโท สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัว

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของนักเรียน เมื่อนักเรียนอ่านข้อความแล้ว โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน () และเติมข้อความลงในช่อง ให้ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ระดับชั้น

() มัธยมศึกษาปีที่ 4

() มัธยมศึกษาปีที่ 5

() มัธยมศึกษาปีที่ 6

3. คะแนนเฉลี่ยสะสม (G.P.A.)

4. ผู้ปกครองของนักเรียนมีรายได้รวม บาท/เดือน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามบุคลิกภาพ

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อความที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะ และความรู้สึกนึกคิดทั่วไปเกี่ยวกับตัวนักเรียน ขอให้นักเรียนพิจารณาข้อความนั้นแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	ข้าพเจ้าตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างดีที่สุด					
2	เมื่อพบปัญหา ข้าพเจ้าพยายามแก้ไขปัญหานั้นให้ได้					
3	ข้าพเจ้ารู้สึกโมโหถ้ามีคนต่อว่าการทำงาน					
4	เมื่อข้าพเจ้าทำสิ่งใด รีบพยายามทำให้เสร็จโดยเร็วที่สุด					
5	ข้าพเจ้าชอบทำงานไปเรื่อย ๆ โดยไม่ได้กำหนดเวลาที่จะทำให้เสร็จไว้อย่างแน่นอน					
6	เมื่อต้องทำงานหนัก ข้าพเจ้ามักรู้สึกท้อแท้ไม่อยากทำต่อไป					
7	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าต้องทำสิ่งต่าง ๆ ให้เสร็จทันตามเวลาที่กำหนด					
8	ข้าพเจ้ามีความกระตือรือร้นในการเรียนทุก ๆ วิชา					
9	ข้าพเจ้าไม่สนใจที่จะทำงานให้สำเร็จตามเป้าหมาย					
10	ข้าพเจ้ากำหนดเวลาในการทำงานไว้อย่างชัดเจน					
11	ข้าพเจ้าให้ความสำคัญกับงานทุกอย่างที่ทำ					

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
12	เมื่อได้รับมอบหมายงานมาก ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเป็น การทำทหายความสามารถที่ต้องทำให้สำเร็จ					
13	ข้าพเจ้ายับยั้งชั่งใจได้ทุกครั้งที่ถูกเพื่อนต่อว่า					

ตอนที่ 3 แบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	การวางแผนในการเรียน ข้าพเจ้าวางแผนทำงานที่ครูมอบหมายอย่างเป็นขั้นตอน					
2	เมื่อข้าพเจ้าไม่สามารถทำตามแผนที่วางไว้ ข้าพเจ้าก็ยกเลิกแผนนั้น					
3	ข้าพเจ้าไม่เคยเตรียมตัวก่อนสอบ					
4	ข้าพเจ้าสามารถทำตามแผนการเรียนที่วางไว้เสมอ					
5	ข้าพเจ้าจัดตารางการดูหนังสือในทุกวิชา					
6	ข้าพเจ้าเรียนโดยไม่มีแผนการเรียนใด ๆ					
7	การแบ่งเวลาในการเรียน ข้าพเจ้าใช้เวลาส่วนใหญ่กับกิจกรรมอื่นที่ไม่เกี่ยวกับการเรียน					
8	ข้าพเจ้ามักเข้าห้องเรียนล่าช้ากว่ากำหนด					
9	ข้าพเจ้ามีเวลาทำงานที่ได้รับมอบหมายอย่างเพียงพอ					
10	ข้าพเจ้าไม่มีปัญหาในการแบ่งเวลาดูหนังสือเรียน					
11	ข้าพเจ้าไม่เคยแบ่งเวลาการดูหนังสือเรียน					

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
	<u>การตั้งใจเรียน</u>					
12	ข้าพเจ้าให้ความสนใจเรื่องที่ครูกำลังสอนอย่าง สม่ำเสมอ					
13	ข้าพเจ้ามักคุยเล่นกับเพื่อนขณะที่ครูกำลังสอน					
14	เมื่อมีการบ้าน ข้าพเจ้ารีบทำให้เสร็จก่อนทำ กิจกรรมอื่น					
	<u>การทบทวนบทเรียน</u>					
15	ข้าพเจ้าอ่านทบทวนบทเรียนทุกวัน					
16	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายที่ต้องอ่านหนังสือทบทวน บทเรียน					
17	ข้าพเจ้าฝึกทำแบบฝึกหัดเป็นประจำ					
18	ข้าพเจ้าไม่มีสมาธิในการอ่านหนังสือ					
19	ข้าพเจ้ารวมกลุ่มกับเพื่อนทบทวนบทเรียนเป็น ประจำ					
	<u>การค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม</u>					
20	เมื่อมีข้อสงสัยในเรื่องที่เรียน ข้าพเจ้ามักไปถามผู้ ที่มีความรู้ในเรื่องนั้น					
21	ข้าพเจ้าคิดว่าการค้นคว้าหาความรู้นอกห้องเรียน เป็นการสิ้นเปลืองเวลา					
22	ถ้าครูไม่บอกให้ค้นข้อมูลที่เรียนเพิ่มเติม ข้าพเจ้า ก็ไม่ยอมทำ					
	<u>การทำงานที่ได้รับมอบหมาย</u>					
23	ข้าพเจ้าทำงานที่ครูมอบหมายได้ทันตามเวลาที่ กำหนดทุกครั้ง					
24	ข้าพเจ้าทำงานที่ได้รับมอบหมายด้วยความตั้งใจ					
25	ข้าพเจ้าคิดว่างานที่ครูมอบหมายทำให้เสียเวลาทำ กิจกรรมอย่างอื่น					
26	ข้าพเจ้ามักให้เพื่อนทำงานที่ครูมอบหมายแทน ข้าพเจ้า					

ตอนที่ 4 แบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	การสนับสนุนทางด้านวัตถุ ผู้ปกครองให้เงินแก่ข้าพเจ้าไปโรงเรียนเพียงพอต่อ ความจำเป็นในการใช้					
2	ผู้ปกครองซื้ออุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นให้ทุกครั้ง ที่ข้าพเจ้าต้องการ					
3	เมื่ออุปกรณ์การเรียนชำรุด ผู้ปกครองมักไม่ซื้ออัน ใหม่ให้ข้าพเจ้า					
4	ข้าพเจ้าได้รับเงินค่าใช้จ่ายประจำวันจากผู้ปกครอง ไม่เพียงพอต่อความจำเป็นในการใช้จ่าย					
5	เมื่อจำเป็นต้องใช้อุปกรณ์ในการจัดทำโครงการ ผู้ปกครองชวนช่วยจัดหาให้ทุกครั้ง					
6	ผู้ปกครองให้เงินเป็นทุนในการเรียนพิเศษตามที่ ข้าพเจ้าต้องการ					
7	การสนับสนุนทางด้านวาจา ผู้ปกครองซักถามเกี่ยวกับการเรียนของข้าพเจ้า เป็นอย่างดี					
8	ผู้ปกครองไม่เคยตักเตือนเมื่อรู้ว่าข้าพเจ้าไม่ตั้งใจ ทำงานที่ครูมอบหมาย					

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
9	ผู้ปกครองไม่เคยให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนแก่ ข้าพเจ้า					
10	ผู้ปกครองแนะนำวิธีแก้ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนแก่ ข้าพเจ้าเสมอ					
11	ผู้ปกครองแนะนำวิธีการเรียนแก่ข้าพเจ้าเป็น ประจำ					
12	ผู้ปกครองคอยว่ากล่าวตักเตือนเมื่อรู้ว่าข้าพเจ้าไม่ ตั้งใจเรียน					
13	ผู้ปกครองไม่เคยพูดแสดงความชื่นชมเมื่อรู้ว่า ข้าพเจ้าสามารถเรียนได้ดี					

ตอนที่ 5 แบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
	<u>สถานที่เรียน</u>					
1	สภาพห้องเรียนมีอากาศถ่ายเทได้สะดวก					
2	ภายในห้องเรียนมีสภาพไม่เรียบร้อย					
3	ห้องเรียนมีขนาดเล็กเมื่อเทียบกับจำนวนของนักเรียน					
4	ห้องเรียนไม่มีกลิ่นเหม็น					
5	บริเวณอาคารเรียนมีสถานที่พักผ่อนอย่างเหมาะสม					
6	โรงเรียนมีระบบรักษาความปลอดภัยที่ดี					
7	ห้องเรียนมีแสงสว่างเพียงพอ					
8	ห้องเรียนไม่มีเสียงรบกวนจากภายนอก					
9	ห้องเรียนมีความสะอาด					
10	โรงเรียนมีบริเวณให้นั่งอ่านหนังสือเพียงพอสำหรับนักเรียน					
	<u>สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน</u>					
11	โรงเรียนมีอุปกรณ์การเรียนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
12	บริเวณอาคารเรียนมีการจัดสื่อการเรียนรู้อุปกรณ์ที่ช่วยส่งเสริมการเรียน					

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
13	อุปกรณ์การเรียน เช่น โต้ะ แก้อี้ กระดานดำ หรือกระดานไวท์บอร์ด สามารถใช้งานได้ดี					
14	โรงเรียนมีอุปกรณ์สำหรับฝึกภาคปฏิบัติไม่ เพียงพอกับจำนวนนักเรียน					
15	โรงเรียนมีอุปกรณ์ช่วยสอนที่ทันสมัย เช่น คอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต เป็นต้น					
16	ห้องเรียนมีระบบขยายเสียงที่ช่วยให้นักเรียนได้ยิน ครูสอนอย่างทั่วถึง					
17	โรงเรียนไม่มีสื่อและอุปกรณ์การเรียนที่เหมาะสม ในบางรายวิชา					

ตอนที่ 6 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับครู ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
	<u>การปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครู</u>					
1	ข้าพเจ้าตั้งใจฟังครูสอน					
2	ข้าพเจ้าแสดงความเคารพต่อครูทุกครั้งเมื่อพบ					
3	ข้าพเจ้าปรึกษาครูเมื่อเกิดข้อสงสัยในเรื่องที่เรียน					
4	ข้าพเจ้ารู้สึกไม่พอใจเมื่อครูว่ากล่าวตักเตือน					
5	ข้าพเจ้าไม่กล้าปรึกษาครูเมื่อมีปัญหาด้านครอบครัว					
6	ข้าพเจ้าปฏิบัติตามคำสั่งสอนของครู					
7	ข้าพเจ้าไม่สนใจปฏิบัติตามกฎระเบียบที่ครูวางไว้					
8	ข้าพเจ้าให้ความร่วมมือทุกครั้งเมื่อครูขอให้ร่วมกิจกรรม					
	<u>การปฏิบัติตนของครูต่อนักเรียน</u>					
9	ครูสนใจปัญหาการเรียนของข้าพเจ้า					
10	ครูให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการเรียนแก่ข้าพเจ้า					
11	ครูให้คำแนะนำแก่ข้าพเจ้าเสมอแม้เป็นช่วงนอกเวลาเรียน					
12	ครูให้คำปรึกษาเมื่อข้าพเจ้ามีปัญหาส่วนตัว					
13	ครูให้ความเป็นกันเองแก่ข้าพเจ้า					
14	ครูไม่ค่อยสนใจปัญหาส่วนตัวของข้าพเจ้า					

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
15	ครูว่ากล่าวตักเตือนเมื่อเห็นข้าพเจ้าทำผิดระเบียบ					
16	ครูให้ความช่วยเหลืออย่างเต็มใจเมื่อข้าพเจ้ามี ปัญหาด้านครอบครัว					
17	ครูไม่สนใจแม้จะเห็นข้าพเจ้าไม่ตั้งใจเรียน					

ตอนที่ 7 แบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียนกับเพื่อน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่องที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
1	ข้าพเจ้าให้คำปรึกษาแก่เพื่อนที่มีปัญหา					
2	ข้าพเจ้าไม่ชอบทำงานร่วมกับเพื่อน					
3	ข้าพเจ้าเข้ากับเพื่อนได้ทุกคน					
4	เพื่อนไม่มีความจริงใจต่อข้าพเจ้า					
5	ข้าพเจ้าสามารถทำงานร่วมกับเพื่อนในห้องได้					
6	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าเพื่อนมีความแปลกแยกเป็นกลุ่ม ๆ					
7	ข้าพเจ้ามีเรื่องทะเลาะกับเพื่อนบ่อย ๆ					
8	ข้าพเจ้าคิดว่าเพื่อนไม่ค่อยช่วยกันทำงาน					
9	เพื่อนให้การยอมรับข้าพเจ้า					
10	เมื่อข้าพเจ้าไม่เข้าใจบทเรียน เพื่อนช่วยอธิบายให้ข้าพเจ้าเข้าใจ					
11	เพื่อนและข้าพเจ้าเคารพความคิดเห็นของกันและกัน					
12	เพื่อนมักชวนข้าพเจ้าร่วมทำกิจกรรมเสมอ					
13	เพื่อนมักไม่พอใจเมื่อข้าพเจ้าขอยืมสิ่งของ					
14	ข้าพเจ้ามักอ่านหนังสือคนเดียวโดยไม่สนใจเพื่อน					
15	เพื่อนมักไม่ยินดีให้ข้าพเจ้าเข้าร่วมกลุ่มทำงาน					

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
16	เพื่อนยินดีช่วยเหลือข้าพเจ้าเกี่ยวกับการเรียน					
17	ข้าพเจ้าคุยกับเพื่อนได้เป็นบางเรื่อง					

ตอนที่ 8 แบบสอบถามปัญหาในการเรียน

คำชี้แจง แบบสอบถามนี้เป็นแบบสอบถามปัญหาในการเรียน ให้นักเรียนอ่านข้อความแล้วโปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องทางขวามือช่องใดช่องหนึ่งใน 5 ช่อง ที่ตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด โดยใช้เกณฑ์การเลือกดังนี้

จริงที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมากที่สุด
จริง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนมาก
จริงบ้าง	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนบ้างไม่ตรงบ้าง
จริงน้อย	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อย
จริงน้อยที่สุด	หมายถึง	ข้อความนั้นตรงกับข้อเท็จจริงของนักเรียนน้อยที่สุด

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
	<u>ปัญหาภาคทฤษฎี</u>					
1	ข้าพเจ้าไม่ได้วางแผนการเรียนล่วงหน้า					
2	ข้าพเจ้ารู้สึก่ววิชาพื้นฐานบางวิชามากเกินไป					
3	ข้าพเจ้าไม่ชอบการค้นคว้าด้วยตนเอง					
4	ข้าพเจ้าเรียนไม่ทันเพื่อน					
5	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายการเรียนบางวิชา					
6	อาจารย์ให้งานมากเกินไป					
7	ข้าพเจ้าไม่เข้าใจงานที่ครูมอบหมายให้ทำ					
8	ข้าพเจ้าไม่ชอบที่อาจารย์สั่งงานซ้ำซ้อน					
9	ข้าพเจ้าไม่กล้าถามเมื่อไม่เข้าใจเรื่องที่ครูสอน					
10	ข้าพเจ้ากลัวอาจารย์					
11	ข้าพเจ้ารู้สึกท้อถอยในการเรียน					
12	ข้าพเจ้ากลัวสอบตก					
	<u>ปัญหาภาคปฏิบัติ</u>					
13	ข้าพเจ้ากล้าถามครูเกี่ยวกับการทำงานที่ครูมอบหมาย					
14	ข้าพเจ้าไม่สามารถทำงานบางชิ้นได้					
15	ข้าพเจ้าส่งงานล่าช้าไม่ตรงตามกำหนดเวลา					
16	ข้าพเจ้ามักถูกครูดำหนึเกี่ยวกับงานที่ทำ					

ข้อ ที่	ข้อความ	จริง ที่สุด	จริง	จริง บ้าง	จริง น้อย	จริง น้อย ที่สุด
17	ข้าพเจ้าชอบครูผู้สอนภาคปฏิบัติบางคน					
18	ข้าพเจ้ารู้สึกเบื่อหน่ายการเรียนที่เป็นภาคปฏิบัติ					
19	ข้าพเจ้ารู้สึกอายเพื่อนเมื่อต้องออกไปรายงานหน้า ชั้น					
20	ข้าพเจ้าไม่เข้าใจขั้นตอนการทำงานภาคปฏิบัติ					
21	ข้าพเจ้าไม่ถนัดการเรียนที่เน้นภาคปฏิบัติ					
22	ข้าพเจ้าไม่มีแรงจูงใจในการเรียนที่ต้องลงมือ ปฏิบัติ					

ภาคผนวก ค
คำอำนาจจำแนกและค่าความเชื่อมั่น

ตาราง 7 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามบุคลิกภาพ

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.631
2	2.779
3	4.512
4	3.265
5	2.846
6	2.990
7	6.223
8	5.373
9	2.772
10	5.142
11	7.055
12	6.261
13	3.213

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8459

ตาราง 8 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามนิสัยทางการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	3.284
2	2.105
3	5.976
4	3.550
5	3.500
6	4.109
7	2.382
8	4.315
9	4.657
10	3.285
11	4.783
12	4.551
13	4.949
14	4.045
15	3.502
16	7.206
17	2.497
18	3.470
19	2.435
20	3.689
21	4.527
22	6.052
23	5.966
24	6.491
25	3.060
26	4.470

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9113

ตาราง 9 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามการสนับสนุนด้านการเรียนของผู้ปกครอง

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	6.227
2	6.801
3	7.007
4	6.640
5	2.557
6	5.574
7	6.667
8	8.846
9	9.079
10	6.942
11	5.601
12	3.813
13	4.744

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8954

ตาราง 10 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามลักษณะทางกายภาพของการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.545
2	2.390
3	2.786
4	2.814
5	4.991
6	3.877
7	2.691
8	3.969
9	6.692
10	5.983
11	6.986
12	7.582
13	5.452
14	2.764
15	5.085
16	4.576
17	2.340

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8136

ตาราง 11 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน
กับครู

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	4.846
2	6.563
3	2.866
4	2.945
5	2.316
6	3.094
7	3.190
8	4.282
9	6.906
10	6.500
11	4.877
12	4.832
13	4.716
14	4.245
15	3.553
16	4.876
17	3.750

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8683

ตาราง 12 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามสัมพันธภาพระหว่างนักเรียน
กับเพื่อน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.398
2	10.104
3	6.662
4	6.511
5	6.223
6	2.750
7	12.126
8	3.608
9	4.811
10	4.654
11	5.919
12	2.971
13	15.462
14	6.983
15	5.993
16	3.985
17	2.765

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .9067

ตาราง 13 แสดงค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t) ของแบบสอบถามปัญหาในการเรียน

ข้อที่	ค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ (t)
1	2.304
2	2.398
3	2.543
4	3.755
5	2.831
6	2.131
7	5.657
8	2.213
9	3.961
10	6.469
11	2.266
12	2.550
13	2.236
14	4.377
15	2.704
16	5.967
17	2.459
18	5.349
19	4.923
20	6.286
21	5.229
22	6.153

ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8229

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ ชื่อสกุล	พระมหาเดชจำลอง พุฒหอม
วันเดือนปีเกิด	28 ตุลาคม 2519
สถานที่เกิด	อ.อุทุมพรพิสัย จ.ศรีสะเกษ
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	วัดปากน้ำ เลขที่ 8 ถ.เทอดไท แขวงปากคลองภาษีเจริญ เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร 10160 โทรศัพท์ 02-458-0914, 08-1362-4189

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2533	ประถมศึกษา จากโรงเรียนสำโรงน้อยหนองบัว จ.ศรีสะเกษ
พ.ศ. 2535	มัธยมศึกษาชั้นเอก จากวัดบัวงาม จ.ราชบุรี
พ.ศ. 2542	เปรียญธรรม 9 ประโยค (ขณะเป็นสามเณร) จากวัดปากน้ำ กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2545	ปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิต (พธ.บ.) วิชาเอกพุทธจิตวิทยา คณะมนุษยศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย กรุงเทพมหานคร
พ.ศ. 2550	ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม.) สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ กรุงเทพมหานคร